

Conselleria d'Educació, Cultura i Esport

ORDE 73/2014, de 26 d'agost, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regulen els programes formatius de qualificació bàsica de la Comunitat Valenciana. [2014/7890]

ÍNDIX

- Capítol I. Disposicions generals
Article 1. Objecte i àmbit.
Article 2. Finalitat.
Article 3. Objectius.
Capítol II. Destinatari i procediments d'admissió i matrícula
Article 4. Destinatari i condicions d'accés.
Article 5. El procediment d'admissió.
Article 6. Prioritat en l'accés als programes formatius de qualificació bàsica.
Article 7. Procediment.
Article 8. Constitució efectiva de grups en els programes formatius de qualificació bàsica.
Article 9. Vacants al final del procés d'admissió.
Article 10. Comissions sectorials d'escolarització.
Article 11. Publicació de llistats.
Article 12. Documentació necessària per a la matrícula.
Capítol III. Ordenació, organització i avaluació dels programes formatius de qualificació bàsica
Article 13. Modalitats.
Article 14. Programes formatius de qualificació bàsica ordinaris.

Article 15. Programes formatius de qualificació bàsica adaptada a persones amb necessitats educatives especials permanents.
Article 16. Constitució de grups.
Article 17. Estructura.
Article 18. El mòdul de Formació en Centres de Treball.
Article 19. Organització del mòdul de Formació en Centres de Treball.
Article 20. Professorat i tutoria.
Article 21. Metodologia.
Article 22. Projecte i programació.
Article 23. El procés d'avaluació.
Article 24. Sessions d'avaluació i reunions de l'equip docent.
Article 25. L'avaluació del mòdul professional de Formació en Centres de Treball.
Article 26. Permanència.
Article 27. Certificació acadèmica dels programes formatius de qualificació bàsica.
Article 28. Documents d'avaluació.
Article 29. Drets i deures de l'alumnat.
Capítol IV. Autorització per a impartir programes formatius i supervisió
Article 30. Oferta.
Article 31. Memòria.
Disposició addicional única. La provisió dels llocs de treball pel personal.
Disposició transitòria primera. Implantació dels programes formatius de qualificació bàsica.
Disposició transitòria segona. Període extraordinari de matrícula.

Disposició transitòria tercera. Efectivitat de l'autorització de centres que han impartit programes de qualificació professional inicial.

Disposició derogatòria única. Derogació normativa.
Disposició final primera. Competències d'execució.
Disposició final segona. Entrada en vigor.
Annex I. Currículum dels mòduls formatius de caràcter general dels programes formatius de qualificació bàsica.
Annex II. Models horaris per als programes formatius de qualificació bàsica.

Conselleria de Educación, Cultura y Deporte

ORDEN 73/2014, de 26 de agosto, de la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte, por la que se regulan los programas formativos de cualificación básica en la Comunidad Valenciana. [2014/7890]

ÍNDICE

- Capítulo I. Disposiciones generales
Artículo 1. Objeto y ámbito.
Artículo 2. Finalidad.
Artículo 3. Objetivos.
Capítulo II. Destinatarios y procedimientos de admisión y matrícula
Artículo 4. Destinatarios y condiciones de acceso.
Artículo 5. El procedimiento de admisión.
Artículo 6. Prioridad en el acceso a los programas formativos de cualificación básica.
Artículo 7. Procedimiento.
Artículo 8. Constitución efectiva de grupos en los programas formativos de cualificación básica.
Artículo 9. Vacantes al final del proceso de admisión.
Artículo 10. Comisiones sectoriales de escolarización.
Artículo 11. Publicación de listados.
Artículo 12. Documentación necesaria para la matrícula.
Capítulo III. Ordenación, organización y evaluación de los programas formativos de cualificación básica
Artículo 13. Modalidades.
Artículo 14. Programas formativos de cualificación básica ordinarios.
Artículo 15. Programas formativos de cualificación básica adaptada a personas con necesidades educativas especiales permanentes.
Artículo 16. Constitución de grupos.
Artículo 17. Estructura.
Artículo 18. El módulo de Formación en Centros de Trabajo.
Artículo 19. Organización del módulo de Formación en Centros de Trabajo.
Artículo 20. Profesorado y tutoría.
Artículo 21. Metodología.
Artículo 22. Proyecto y programación.
Artículo 23. El proceso de evaluación.
Artículo 24. Sesiones de evaluación y reuniones del equipo docente.
Artículo 25. La evaluación del módulo profesional de Formación en Centros de Trabajo.
Artículo 26. Permanencia.
Artículo 27. Certificación académica de los programas formativos de cualificación básica.
Artículo 28. Documentos de evaluación.
Artículo 29. Derechos y deberes del alumnado.
Capítulo IV. Autorización para impartir programas formativos y supervisión
Artículo 30. Oferta.
Artículo 31. Memoria.
Disposición adicional única. La provisión de los puestos de trabajo por el personal.
Disposición transitòria primera. Implantación de los programas formativos de cualificación básica.
Disposición transitòria segunda. Periodo extraordinario de matrícula.

Disposición transitòria tercera. Efectividad de la autorización de centros que vinieran impartiendo programas de cualificación profesional inicial.

Disposición derogatoria única. Derogación normativa.
Disposición final primera. Competencias de ejecución.
Disposición final segunda. Entrada en vigor.
Anexo I. Currículo de los módulos formativos de carácter general de los programas formativos de cualificación básica.
Anexo II. Modelos horarios para los programas formativos de cualificación básica.

PREÀMBUL

La Constitució Espanyola assenyala en l'article 9.2 que correspon als poders públics promoure les condicions perquè la llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups en què s'integra siguen reals i efectives, i remoure els obstacles que n'impedisquen o en dificulten la plenitud i facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social. Així mateix, en l'article 27.1 estableix el dret que tots els ciutadans tenen a l'educació, i en l'article 40, que els poders públics fomentaran una política que garanteix la formació i la readaptació professionals com a instrument d'importància essencial per a fer realitat, junt amb altres elements econòmics i normatius, el dret al treball. De la mateixa manera, la qualificació professional en tots els seus nivells contribueix a l'elevació i la millora en la qualitat de vida de les persones i al foment de l'ocupació.

La Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa, en l'apartat tres de l'article únic, introdueix l'apartat 10 en l'article 3 de la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, i crea els cicles de Formació Professional Bàsica dins de la Formació Professional del sistema educatiu.

El Reial Decret 127/2014, de 28 de febrer, pel qual es regulen aspectes específics de la Formació Professional Bàsica de les ensenyances de Formació Professional del sistema educatiu, aprova catorze títols professionals bàsics on es fixen els seus currículums bàsics.

La disposició addicional quarta del Reial Decret 127/2014, de 28 de febrer, atribueix a les administracions educatives la competència d'establir i autoritzar altres ofertes formatives de Formació Professional adaptades a les necessitats de l'alumnat amb necessitats educatives específiques.

L'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana estableix en l'article 53 que és competència exclusiva de la Generalitat la regulació i l'administració de l'ensenyança en tota la seua extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats, en l'àmbit de les seues competències, sense perjudici del que es disposa en l'article 27 de la Constitució i en les lleis orgàniques que, conforme a l'apartat u del seu article 81, la despleguen.

La present orde té per objecte regular els programes formatius de qualificació bàsica en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana.

El projecte normatiu de la present orde va ser tractat en la reunió de la Mesa Sectorial d'Educació.

En virtut del que s'ha exposat anteriorment, en l'exercici de les competències que em conferix l'article 28.e de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Consell, i vista la proposta del director general de Formació Professional i Ensenyances de Règim Especial de 20 d'agost de 2014, amb un informe previ del Consell Valencià de la Formació Professional, oït el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana,

ORDENE

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. Objecte i àmbit

Esta orde té com a objecte regular els programes formatius de qualificació bàsica en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana.

Article 2. Finalitat

Els programes formatius de qualificació bàsica constitueixen una oferta formativa adaptada a les necessitats específiques de l'alumnat que ha abandonat l'ensenyança reglada sense haver aconseguit els objectius previstos en l'Educació Secundària Obligatoria o que presente necessitats educatives especials associades a condicions personals de discapacitat o trastorns greus de conducta que hagen impedit la consecució d'estos estudis secundaris.

Estos programes s'adaptaran a les circumstàncies personals dels seus destinataris i possibilitaran la seua inserció sociolaboral.

PREÁMBULO

La Constitución Española señala en su artículo 9.2 que corresponde a los poderes públicos promover las condiciones para que la libertad y la igualdad del individuo y de los grupos en que se integra sean reales y efectivas; remover los obstáculos que impidan o dificulten su plenitud y facilitar la participación de todos los ciudadanos en la vida política, económica, cultural y social. Asimismo, en su artículo 27.1 establece el derecho que todos los ciudadanos tienen a la educación y, en el artículo 40, que los poderes públicos fomentarán una política que garantice la formación y la readaptación profesionales como instrumento de esencial importancia para hacer realidad, junto a otros elementos económicos y normativos, el derecho al trabajo. De igual modo, la cualificación profesional en todos sus niveles contribuye a la elevación y mejora en la calidad de vida de las personas y al fomento del empleo.

La Ley Orgánica 8/2013, de 9 de diciembre, para la Mejora de la Calidad Educativa, en su apartado tres del artículo único, introduce el apartado 10 en el artículo 3 de la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación, y crea los ciclos de Formación Profesional Básica dentro de la Formación Profesional del sistema educativo.

El Real Decreto 127/2014 de 28 de febrero, por el que se regulan aspectos específicos de la Formación Profesional Básica de las enseñanzas de Formación Profesional del sistema educativo aprueba catorce títulos profesionales básicos donde se fijan sus currículos básicos.

La Disposición adicional cuarta del Real Decreto 127/2014 de 28 de febrero atribuye a las administraciones educativas la competencia para establecer y autorizar otras ofertas formativas de Formación Profesional adaptadas a las necesidades de los alumnos y las alumnas con necesidades educativas específicas.

El Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, en su artículo 53 establece que es de la competencia exclusiva de la Generalitat la regulación y administración de la enseñanza en toda su extensión, niveles y grados, modalidades y especialidades, en el ámbito de sus competencias, sin perjuicio de lo dispuesto en el artículo 27 de la Constitución y en las leyes orgánicas que, conforme al apartado uno de su artículo 81, la desarrollen.

La presente orden en tiene por objeto regular los programas formativos de cualificación básica en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana.

El proyecto normativo de la presente orden fue tratado en la reunión de la Mesa Sectorial de Educación.

En virtud de lo anteriormente expuesto, en el ejercicio de las competencias que me confiere el artículo 28.e de la Ley 5/1983, de 30 de diciembre, del Consell, y vista la propuesta del director general de Formación Profesional y Enseñanzas de Régimen Especial de 20 de agosto de 2014, previo informe del Consejo Valenciano de la Formación Profesional, oído el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana,

ORDENO

CAPÍTULO I

Disposiciones generales

Artículo 1. Objeto y ámbito

La presente orden tiene por objeto regular los programas formativos de cualificación básica en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana.

Artículo 2. Finalidad

Los programas formativos de cualificación básica constituyen una oferta formativa, adaptada a las necesidades específicas del alumnado que ha abandonado la enseñanza reglada sin haber conseguido los objetivos previstos en la Educación Secundaria Obligatoria o que presente necesidades educativas especiales asociadas a condiciones personales de discapacidad o trastornos graves de conducta que hayan impedido la consecución de dichos estudios secundarios.

Estos programas se adaptarán a las circunstancias personales de sus destinatarios y posibilitarán la inserción sociolaboral de estos.

Article 3. Objectius

Els objectius generals dels programes formatius de qualificació bàsica són els següents:

1. Desenvolupar capacitats i destreses suficients perquè l'alumnat aconseguisca les competències professionals pròpies d'una qualificació de nivell 1, d'acord amb el Catàleg Nacional de Qualificacions Professionals, i tinga la possibilitat d'una inserció sociolaboral satisfactòria d'acord amb les seues possibilitats i expectatives personals.

2. Consolidar la seua maduresa personal i el seu nivell d'ocupabilitat per mitjà de l'adquisició d'hàbits i capacitats que els permeten desenvolupar un projecte de vida personal, social i professional satisfactori, així com escometre la busca activa d'ocupació i la promoció personal per mitjà d'un aprenentatge autònom.

3. Aconseguir que els alumnes es reconeguen a si mateixos com a persones valuoses capaces d'aprendre i treballar amb els altres.

4. Possibilitar la seua experiència i la formació en centres de treball com a persones responsables, posseïdores d'actituds i hàbits, tant de seguretat laboral com de respecte amb el medi ambient, en l'exercici real de la seua qualificació professional.

CAPÍTOL II

Destinatari i procediments d'admissió i matrícula

Article 4. Destinatari i condicions d'accés

1. Podran accedir a estos programes joves de setze anys, o més, complits fins al 31 de desembre de l'any d'inici del programa que no hayan obtingut el títol de Graduat en Educació Secundària Obligatoria.

2. En tot cas hauran de respectar-se els límits d'edat que per a l'inici i la conclusió dels programes s'establixen en la present orde per a cada una de les modalitats regulades.

3. Considerant les condicions abans esmentades, i amb caràcter general, podran accedir a estos programes:

a) Els joves escolaritzats o desescolaritzats sense cap titulació.

b) Joves amb necessitats educatives especials associades a condicions personals de discapacitat o trastorns greus de conducta que hagen cursat l'escolarització bàsica en centres ordinaris o en centres específics d'educació especial.

4. Els terminis de matrícula s'adequaran als establits cada curs per a la Formació Professional. No obstant això, sempre que hi haja places disponibles, la matrícula de l'alumnat en un grup d'estos programes, en qualsevol de les seues modalitats i siga quin siga el tipus de centre o entitat promotora, estarà oberta durant el primer trimestre del curs.

5. La direcció general competent en matèria de Formació Professional establirà, en cada cas, per resolució, la documentació complementària necessària per a la incorporació o matrícula en estos programes. L'adequada escolarització d'este alumnat serà objecte de supervisió per la Inspecció Educativa i de seguiment en els estudis i les estadístiques de la seua competència.

Article 5. El procediment d'admissió

1. El procediment d'admissió serà el que es determina en esta orde, i anualment el procés i el calendari d'admissió d'alumnat seran els fixats en cada curs per a la Formació Professional reglada.

2. Les persones interessades formularan la sol·licitud segons el procediment establert a este efecte per la conselleria competent en matèria d'educació, i entregaran una còpia de la sol·licitud en el centre educatiu o entitat triat en primera opció.

Cada sol·licitant presentarà una única sol·licitud d'admissió als programes formatius de qualificació bàsica respecte dels quals s'haja publicat vacant en la seua respectiva modalitat. S'hi relacionaran fins a un màxim de cinc opcions corresponents a un màxim de cinc programes formatius de qualificació bàsica.

En el cas que les persones interessades sol·liciten a més un cicle de Formació Professional Bàsica, hauran d'especificar necessàriament en la sol·licitud d'admissió la preferència per cursar un cicle de Formació Professional Bàsica o un programa formatiu de qualificació bàsica en cas de ser admeses en ambdós. Quan no s'hi especifique l'opció, es

Artículo 3. Objetivos

Los objetivos generales de los programas formativos de cualificación básica son los siguientes:

1. Desarrollar capacidades y destrezas suficientes para que el alumnado alcance las competencias profesionales propias de una cualificación de nivel 1, de acuerdo con el Catálogo Nacional de Cualificaciones Profesionales y tengan la posibilidad de una inserción sociolaboral satisfactoria acorde con sus posibilidades y expectativas personales.

2. Afianzar su madurez personal y su nivel de empleabilidad, mediante la adquisición de hábitos y capacidades que les permitan desarrollar un proyecto de vida personal, social y profesional satisfactorio, así como acometer la búsqueda activa de empleo y la promoción personal mediante un aprendizaje autónomo.

3. Conseguir que los alumnos y alumnas se reconozcan a sí mismos como personas valiosas capaces de aprender y trabajar con los demás.

4. Posibilitar su experiencia y formación en centros de trabajo como personas responsables, poseedoras de actitudes y hábitos, tanto de seguridad laboral como de respeto con el medio ambiente, en el desempeño real de su cualificación profesional.

CAPÍTULO II

Destinatarios y procedimientos de admisión y matrícula

Artículo 4. Destinatarios y condiciones de acceso

1. Podrán acceder a estos programas jóvenes de 16 años o más cumplidos hasta el 31 de diciembre del año de inicio del programa que no hayan obtenido el título de Graduado en Educación Secundaria Obligatoria.

2. En todo caso deberá respetarse los límites de edad que para el inicio y la conclusión de los programas se establece en la presente orden para cada una de las modalidades reguladas.

3. Considerando las condiciones antes citadas, y con carácter general, podrán acceder a estos programas:

a) Los jóvenes escolarizados o desescolarizados, sin titulación alguna.

b) Jóvenes con necesidades educativas especiales asociadas a condiciones personales de discapacidad o trastornos graves de conducta que hayan cursado la escolarización básica en centros ordinarios o en centros específicos de educación especial.

4. Los plazos de matrícula se adecuarán a los establecidos cada curso para Formación Profesional. No obstante, siempre que existan plazas disponibles, la matrícula del alumnado en un grupo de estos programas, en cualquiera de sus modalidades y cualquiera que sea el tipo de centro o entidad promotora, permanecerá abierta durante el primer trimestre del curso.

5. La dirección general competente en materia de Formación Profesional establecerá, en cada caso, por resolución, la documentación complementaria necesaria para la incorporación o matrícula en estos programas. La adecuada escolarización de este alumnado será objeto de supervisión por la inspección educativa y de seguimiento en los estudios y estadísticas de su competencia.

Artículo 5. El procedimiento de admisión

1. El procedimiento de admisión será el que se determina en esta orden y anualmente el proceso y calendario de admisión de alumnado serán los fijados en cada curso para Formación Profesional reglada.

2. Los interesados formularán su solicitud según el procedimiento establecido a tal efecto por la conselleria competente en materia de educación, haciendo entrega de una copia de dicha solicitud en el centro educativo o entidad elegido en primera opción.

Cada solicitante presentará una única solicitud de admisión a los programas formativos de cualificación básica en su respectiva modalidad, respecto de los que se haya publicado vacante. En la misma se relacionarán hasta un máximo de 5 opciones correspondientes a un máximo de cinco programas formativos de cualificación básica.

En el caso de que los interesados soliciten además un ciclo de Formación Profesional Básica, deberá especificar, necesariamente, en la solicitud de admisión, la preferencia por cursar un ciclo de Formación Profesional Básica o un programa formativo de cualificación básica, en caso de ser admitido en ambos. Cuando no se especifique la opción se

considerarà que s'opta per l'admissió en un cicle de Formació Professional Bàsica.

3. Quan la persona interessada presente més d'una sol·licitud pel mateix annex, s'admetran totes les sol·licituds i, si hi ha prioritat en la sol·licitud de places, caldrà ajustar-se a la data més antiga de cada una de les opcions sol·licitades.

4. Quan la persona interessada presente la sol·licitud fora del termini establert no serà tinguda en compte en el procediment d'admissió.

5. Rebudes les sol·licituds, s'incorporaran a l'aplicació informàtica establida a este efecte després que les persones interessades aporten la documentació acreditativa necessària per a l'accés.

6. El tractament de les dades personals obtingudes en el procediment d'admissió s'ajustarà al que estableix la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal.

Article 6. Prioritat en l'accés als programes formatius de qualificació bàsica

1. L'admissió en els programes formatius de qualificació bàsica autoritzats en centres docents i finançats amb fons públics, quan hi haja més sol·licituds de places escolars que vacants en el programa o programes formatius promoguts per estos, es regirà per l'orde de prioritat següent:

1.1. Alumnat del mateix centre procedent de programes experimentals per a la prevenció de l'abandonament escolar prematur i la integració socioeducativa de l'alumnat amb necessitats específiques d'adaptació autoritzats per la direcció general competent en matèria d'avaluació, innovació i qualitat educativa, considerant com a tal l'alumnat matriculat en el centre en el curs anterior a aquell per al qual se sol·licita plaça escolar.

1.2. Alumnat d'altres centres procedent de programes experimentals per a la prevenció de l'abandonament escolar prematur i la integració socioeducativa de l'alumnat amb necessitats específiques d'adaptació autoritzats per la direcció general competent en matèria d'avaluació, innovació i qualitat educativa.

1.3. Alumnat del mateix centre, entenen com a tal l'alumnat matriculat en el centre en el curs anterior a aquell per al qual se sol·licita plaça escolar, en l'orde següent:

1r) Alumnat de setze anys, o més, complits fins al 31 de desembre de l'any d'inici del programa proposat per l'equip educatiu.

2n) Alumnat de setze anys, o més, complits fins al 31 de desembre de l'any d'inici del programa que ho sol·licite voluntàriament.

1.4. Alumnat procedent d'altres centres, d'acord amb l'orde següent:

1r) Alumnat de setze anys, o més, complits fins al 31 de desembre de l'any d'inici del programa proposat per l'equip educatiu.

2n) Alumnat de setze anys, o més, complits fins al 31 de desembre de l'any d'inici del programa que ho sol·licite voluntàriament.

1.5. Alumnat desescolaritzat:

Alumnat desescolaritzat de setze anys, o més, complits fins al 31 de desembre de l'any d'inici del programa. Es considerarà com a alumnat desescolaritzat aquell que durant el curs immediatament anterior al de l'inici del programa no haja estat matriculat en cap centre docent cursant Educació Secundària Obligatoria.

2. L'admissió en els programes formatius de qualificació bàsica autoritzats en entitats col·laboradores finançades amb fons públics, quan hi haja més sol·licituds de places escolars que vacants en el programa o programes formatius promoguts per estes, es regirà per l'orde de prioritat següent:

1r) Alumnat de setze anys, o més, complits fins al 31 de desembre de l'any d'inici del programa procedent de programes experimentals per a la prevenció de l'abandonament escolar prematur i la integració socioeducativa de l'alumnat amb necessitats específiques d'adaptació autoritzats per la direcció general competent en matèria d'avaluació, innovació i qualitat educativa, siga quin siga el centre de procedència.

2n) Alumnat de setze anys, o més, complits fins al 31 de desembre de l'any d'inici del programa proposat per l'equip educatiu d'un centre.

3r) Alumnat de setze anys, o més, complits fins al 31 de desembre de l'any d'inici del programa que ho sol·licite voluntàriament.

considerarà que opta per la admisió en un ciclo de Formación Profesional Básica.

3. Cuando el interesado presente más de una solicitud por el mismo anexo, se admitirán todas las solicitudes y, de existir prioridad en la solicitud de plazas, se estará a la fecha más antigua de cada una de las opciones solicitadas.

4. Cuando el interesado presente la solicitud fuera del plazo establecido no será tenida en cuenta en el procedimiento de admisión.

5. Recibidas las solicitudes, estas se incorporarán a la aplicación informática establecida al efecto previa aportación por los interesados de la documentación acreditativa necesaria para el acceso.

6. El tratamiento de los datos personales obtenidos en el procedimiento de admisión se ajustará a lo establecido en la Ley Orgánica 15/1999, de 13 de diciembre, de Protección de Datos de Carácter Personal.

Artículo 6. Prioridad en el acceso a los programas formativos de cualificación básica

1. La admisión en los programas formativos de cualificación básica autorizados en centros docentes y financiados con fondos públicos, cuando existan más solicitudes de puesto escolar que vacantes en el programa o programas formativos por ellas promovidos, se regirá por el siguiente orden de prioridad:

1.1. Alumnado procedente de programas experimentales para la prevención del abandono escolar prematuro y la integración socioeducativa del alumnado con necesidades específicas de adaptación autorizados por la dirección general competente en materia de evaluación, innovación y calidad educativa, del propio centro, entendiéndose por tal el alumnado matriculado en el centro en el curso anterior a aquel para el que se solicita puesto escolar.

1.2. Alumnado procedente de programas experimentales para la prevención del abandono escolar prematuro y la integración socioeducativa del alumnado con necesidades específicas de adaptación autorizados por la dirección general competente en materia de evaluación, innovación y calidad educativa, de otros centros.

1.3. Alumnado del propio centro, entendiéndose por tal el alumnado matriculado en el centro en el curso anterior a aquel para el que se solicita puesto escolar, en el siguiente orden:

1.º) Alumnado de 16 años o más cumplidos hasta el 31 de diciembre del año de inicio del programa, propuesto por el equipo educativo.

2.º) Alumnado de 16 años o más cumplidos hasta el 31 de diciembre del año de inicio del programa, que lo solicite voluntariamente.

1.4. Alumnado procedente de otros centros, de acuerdo con el siguiente orden:

1.º) Alumnado de 16 años o más cumplidos hasta el 31 de diciembre del año de inicio del programa, propuesto por el equipo educativo.

2.º) Alumnado de 16 años o más cumplidos hasta el 31 de diciembre del año de inicio del programa, que lo solicite voluntariamente.

1.5. Alumnado desescolarizado:

Alumnado desescolarizado de 16 años o más cumplidos hasta el 31 de diciembre del año de inicio del programa. Se entenderá como alumnado desescolarizado aquel que durante el curso inmediatamente anterior al del inicio del programa no haya estado matriculado en ningún centro docente cursando Educación Secundaria Obligatoria.

2. La admisión en los programas formativos de cualificación básica autorizados en entidades colaboradoras financiados con fondos públicos cuando existan más solicitudes de puesto escolar que vacantes en el programa o programas formativos por ellas promovidos, se regirá por el siguiente orden de prioridad:

1.º) Alumnado de 16 años o más cumplidos hasta el 31 de diciembre del año de inicio del programa procedente de programas experimentales para la prevención del abandono escolar prematuro y la integración socioeducativa del alumnado con necesidades específicas de adaptación autorizados por la dirección general competente en materia de evaluación, innovación y calidad educativa, cualquiera que sea el centro de procedencia.

2.º) Alumnado de 16 años o más cumplidos hasta el 31 de diciembre del año de inicio del programa, propuesto por el equipo educativo de un centro.

3.º) Alumnado de 16 años o más cumplidos hasta el 31 de diciembre del año de inicio del programa, que lo solicite voluntariamente.

4t) Alumnat desescolaritzat de setze anys, o més, complits fins al 31 de desembre de l'any d'inici del programa.

3. Els desempats dins dels distints grups de prioritat es resoldran per mitjà d'un sorteig que durà a terme el programa informàtic encarregat de gestionar la matrícula.

Article 7. Procediment

1. La prioritat establida en l'article anterior s'aplicarà considerant en primer lloc les primeres opcions rebudes en cada programa; a continuació, les segones, i així successivament fins a la quinta opció, mentre hi haja vacants.

2. La direcció general amb competència en matèria de planificació educativa determinarà les vacants en el cas de centres docents públics, comunicarà a tots els centres i les entitats les vacants existents en els programes formatius de qualificació bàsica que tinguen autoritzats i difondrà totes aquelles vacants existents en la xarxa a través de la pàgina web oficial de la conselleria amb competències en matèria d'educació o a través del suport informàtic que determine la direcció general competent en matèria d'admissió d'alumnat.

3. En cada centre docent públic o entitat es publicaran les vacants pròpies dels programes formatius de qualificació bàsica tant en el procediment d'admissió ordinari com en l'extraordinari.

4. L'alumne o alumna entregarà una còpia de la sol·licitud en el centre o l'entitat de primera opció, que en processarà totes les dades en el suport informàtic que determine la direcció general competent en matèria d'admissió d'alumnat. A este efecte, les corporacions locals, les associacions professionals, les organitzacions no governamentals i altres entitats empresarials i sindicals rebran l'assistència que en cada cas determine la respectiva direcció territorial amb competències en matèria d'educació.

5. L'assignació de vacants es realitzarà per mitjà del procediment establert per la conselleria amb competències en matèria d'educació assignant els llocs tenint en compte el que estableix l'article 6 d'esta orde.

6. En les dates establides en el calendari d'admissió de la direcció territorial amb competències en matèria d'educació de la província en què es trobe el centre o l'entitat, l'alumnat podrà desistir de la seua sol·licitud.

7. Una vegada publicats els llistats provisionals d'admesos i no admesos en el tauler d'anuncis dels centres, les persones interessades podran presentar una reclamació davant del consell escolar o consell social del centre contra les dites llistes provisionals.

8. Si no s'obté plaça en cap dels centres triats, es remetran les sol·licituds no ateses a la Comissió Sectorial d'Escolarització de Formació Professional.

9. Una vegada resoltes les reclamacions, els llistats tindran caràcter definitiu i es publicaran per mitjà dels mateixos procediments que els anteriors.

10. Les persones interessades podran presentar una reclamació davant de la Comissió Sectorial d'Escolarització de Formació Professional contra les dites llistes definitives, d'acord amb el que estableix la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú, així com en la normativa vigent en matèria de reclamacions i recursos de formació professional.

11. Les persones sol·licitants no admeses en algun dels programes formatius de qualificació professional bàsica sol·licitats quedaran en llista d'espera, i podran ser admeses en cas de quedar places vacants.

12. Les persones sol·licitants que no hagen obtingut plaça escolar en el procediment ordinari en cap de les opcions sol·licitades, tant en les llistes provisionals com en les definitives ni a través de les vacants produïdes per renúncia, podran sol·licitar novament l'admissió en el procediment extraordinari després de consultar les vacants existents en els llistats publicats a través de l'aplicació informàtica.

Article 8. Constitució efectiva de grups dels programes formatius de qualificació bàsica

1. La direcció general competent en matèria d'admissió de l'alumnat determinarà, i les direccions territorials amb competències en matèria d'educació portaran a terme, l'efectiva constitució dels programes

4.º) Alumnado desescolarizado de 16 años o más cumplidos hasta el 31 de diciembre del año de inicio del programa.

3. Los desempates dentro de los distintos grupos de prioridad se resolverán mediante sorteo que llevará a cabo el programa informático encargado de gestionar la matrícula.

Artículo 7. Procedimiento

1. La prioridad establecida en el artículo anterior se aplicará considerando en primer lugar las primeras opciones recibidas en cada programa, a continuación las segundas y así sucesivamente hasta la quinta opción, mientras haya vacantes.

2. La dirección general con competencia en materia de planificación educativa determinará las vacantes, en el caso de centros docentes públicos, y comunicará a todos los centros y entidades las vacantes existentes en los programas formativos de cualificación básica que en los mismos tengan autorizados y difundirá en la página web oficial de la conselleria con competencias en materia de educación o a través del soporte informático que determine la dirección general competente en materia de admisión de alumnado, todas aquellas existentes en la red.

3. En cada centro docente público o entidad se publicarán las vacantes propias de los programas formativos de cualificación básica tanto en el procedimiento de admisión ordinario como en el extraordinario.

4. El alumno o alumna entregará copia de la solicitud en el centro o entidad de primera opción, el cual procesará todos los datos de la misma en el soporte informático que determine la dirección general competente en materia de admisión de alumnado. A estos efectos las corporaciones locales, asociaciones profesionales, organizaciones no gubernamentales y otras entidades empresariales y sindicales, recibirán la asistencia que en cada caso determine la respectiva dirección territorial con competencias en materia educación.

5. La asignación de vacantes se realizará mediante el procedimiento establecido por la conselleria con competencias en materia de educación, asignando los puestos teniendo en cuenta lo establecido en el artículo 6 de la presente orden.

6. En las fechas establecidas en el calendario de admisión de la dirección territorial con competencias en materia de educación de la provincia en que se encuentre el centro o entidad, el alumnado podrá desistir de su solicitud.

7. Una vez publicados los listados provisionales de admitidos y no admitidos en el tablón de anuncios de los centros los interesados podrán presentar reclamación ante el Consejo Escolar o Consejo Social del centro contra dichas listas provisionales.

8. Si no se obtiene plaza en ninguno de los centros elegidos se remitirán las solicitudes no atendidas a la Comisión Sectorial de Escolarización de Formación Profesional.

9. Una vez resueltas las reclamaciones estos listados tendrán carácter definitivo y se publicarán mediante los mismos procedimientos que los anteriores.

10. Los interesados podrán presentar reclamación ante la Comisión Sectorial de Escolarización de Formación Profesional contra dichas listas definitivas, de acuerdo con lo establecido en la Ley 30/1992, de 26 de noviembre, de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común, así como en la normativa vigente en materia de reclamaciones y recursos de formación profesional.

11. Los/las solicitantes no admitidos/as en alguno de los programas formativos de cualificación profesional básica solicitados quedarán en lista de espera, y podrán ser admitidos en caso de quedar plazas vacantes.

12. Los/las solicitantes que no hubiese obtenido plaza escolar en el procedimiento ordinario en ninguna de las opciones solicitadas, tanto en las listas provisionales como en las definitivas ni a través de las vacantes producidas por renuncia, podrá solicitar nuevamente la admisión en el procedimiento extraordinario previa consulta de las vacantes existentes en los listados publicados a través de la aplicación informática.

Artículo 8. Constitució efectiva de grups de los programas formativos de cualificación bàsica

1. La dirección general competente en materia de admisión del alumnado determinará, y las direcciones territoriales con competencias en materia de educación llevarán a término, la efectiva constitución de

formatius de qualificació bàsica quan hi haja un nombre suficient d'alumnat.

2. A l'alumnat que haja sol·licitat plaça escolar en els programes formatius de qualificació bàsica que no arriben a constituir-se, se li assignaran les opcions següents que haja formulat.

Article 9. Vacants al final del procediment d'admissió

1. Finalitzat el procés d'admissió, en convocatòria ordinària i extraordinària, es publicarà, en la pàgina web oficial de la conselleria amb competències en matèria d'educació, o a través del suport informàtic que determine la direcció general competent en matèria d'admissió d'alumnat, un llistat amb les vacants existents després del dit procés.

De manera excepcional la conselleria amb competències en matèria d'educació determinarà el període de la convocatòria extraordinària d'admissió.

2. L'alumnat que, havent presentat sol·licitud, no haja obtingut plaça escolar segons les seues opcions, podrà dirigir-se abans que concluga el termini de matrícula al centre corresponent i sol·licitar qualsevol dels llocs vacants. Per a fer-ho, haurà de presentar junt amb la nova sol·licitud el resguard i la còpia de la sol·licitud que va presentar en el seu dia.

Article 10. Comissions sectorials d'escolarització

Les comissions sectorials d'escolarització de Formació Professional regulades en l'article 8 de l'Orde 33/2011, de 18 de maig, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula l'accés, l'admissió i la matrícula per a l'alumnat que curse ensenyances de grau mitjà i de grau superior de Formació Professional en règim presencial en modalitat completa o parcial en centres docents públics i privats amb ensenyances concertades i semipresencial o a distància en modalitat completa o parcial en centres docents públics de la Comunitat Valenciana, s'ocuparan també del procediment d'admissió dels programes formatius de qualificació bàsica.

Article 11. Publicació de llistats

Els llistats, tant provisionals com definitius, d'admesos i exclosos s'obtiniran a través del suport informàtic que determine la direcció general competent en matèria de planificació educativa.

Article 12. Documentació necessària per a la matrícula

Per a la formalització de matrícula, l'alumnat admés haurà de presentar en el centre o l'entitat on haja obtingut plaça la documentació següent:

1. Documentació acreditativa de la identitat i l'edat de la persona sol·licitant.
2. Informe psicopedagògic, si és el cas.
3. A més de la documentació anterior, en el cas de presentar una sol·licitud d'inscripció als programes formatius de qualificació bàsica dirigits a persones amb necessitats educatives especials permanents, s'haurà de presentar un informe de discapacitat.

CAPÍTOL III

Ordenació, organització i avaluació dels programes formatius de qualificació bàsica

Article 13. Modalitats

1. Les modalitats dels programes formatius de qualificació bàsica són les següents:

- a) Programes formatius de qualificació bàsica ordinaris.
- b) Programes formatius de qualificació bàsica adaptada a persones amb necessitats educatives especials permanents.

Article 14. Programes formatius de qualificació bàsica ordinaris

1. Estos programes estan dirigits a jòvens escolaritzats i desescolaritzats, i hauran de desenvolupar-se preferentment en espais afins al context laboral propi de les qualificacions corresponents, en col·laboració amb empresaris i agents socials, i en connexió amb plans d'ocupació i d'inscripció laboral.

los programas formativos de cualificación básica cuando exista suficiente número de alumnado en los mismos.

2. El alumnado que hubiese solicitado puesto escolar en los programas formativos de cualificación básica que no llegara a constituirse, se le asignarán las opciones siguientes que haya formulado.

Artículo 9. Vacantes al final del procedimiento de admisión

1. Finalizado el proceso de admisión, en convocatoria ordinaria y extraordinaria, se publicará, en la página web oficial de la conselleria con competencias en materia de Educación o a través del soporte informático que determine la dirección general competente en materia de admisión de alumnado, un listado con las vacantes existentes después de dicho proceso.

De manera excepcional la conselleria con competencias en materia de educación determinará el período de la convocatoria extraordinaria de admisión.

2. El alumnado que, habiendo presentado solicitud, no hubieran obtenido puesto escolar según sus opciones, podrán dirigirse, antes de que concluya el plazo de matrícula, al centro correspondiente y solicitar cualquiera de los puestos vacantes. Para ello deberá presentar junto a la nueva solicitud, el resguardo y copia de la solicitud que en su día presentaron.

Artículo 10. Comisiones sectoriales de escolarización

Las Comisiones Sectoriales de Escolarización de Formación Profesional reguladas en el artículo 8 de la Orden 33/2011, de 18 de mayo, de la Conselleria de Educación, por la que se regula el acceso, la admisión y matrícula para el alumnado que curse enseñanzas de grado medio y de grado superior de Formación Profesional en régimen presencial en modalidad completa o parcial en centros docentes públicos y privados con enseñanzas concertadas y semipresencial o a distancia en modalidad completa o parcial, en centros docentes públicos de la Comunitat Valenciana se ocuparán también del procedimiento de admisión de los programas formativos de cualificación básica.

Artículo 11. Publicación de listados

Los listados, tanto provisionales como definitivos, de admitidos y excluidos se obtendrán a través del soporte informático que determine la dirección general competente en materia de planificació educativa.

Artículo 12. Documentación necesaria para la matrícula

Para la formalización de matrícula el alumnado admitido deberá presentar, en el centro o entidad en el haya obtenido plaza, la documentación siguiente:

1. Documentación acreditativa de la identidad y edad del/ de la solicitante.
2. Informe psicopedagógico, en su caso.
3. Además de la anterior documentación, en el caso de presentar solicitud de inscripción a los programas formativos de cualificación básica dirigidos a personas con necesidades educativas especiales permanentes, se deberá presentar informe de discapacidad.

CAPÍTULO III

Ordenación, organización y evaluación de los programas formativos de cualificación básica

Artículo 13. Modalidades

1. Las modalidades de los programas formativos de cualificación básica son las siguientes:

- a) Programas formativos de cualificación básica ordinarios.
- b) Programas formativos de cualificación básica adaptada a personas con necesidades educativas especiales permanentes.

Artículo 14. Programas formativos de cualificación básica ordinarios

1. Estos programas están dirigidos a jóvenes escolarizados y desescolarizados, deberán desarrollarse preferentemente en espacios afines al contexto laboral propio de las cualificaciones correspondientes, en colaboración con empresarios, agentes sociales y en conexión con planes de empleo y de inserción laboral.

2. Podrán impartir estos programas las entidades sin ánimo de lucro especializadas en la atención a personas en riesgo de exclusión social, centros de reeducación de menores i les entitats locals: ajuntaments, mancomunitats i diputacions.

Així mateix, podran també impartir-se en centres docents públics, concertats i privats, autoritzats a este efecte.

3. La duració d'estos programes comprendrà un curs escolar.

4. El currículum d'estos programes estarà constituït per mòduls professionals específics conduents a la qualificació professional i els formatius de caràcter general.

5. Podran beneficiar-se d'estos programes els jòvens escolaritzats i desescolaritzats entre els 16 i els 21 anys d'edat complits en la data d'inici del programa.

6. L'entitat o el centre receptor obtindrà tota la informació acadèmica i sociofamiliar possible de l'últim centre escolar de procedència, dels servicis socials i, si és el cas, d'atenció o tutela del menor a fi d'elaborar un informe personalitzat comprensiu dels trets més destacats de l'alumne o alumna. En el cas de tractar-se de menors d'edat, la sol·licitud d'informació sociofamiliar per part de l'entitat o centre educatiu haurà de realitzar-se amb l'autorització prèvia escrita del pare, mare o representant legal.

7. L'alumnat que no supere el programa formatiu de qualificació bàsica podrà repetir el curs una sola vegada, tenint en compte que l'edat màxima de permanència en esta modalitat seran els 23 anys complits l'any natural en què finalitze el curs.

Article 15. Programes formatius de qualificació bàsica adaptada a persones amb necessitats educatives especials permanents

1. Modalitat dirigida a l'alumnat amb necessitats educatives especials permanents perquè patixen discapacitats físiques o psíquiques o tenen trastorns conductuals o de personalitat que haja completat els deu anys d'escolarització bàsica, tant en centres ordinaris com en centres específics d'educació especial, amb un nivell d'autonomia personal i social que els permeta, a través de la realització d'esta acció formativa, accedir a un lloc de treball i mantindre'l.

2. El seu àmbit d'implantació el constituïxen els centres docents públics, concertats i privats, específics d'educació especial o ordinaris d'Educació Secundària autoritzats a este efecte, així com aquelles entitats sense ànim de lucre especialitzades en l'atenció de jòvens amb necessitats educatives especials. Excepcionalment, també podran promoure'l aquelles entitats locals que acrediten la necessitat d'un programa d'esta modalitat, així com la viabilitat d'este.

3. Podran beneficiar-se d'esta modalitat jòvens entre els 16 anys i els 21 anys complits en la data d'inici del programa. La duració serà de dos cursos amb l'objecte de facilitar un procés d'aprenentatge adaptat a les seues necessitats, i l'alumnat que no haja aconseguit els objectius previstos en cada curs podrà repetir una sola vegada cada curs, amb un informe previ de l'equip docent, tenint en compte que l'edat màxima de permanència en esta modalitat seran els 24 anys, complits en la data en què finalitze el programa.

Article 16. Constitució de grups

1. Per a la modalitat de programes formatius de qualificació professional ordinaris, el nombre màxim d'alumnes serà de quinze i el mínim, de deu per grup. En esta modalitat es podrà integrar alumnat amb necessitats educatives especials permanents fins a un màxim de dos per programa, i el nombre màxim d'alumnes es reduirà en dos per cada alumne amb necessitats educatives especials permanents, tenint en compte que en tot cas el nombre mínim d'alumnes per grup serà de huit.

2. Els programes formatius de qualificació bàsica adaptada a persones amb necessitats educatives especials permanents es desenvoluparan en grups de dotze alumnes com a màxim, i en esta modalitat no es podran autoritzar grups amb una matrícula inferior a sis.

Article 17. Estructura

El programa s'impartirà en un horari setmanal de trenta hores lectives, distribuïdes en jornades de sessió continuada o partida, de les quals es dedicaran dos hores setmanals a tutoria, d'acord amb la distribució següent:

2. Podrán impartir estos programas las entidades sin ánimo de lucro especializadas en la atención a personas en riesgo de exclusión social, centros de reeducación de menores, así como las entidades locales: ayuntamientos, mancomunidades y diputaciones.

Asimismo, podrán también impartirse en centros docentes públicos, concertados y privados, autorizados a tal efecto.

3. La duración de estos programas abarcará un curso escolar.

4. El currículo de estos programas estará constituido por módulos profesionales específicos conduentes a la cualificación profesional y los formativos de carácter general.

5. Podrán beneficiarse de estos programas los jóvenes escolarizados y desescolarizados entre los 16 y los 21 años de edad, cumplidos en la fecha de inicio del programa.

6. La entidad o centro receptor obtendrá toda la información académica y sociofamiliar posible del último centro escolar de procedencia, de los servicios sociales y, en su caso, de atención o tutela del menor con el fin de elaborar un informe personalizado comprensivo de los rasgos más destacados del alumno o alumna. En el caso de tratarse de menores de edad, la solicitud de información sociofamiliar por parte del centro educativo o entidad deberá realizarse previa autorización escrita del padre, madre o representante legal.

7. El alumnado que no supere el programa formativo de cualificación básica podrá repetir una sola vez, teniendo en cuenta que la edad máxima de permanencia en esta modalidad será de 23 años cumplidos en el año natural en que finalice el curso.

Artículo 15. Programas formativos de cualificación básica adaptada a personas con necesidades educativas especiales permanentes

1. Modalidad dirigida al alumnado con necesidades educativas especiales permanentes por padecer discapacidades físicas o psíquicas o tener trastornos conductuales o de personalidad, que haya completado los diez años de escolarización básica, tanto en centros ordinaris como en centros específicos de Educación Especial, con un nivel de autonomía personal y social que les permita, a través de la realización de esta acción formativa, acceder y mantener un puesto de trabajo.

2. Su ámbito de implantación lo constituyen los centros docentes públicos, concertados y privados, específics de educación especial u ordinaris de educación secundaria autorizados a tal efecto, así como aquellas entidades sin ánimo de lucro especializadas en la atención de jòvens con necessitats educatives especials. Excepcionalment, també podran promouerlo aquelles entitats locals que acrediten la necessitat de un programa de esta modalitat así como la viabilidad del mismo.

3. Podrán beneficiarse de esta modalidad jóvenes entre los 16 años y los 21 años, cumplidos en la fecha de inicio del programa. Su duración será de dos cursos con el objeto de facilitar un proceso de aprendizaje adaptado a sus necesidades, el alumnado que no haya alcanzado los objetivos previstos en cada curso podrá repetir una sola vez cada curso, previo informe del equipo docente, teniendo en cuenta que la edad máxima de permanencia en esta modalidad será de 24 años, cumplidos en la fecha en que finalice el programa.

Artículo 16. Constitución de grupos

1. Para la modalidad de programas formativos de cualificación profesional ordinaris el número máximo de alumnos y alumnas será de quince y el mínimo de diez por grupo. En esta modalidad se podrá integrar alumnado con necesidades educativas especials permanents hasta un màxim de dos per programa, reduciéndose el número máximo de alumnos en dos por cada alumno o alumna con necesidades educativas especials permanents, teniendo en cuenta que en todo caso el número mínimo de alumnos y alumnas por grupo será de ocho.

2. Los programas formativos de cualificación bàsica adaptada a personas con necessitats educatives especials permanents se desarrollarán en grupos de doce alumnos y alumnas como máximo, no pudiéndose, en esta modalidad, autorizar grupos con una matrícula inferior a seis.

Artículo 17. Estructura

El programa se impartirà en un horario semanal de 30 horas lectivas distribuïdas en jornades de sessió continuada o partida, de las que se dedicarán dos horas semanales a tutoria, de acuerdo con la siguiente distribución:

1.1. Els mòduls professionals específics referits a les unitats de competència corresponents a qualificacions de nivell 1 del Catàleg Nacional de Qualificacions Professionals. Cada programa podrà incloure mòduls específics corresponents a una qualificació professional, però en tot cas haurà de permetre l'obtenció, com a mínim, d'una qualificació completa de nivell 1. El currículum dels mòduls professionals associats a unitats de competències pròpies d'una qualificació de nivell 1 del Catàleg Nacional de Qualificacions Professionals, en el cas que hi haja un títol de Formació Professional Bàsica que les preveja, és l'establert en el currículum del títol de Formació Professional Bàsica corresponent.

a) Ocuparan com a mínim el 50 per cent de l'horari setmanal, és a dir, quinze hores.

b) En totes les modalitats s'incorporarà un mòdul de Formació en Centres de Treball, que tindrà una duració mínima de 80 hores i màxima de 150 hores, realitzades preferentment durant un dels mesos de l'últim trimestre del curs. Les direccions generals competents per raó de la matèria, amb un informe previ del Servei d'Inspecció Educativa de la corresponent direcció territorial d'Educació, podran autoritzar programes amb un mòdul de Formació en Centres de Treball que es realitze en el mateix centre o entitat amb caràcter excepcional.

1.2. Mòduls formatius de caràcter general que figuren en l'annex I d'esta orde, que estaran orientats a la millora de les competències bàsiques i del grau d'ocupabilitat de l'alumnat.

a) Suposaran com a mínim el 30 per cent de l'horari setmanal, és a dir, nou hores, i el seu enfocament curricular serà de caràcter transversal, amb els continguts en relació amb la qualificació professional del programa.

b) Seran preceptius els següents:

- Mòdul Lingüístic-social.
- Mòdul Científicomatemàtic.
- Mòdul de Formació i Orientació Laboral
- Mòdul de Prevenció de Riscos Laborals i Qualitat Mediambiental.

c) Una vegada organitzats els mòduls professionals específics i els formatius de caràcter general, els centres i les corporacions locals, les associacions professionals, les organitzacions no governamentals i les altres entitats empresarials i sindicals podran oferir algun dels següents mòduls optatius, completant així l'horari setmanal:

- Mòdul d'Activitat Física i Esport.
- Mòdul de Noves Tecnologies.
- Espanyol per a Estrangers.
- Anglès Aplicat a la Qualificació Professional.

- Qualsevol altre que el centre estime necessari tenint en compte les necessitats específiques de l'alumnat i la seua iniciativa.

d) En els programes regulats en l'article 14 d'esta orde, els mòduls es programaran per a ser impartits en dos cursos acadèmics. El currículum dels dits mòduls podrà experimentar les adaptacions curriculars significatives necessàries per a adequar-se a les característiques, les necessitats i les capacitats dels dits jòvens.

e) Els continguts i les activitats del mòdul formatiu de caràcter transversal, dels mòduls generals i dels optatius hauran d'estar significativament i funcionalment relacionats amb la família professional de cada programa, i la qualificació professional constituirà l'eix vertebrador entorn del qual s'aglutinen els seus aprenentatges.

f) Els models de distribució horària possibles per als programes formatius de qualificació bàsica figuren en l'annex II d'esta orde.

Article 18. El mòdul de Formació en Centres de Treball

1. El mòdul professional de Formació en Centres de Treball, d'ara en avant FCT, consistix en la realització d'un programa formatiu en col·laboració amb les empreses. Els seus objectius són els següents:

a) Complementar la formació i la competència professional de l'alumnat en contextos reals de treball.

b) Afavorir el seu coneixement de l'organització del procés productiu o dels servicis i les relacions sociolaborals relatius al perfil professional del programa formatiu de qualificació bàsica.

c) Afavorir la inserció laboral dels jòvens i la relació entre els centres educatius i les empreses d'un determinat sector, localitat o comarca.

1.1. Los módulos profesionales específicos referidos a las unidades de competencia correspondientes a cualificaciones de nivel 1 del Catálogo Nacional de Cualificaciones Profesionales. Cada programa podrá incluir módulos específicos correspondientes a una cualificación profesional, pero en todo caso deberá permitir la obtención de al menos una cualificación completa de nivel 1. El currículo de los módulos profesionales asociados a unidades de competencias propias de una cualificación de nivel 1 del Catálogo Nacional de Cualificaciones Profesionales, en el caso de existir un título de Formación Profesional Básica que las contemple, es el establecido en el currículo del correspondiente título de Formación Profesional Básica.

a) Ocuparán como mínimo el 50 % del horario semanal, es decir, 15 horas.

b) En todas las modalidades se incorporará un módulo de Formación en Centros de Trabajo, cuya duración será su duración será de un mínimo de 80 horas y un máximo de 150 horas realizadas, preferentemente, durante uno de los meses del último trimestre del curso. Las direcciones generales competentes por razón de la materia, previo informe del Servicio de Inspección Educativa de la correspondiente dirección territorial de Educación, podrá autorizar programas cuyo módulo de Formación en Centros de Trabajo se realice en el propio centro o entidad con carácter excepcional.

1.2. Módulos formativos de carácter general, recogidos en el anexo I de la presente orden, que estarán orientados a la mejora de las competencias básicas y del grado de empleabilidad del alumnado.

a) Supondrán como mínimo el 30 % del horario semanal, es decir, 9 horas, y su enfoque curricular será de carácter transversal, estando sus contenidos en relación con la cualificación profesional del programa.

b) Serán preceptivos los siguientes:

- Módulo Lingüístico-Social
- Módulo Científico-Matemático
- Módulo de Formación y Orientación Laboral
- Módulo de Prevención de Riesgos Laborales y Calidad Medioambiental

c) Una vez organizados los módulos profesionales específicos y los formativos de carácter general, los centros y las corporaciones locales, asociaciones profesionales, organizaciones no gubernamentales y otras entidades empresariales y sindicales, podrán ofertar alguno de los siguientes módulos optativos, completando así el horario semanal:

- Módulo de Actividad Física y Deporte
- Módulo de Nuevas Tecnologías
- Español para extranjeros
- Inglés aplicado a la cualificación profesional

- Cualquier otro que el centro estime necesario en atención a las necesidades específicas del alumnado y a su iniciativa.

d) En los programas regulados en el artículo 14 de la presente orden, los módulos se programarán para ser impartidos en dos cursos académicos. El currículo de dichos módulos podrá experimentar las adaptaciones curriculares significativas necesarias para adecuarse a las características, necesidades y capacidades de dichos jòvens.

e) Los contenidos y actividades del módulo formativo de carácter transversal, de los módulos generales y optativos, deberán estar significativa y funcionalmente relacionados con la familia profesional de cada programa, constituyendo la cualificación profesional el eje vertebrador entorno al cual se aglutinen sus aprendizajes.

f) Los modelos de distribución horaria posibles para los programas formativos de cualificación básica se recogen en el anexo II de la presente orden.

Artículo 18. El módulo de Formación en Centres de Trabajo

1. El módulo profesional de Formación en Centros de Trabajo, en adelante FCT, consiste en la realización de un programa formativo en colaboración con las empresas. Sus objetivos son los siguientes:

a) Complementar la formación y competencia profesional del alumnado en contextos reals de trabajo.

b) Favorecer su conocimiento de la organización del proceso productivo o de los servicios y las relaciones socio-laborales relativas al perfil profesional del programa formativo de cualificación básica.

c) Favorecer la inserción laboral de los jòvens y la relación entre los centros educativos y las empresas de un determinado sector, localidad o comarca.

Article 19. Organització del mòdul de Formació en Centres de Treball

1. Per a possibilitar la realització del mòdul professional de Formació en Centres de Treball, s'estableix el conveni de col·laboració com a acord formal entre un centre educatiu o entitat promotora del programa formatiu de qualificació bàsica i una empresa o institució que ofereix llocs formatius per a realitzar el dit mòdul.

2. Este conveni suposa dissenyar el programa formatiu o conjunt d'activitats formativoproductives, ordenades en el temps i en l'espai, que l'alumnat realitzarà durant les hores establides en el conveni. Les dites activitats establiran la formació que l'alumnat ha de posseir per a aconseguir la qualificació o qualificacions del programa corresponent.

3. Amb caràcter general, les dos modalitats dels programes formatius de qualificació bàsica incorporaran un mòdul de Formació en Centres de Treball. La duració serà com a màxim de 150 hores, distribuïdes en quatre setmanes, i un mínim de 80 hores. Es realitzaran, preferentment, durant el tercer trimestre del curs.

4. Per a optimitzar el nombre de llocs formatius en les empreses, finalitzada la formació dels mòduls específics associats a unitats de competència, l'alumnat quedarà distribuït en dos grups:

– El primer s'incorporarà al centre de treball i, conclòs el seu període de formació, retornarà al centre educatiu o l'entitat per a completar la seua formació durant les quatre últimes setmanes del curs.

– El segon grup estarà en el centre educatiu o l'entitat rebent la formació i s'incorporarà al centre de treball durant les quatre últimes setmanes del curs escolar.

El professor que impartisca els mòduls específics prestarà atenció especial en este període als alumnes del grup que no hagen aconseguit, fins eixe moment, totes les capacitats associades als dits mòduls, i programarà per a ells activitats de recuperació que possibiliten aconseguir-les.

5. El professor que impartisca els mòduls específics serà el responsable d'organitzar el programa formatiu del corresponent mòdul en centres de treball i realitzar-ne el seguiment. En els centres públics, a este professor se li comptaran per a estes funcions dos hores de la seua jornada lectiva setmanal i dos hores complementàries de les que integren el seu horari individual, en ambdós casos durant tot el curs, procurant que el dit horari es concentre en el menor nombre de dies possible, a fi de facilitar el desplaçament als centres de treball en què l'alumnat desenrotlle el dit mòdul.

6. De manera extraordinària i com a conseqüència de les circumstàncies personals de l'alumnat, la falta de llocs formatius, el perfil del programa o les necessitats del centre o l'entitat, l'alumnat podrà realitzar el mòdul professional de Formació en Centres de Treball totalment o parcialment en el mateix centre o entitat, amb un informe previ de la Inspecció Educativa corresponent.

7. La direcció del centre públic on l'alumnat curse el programa, o d'adscripció, en el cas que l'alumnat curse el programa en un centre privat o entitat, resoldrà sobre la concessió o no de l'exempció total o parcial del mòdul professional de Formació en Centres de Treball, amb un informe previ del corresponent equip educatiu del centre públic, privat o entitat col·laboradora, per a aquell alumnat que acredite experiència professional amb jornada completa relacionada amb el programa d'una duració no inferior a tres mesos o proporcionalment amb contractació a temps parcial, ajustant-se en la resta a la normativa que regule el mòdul de Formació en Centres de Treball.

8. Per al que no es preveu en este apartat, caldrà tindre present el que estableix l'Orde 77/2010, de 27 d'agost, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula el mòdul professional de Formació en Centres de Treball (FCT) dels cicles formatius de Formació Professional, de les ensenyances d'Arts Plàstiques i Disseny i dels programes de qualificació professional inicial en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana.

Article 20. Professorat i tutoria

1. Per a respondre a les necessitats de l'alumnat d'estos programes i aconseguir els objectius dels diferents components formatius, cada programa haurà de comptar amb un equip educatiu format per un nombre suficient de professors i professores, amb l'objecte que presten atenció prioritària als dits programes, més el departament d'orientació

Artículo 19. Organización del módulo de Formación en Centros de Trabajo

1. Para posibilitar la realización del módulo profesional de Formación en Centros de Trabajo se establece el convenio de colaboración como acuerdo formal entre un centro educativo o entidad promotora del programa formativo de cualificación básica y una empresa o institución que ofrece puestos formativos para realizar dicho módulo.

2. Este convenio supone diseñar el programa formativo o conjunto de actividades formativo-productivas, ordenadas en el tiempo y en el espacio, que el alumnado realizará durante las horas establecidas en el mismo. Dichas actividades completarán la formación que el alumnado debe poseer para conseguir la cualificación o cualificaciones del programa correspondiente.

3. Con carácter general las dos modalidades de los programas formativos de cualificación básica incorporarán un módulo de Formación en Centros de Trabajo. Su duración será como máximo, de 150 horas, distribuidas en cuatro semanas y un mínimo de 80 horas. Se realizarán, preferentemente, dentro del tercer trimestre del curso.

4. Para optimizar el número de puestos formativos en las empresas, finalizada la formación de los módulos específicos asociados a unidades de competencia, el alumnado quedará distribuido en dos grupos:

– El primero se incorporará al centro de trabajo y, concluido su periodo de formación, retornará al centro educativo o entidad para completar su formación durante las cuatro últimas semanas del curso.

– El segundo grupo permanecerá en el centro educativo o entidad recibiendo la formación, y se incorporará durante las cuatro últimas semanas del curso escolar al centro de trabajo.

El profesor que imparta los módulos específicos prestará especial atención en este periodo al alumnado del grupo que no hayan alcanzado, hasta ese momento, todas las capacidades asociadas a dichos módulos, programando para ellos actividades de recuperación que posibiliten su consecución.

5. El profesor que imparta los módulos específicos será el responsable de organizar el programa formativo del correspondiente módulo en centros de trabajo y realizar su seguimiento. En los centros públicos a este profesor se le computarán, para estas funciones, dos horas de su jornada lectiva semanal y dos horas complementarias de entre las recogidas en su horario individual, en ambos casos durante todo el curso, procurando que dicho horario se concentre en el menor número de días posible, al objeto de facilitar el desplazamiento a los centros de trabajo en los que el alumnado desarrollen dicho módulo.

6. De manera extraordinaria y como consecuencia de las circunstancias personales del alumnado, la falta de puestos formativos, el perfil del programa o las necesidades del centro o entidad, el alumnado podrá realizar el módulo profesional de Formación en Centros de Trabajo total o parcialmente en el propio centro o entidad, previo informe de la correspondiente Inspección Educativa.

7. La dirección del centro público donde el alumno o alumna curse el programa, o de adscripción, en el caso de que el alumno o alumna curse el programa en un centro privado o entidad, resolverá sobre la concesión o no de la exención total o parcial del módulo profesional de Formación en Centros de Trabajo, previo informe del correspondiente equipo educativo del centro público, privado o entidad colaboradora, para aquel alumno o alumna que acredite experiencia profesional con jornada completa relacionada con el programa de una duración no inferior a tres meses o proporcionalmente con contratación a tiempo parcial, ajustándose en lo restante a la normativa que regule el módulo de Formación en Centros de Trabajo.

8. En lo no previsto en este apartado estará presente lo establecido en la Orden 77/2010, de 27 de agosto, de la Conselleria de Educación, por la que se regula el módulo profesional de Formación en Centros de Trabajo (FCT) de los ciclos formativos de Formación Profesional, de las Enseñanzas de Artes Plásticas y Diseño y de los programas de cualificación profesional inicial en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana.

Artículo 20. Profesorado y tutoría

1. Para responder a las necesidades del alumnado de estos programas y conseguir los objetivos de los diferentes componentes formativos, cada programa deberá contar con un equipo educativo formado por un número suficiente de profesores y profesoras con el objeto de que presten atención prioritaria a dichos programas, más el departamento

o qui n'exercisca les funcions, i que preferentment tinguen destinació definitiva en el centre.

2. En els instituts d'Educació Secundària, en els centres integrats de Formació Professional i en els d'educació de formació de persones adultes, els mòduls formatius de caràcter general seran impartits preferentment per docents funcionaris de carrera del cos de mestres amb destinació definitiva en el centre i amb habilitació docent. Així mateix, també podran ser impartits per professorat d'Ensenyança Secundària, de carrera o interí amb atribució docent per a impartir alguna de les matèries de l'àmbit que corresponga, tot això de conformitat amb el que disposa l'Orde 67/2013, de 25 de juny, de la conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regula la catalogació i l'habilitació de llocs de treball d'àmbit per a la provisió per funcionaris docents en centres públics de la Comunitat Valenciana que impartisquen l'etapa d'Educació Secundària Obligatoria.

En la resta de centres docents públics, per als mòduls formatius de caràcter general s'aplicarà el que disposa el paràgraf anterior, si bé no operarà la restricció per a funcionaris interins amb funcions assimilades al cos de mestres.

En entitats i centres privats, els mòduls formatius de caràcter general seran impartits per docents preferentment amb el títol de mestre d'Educació Primària o el títol de grau equivalent. També podrà impartir-los el professorat que estiga en possessió de la titulació establida en l'article 94 de la Llei Orgànica 2/2006, d'Educació.

3. Els mòduls professionals específics referits a les unitats de competència professional seran impartits en centres docents públics per docents amb atribució docent en els mòduls dels cossos de professors d'Ensenyança Secundària i professors tècnics de Formació Professional.

Excepcionalment, determinats mòduls professionals específics podran ser impartits per professors especialistes no necessàriament titulats que desenvolupen la seua activitat en el món laboral, quan per la seua especificitat no hi haja professors del sistema capacitats per a impartir-los. En la selecció dels professorat i en el règim jurídic aplicable caldrà ajustar-se a allò que s'ha disposat amb caràcter general per als especialistes en cicles formatius.

Els mòduls professionals específics que podran ser impartits per professors especialistes són els vinculats a les qualificacions professionals de nivell 1 següents: activitats auxiliars en viviers, jardins i centres de jardineria; operacions auxiliars de revestiments continus en construcció; operacions de llanterneria i calefacció-climatització domèstica, així com neteja de superfícies i mobiliari en edificis i locals.

Els professors especialistes rebran assessorament i orientació per part de l'equip educatiu en matèria pedagògica.

4. En els programes promoguts per entitats i centres col·laboradors, els mòduls professionals específics associats a unitats de competència seran impartits per aquells que complisquen els requisits de titulació i formació previstos en l'article 95 de la Llei Orgànica 2/2006, d'Educació, per a impartir ensenyances de Formació Professional, si bé també podran ser impartits per experts de competència acreditada en la família professional corresponent i amb experiència en la formació de jòvens.

5. El mòdul de Formació i Orientació Laboral serà impartit prioritàriament pel professorat de la dita especialitat. Si no n'hi ha, l'impartirà preferentment el professorat que impartix mòduls professionals associats a unitats de competència, i si tampoc n'hi ha, el professorat a càrrec de la docència en els mòduls formatius de caràcter general.

6. El mòdul de Prevenció de Riscos Laborals i Qualitat Mediambiental serà impartit, preferentment, pel professor tècnic i especialista en la qualificació professional corresponent.

7. En els centres docents la tutoria serà competència del docent que impartisca la major part del nombre d'hores corresponents als mòduls específics, i en cas d'igualtat, de qui decidisca la direcció del centre o l'entitat. No serà compatible l'exercici de la tutoria en més d'un programa.

8. El docent responsable d'impartir els mòduls de caràcter general associats a competències bàsiques en els programes formatius de qualificació bàsica per a alumnes amb necessitats educatives especials permanents serà preferentment un mestre o mestra de l'especialitat de Pedagogia Terapèutica. En els centres i entitats privades també podran

de orientació o de quien ejerza sus funciones y que preferentemente tengan destino definitivo en el centro.

2. En los institutos de Educación Secundaria, centros integrados de Formación Profesional y educación de formación de personas adultas los módulos formativos de carácter general serán impartidos preferentemente por docentes funcionarios de carrera del cuerpo de maestros con destino definitivo en el centro y con habilitación docente. Asimismo también podrán ser impartidos por profesorado de enseñanza secundaria, de carrera o interino con atribución docente para impartir alguna de las materias del ámbito que corresponda, todo ello de conformidad con lo dispuesto en la Orden 67/2013, de 25 de junio, de la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte, por la que se regula la catalogación y la habilitación de puestos de trabajo de ámbito para su provisión por funcionarios docentes en centros públicos de la Comunitat Valenciana que impartan la etapa de Educación Secundaria Obligatoria.

En el resto de centros docentes públicos los módulos formativos de carácter general se aplicará lo dispuesto en el párrafo anterior si bien no operará la restricción a funcionarios interinos con funciones asimiladas al cuerpo de maestros.

En centros y entidades privadas los módulos formativos de carácter general serán impartidos por docentes preferentemente con el título de maestro de Educación Primaria o el título de grado equivalente. También podrá impartirlos el profesorado que esté en posesión de la titulación establecida en el artículo 94 de la Ley Orgánica 2/2006, de Educación.

3. Los módulos profesionales específicos referidos a las unidades de competencia profesional serán impartidos en centros docentes públicos por docentes con atribución docente en los mismos de los cuerpos de profesores de enseñanza secundaria y profesores técnicos de Formación Profesional.

Excepcionalmente determinados módulos profesionales específicos podrán ser impartidos por profesores especialistas no necesariamente titulados que desarrollen su actividad en el mundo laboral cuando por su especificidad no existan profesores del sistema capacitados para impartirlos. En su selección y régimen jurídico aplicable se estará a lo dispuesto con carácter general para los especialistas en ciclos formativos.

Los módulos profesionales específicos que podrán ser impartidos por profesores especialistas son los vinculados a las cualificaciones profesionales de nivel 1 siguientes: actividades auxiliares en viveros, jardines y centros de jardinería; operaciones auxiliares de revestimientos continuos en construcción; operaciones de fontanería y calefacción-climatización doméstica; así como limpieza de superficies y mobiliario en edificios y locales.

Los profesores especialistas recibirán asesoramiento y orientación por parte del equipo educativo en materia pedagógica.

4. En los programas promovidos por centros y entidades colaboradoras los módulos profesionales específicos asociados a unidades de competencia serán impartidos por aquellos que cumplan los requisitos de titulación formación contemplados en el artículo 95 de la Ley Orgánica 2/2006, de Educación para impartir enseñanzas de Formación Profesional, si bien también podrán ser impartidos por expertos de acreditada competencia en la familia profesional correspondiente y con experiencia en la formación de jóvenes.

5. El módulo de Formación y Orientación Laboral será impartido prioritariamente por el profesor de dicha especialidad. En su defecto, lo impartirá preferentemente el profesorado que imparte módulos profesionales asociados a unidades de competencia y en su defecto el profesorado a cargo de la docencia en los módulos formativos de carácter general.

6. El módulo de Prevención de Riesgos Laborales y Calidad Medioambiental será impartido, preferentemente, por el profesor técnico y especialista en la cualificación profesional correspondiente.

7. En los centros docentes la tutoría será competencia del docente que impartisca la mayor parte del número de horas correspondientes a los módulos específicos y, en caso de igualdad, por quien decida la dirección del centro o entidad. No será compatible el ejercicio de la tutoría en más de un programa.

8. El docente responsable de impartir los módulos de carácter general asociados a competencias básicas en los programas formativos de cualificación básica para los alumnos y las alumnas con necesidades educativas especiales permanentes será preferentemente un maestro o maestra de la especialidad de Pedagogía Terapèutica. En los centros y

ser impartits per titulats universitaris en Pedagogia, Psicologia o Psicopedagogia.

9. En els centres docents, l'alumnat que ho requerisca tindrà atenció d'especialistes en Psicopedagogia a través dels departaments d'orientació. Les entitats públiques locals podran comptar a este efecte amb els especialistes dels gabinets municipals.

10. La impartició dels programes formatius de qualificació bàsica tindrà la consideració de tasca de dificultat especial als efectes que es determinen en els diferents concursos de trasllats en què participe el professorat de centres docents públics.

Article 21. Metodologia

1. El procés d'ensenyança-aprenentatge s'organitzarà entorn d'un pla personalitzat de formació, adaptat a les necessitats i interessos de cada alumne o alumna i dissenyat a partir de les necessitats bàsiques que presente a l'inici del programa. Serà dirigit pel departament d'orientació o per qui n'exercisca les funcions, i redactat pel tutor o tutora a proposta de l'equip educatiu, a partir de les dades reflectides en l'informe psicopedagògic i de les proporcionades pel mateix alumne o alumna, la seua família o, si és el cas, els tutors legals.

2. El dit pla contindrà, almenys:

a) Les competències bàsiques que necessita desenvolupar cada alumne o alumna prioritàriament per a obtenir el certificat corresponent, en relació amb les previstes en els mòduls formatius del programa.

b) Orientacions per a la millora de la seua ocupabilitat i la formació en centres de treball.

3. La metodologia emprada en els programes formatius de qualificació bàsica respondrà als principis següents:

a) Individualització. Suposa la personalització dels aprenentatges d'acord amb el pla abans mencionat.

b) Diversificació. Permet la consideració dels nivells, estils d'aprenentatge i interessos de l'alumnat a fi que s'implique activament en el seu propi procés formatiu. A este efecte s'afavoriran activitats diferenciades que permeten el treball autònom, així com els agrupaments flexibles on s'estimule la col·laboració, l'ajuda mútua i l'aprenentatge cooperatiu.

c) Globalització. L'ensenyança i l'aprenentatge dels mòduls tindrà un caràcter globalitzador. Els seus continguts s'estructuraran progressivament, des del més instrumental i senzill fins al més tècnic i complicat, i sempre en relació estreta amb els mòduls específics que constituïran l'eix integrador i motivador de tot el procés.

d) Confiança i participació. La finalitat madurativa dels programes, en qualsevol de les seues dos modalitats, pretén promoure el desenvolupament positiu dels joves. A este efecte, l'equip docent afavorirà un clima de confiança i ajuda en què cada alumne o alumna, partint de la seua situació real, pugui, com a fruit d'una decisió i compromís personal, formular un projecte de millora. La participació de l'alumnat en tot el procés és decisiva i comença amb el seu compromís d'iniciar, voluntàriament, el programa, i ha de mantindre's estimulant-lo a assumir metes concretes al llarg del curs.

4. Estos principis metodològics poden concretar-se en els denominats projectes integrats de treball com a estratègia metodològica, que té com a eix central la resolució de problemes vinculats a la qualificació o qualificacions triades, i que requereixen, per a la resolució, la intervenció conjunta de la resta de mòduls.

Article 22. Projecte i programació

1. Els centres docents i les entitats que desenvolupen els programes formatius de qualificació bàsica hauran d'elaborar un projecte socioeducatiu sobre el programa que pretenguin executar, en el qual s'inclouran els aspectes següents:

a) Justificació i necessitat del programa i la seua modalitat.

b) Relació amb l'entorn empresarial, relativa a les qualificacions professionals d'este.

c) Recursos humans i mitjans materials disponibles.

d) Experiència en accions formatives semblants.

2. Els centres docents i les corporacions locals, les associacions professionals, les organitzacions no governamentals i les altres entitats empresarials i sindicals dels programes formatius de qualificació bàsica hauran d'elaborar una programació general, que inclourà almenys:

entidades privadas también podrán ser impartidos por titulados universitarios en Pedagogía, Psicología o Psicopedagogía.

9. En los centros docentes, el alumnado que lo requiera tendrá atención de especialistas en Psicopedagogía a través de los departamentos de orientación. Las entidades públicas locales podrán contar para ello con los especialistas de los gabinetes municipales.

10. La impartición de los programas formativos de cualificación básica tendrá la consideración de tarea de especial dificultad a los efectos que se determinen en los diferentes concursos de traslados en que participe el profesorado de centros docentes públicos.

Artículo 21. Metodología

1. El proceso de enseñanza y aprendizaje se organizará en torno a un plan personalizado de formación, adaptado a las necesidades e intereses de cada alumno o alumna y diseñado a partir de las necesidades básicas que presente al inicio del programa. Será dirigido por el departamento de orientación o por quien ejerza sus funciones, redactado por el tutor o tutora a propuesta del equipo educativo, a partir de los datos reflejados en el informe psicopedagógico y de los proporcionados por el propio alumno o alumna, su familia o, en su caso, tutores legales.

2. Dicho plan contemplará, al menos:

a) Las competencias básicas que necesita desarrollar cada alumno o alumna prioritariamente para obtener el certificado correspondiente, en relación con las contempladas en los módulos formativos del programa.

b) Orientaciones para la mejora de su empleabilidad y formación en centros de trabajo.

3. La metodología empleada en los programas formativos de cualificación básica responderá a los siguientes principios:

a) Individualización. Supone la personalización de los aprendizajes de acuerdo con el plan antes citado.

b) Diversificación. Permite la consideración de los niveles, estilos de aprendizaje e intereses del alumnado con el fin de que se implique activamente en su propio proceso formativo. Para ello se favorecerán actividades diferenciadas que permitan el trabajo autónomo, así como los agrupamientos flexibles donde se estimule la colaboración, la ayuda mutua y el aprendizaje cooperativo.

c) Globalización. La enseñanza y aprendizaje de los módulos tendrá un carácter globalizador. Sus contenidos se estructurarán progresivamente, desde lo más instrumental y sencillo hacia lo más técnico y complicado, y siempre en estrecha relación con los módulos específicos que constituirán el eje integrador y motivador de todo el proceso.

d) Confianza y participación. La finalidad madurativa de los programas, en cualquiera de sus dos modalidades, pretende promover el desarrollo positivo de los jóvenes. Para ello, el equipo docente favorecerá un clima de confianza y ayuda en el que cada alumno o alumna, partiendo de su situación real, pueda, como fruto de una decisión y compromiso personal, formular un proyecto de mejora. La participación del alumnado en todo el proceso es decisiva y comienza con su compromiso de iniciar, voluntariamente, el programa, y debe mantenerse estimulándole a asumir metas concretas a lo largo del curso.

4. Estos principios metodológicos pueden concretarse en los llamados proyectos integrados de trabajo como estrategia metodológica cuyo eje central es la resolución de problemas vinculados a la cualificación o cualificaciones elegidas, y que requieren, para su resolución, la intervención conjunta del resto de módulos.

Artículo 22. Proyecto y programación

1. Los centros docentes y entidades que desarrollen los programas formativos de cualificación básica deberán elaborar un proyecto socioeducativo sobre el programa que pretendan ejecutar y en el que se recojan los siguientes aspectos:

a) Justificación y necesidad del programa y su modalidad.

b) Relación con el entorno empresarial, relativo a la o las cualificaciones profesionales del mismo.

c) Recursos humanos y medios materiales disponibles.

d) Experiencia en acciones formativas similares.

2. Los centros docentes y las corporaciones locales, asociaciones profesionales, organizaciones no gubernamentales y otras entidades empresariales y sindicales, de los programas formativos de cualificación básica deberán elaborar una programación general que incluirá, al menos:

a) Les programacions didàctiques de cada un dels mòduls formatius del programa, en què es desenrotllarà i es contextualitzarà el currículum oficial amb els apartats següents:

– Objectius, redactats en termes de capacitats o resultats d'aprenentatge.

– Continguts.

– Activitats d'ensenyança-aprenentatge.

– Metodologies i recursos didàctics.

– Activitats extraescolars.

– Procediments i criteris d'avaluació i recuperació.

b) El programa de Formació en Centres de Treball.

c) El pla d'acció tutorial, que inclourà mesures específiques relacionades amb l'alumnat, l'equip educatiu i les famílies.

d) Participació activa de les famílies. Mecanismes d'informació i coordinació.

La programació general anual formarà part del projecte educatiu de centre. En les restants entitats la programació general anual formarà part del projecte del centre, en què es plasmaran les demandes i/o característiques específiques del context sociocultural i laboral del perfil, i les necessitats formatives de l'alumnat.

Les programacions seran públiques i hauran d'estar a disposició de l'alumnat, que, en tot cas, haurà de ser informat dels aspectes més rellevants d'estes i, en concret, de les activitats d'avaluació i recuperació.

3. Els serveis d'Inspecció Educativa de les direccions territorials amb competències en matèria d'educació supervisaran les programacions anuals dels programes formatius de qualificació bàsica que s'impartisquen en el seu àmbit territorial. La programació formarà part de la programació general anual del centre i la seua avaluació, de la memòria anual del centre.

Article 23. El procés d'avaluació

1. L'avaluació dels aprenentatges de l'alumnat dels programes formatius de qualificació bàsica serà contínua i diferenciada segons els distints mòduls i àmbits del currículum constitutius d'estos programes.

2. L'avaluació contínua forma part del procés d'ensenyança-aprenentatge de l'alumnat i té com a finalitat el seu control sistemàtic per a detectar les seues dificultats en el moment en què es produïsquen, establir-ne les causes i, en conseqüència, adequar les activitats d'ensenyança-aprenentatge programades, i les estratègies didàctiques adoptades per a facilitar a l'alumnat la consecució de les competències, tant dels mòduls professionals específics corresponents a una qualificació professional com dels mòduls de caràcter general.

3. En l'avaluació dels mòduls professionals específics associats a unitats de competència propis d'una qualificació del nivell 1, el professorat prendrà com a referència els criteris d'avaluació establits en el currículum de cada títol professional bàsic en el cas que hi haja un títol de Formació Professional Bàsica que les preveja; en el cas que no hi haja un títol, prendrà com a referència les competències, els objectius, els continguts i els criteris de realització corresponents a cada qualificació professional de nivell 1 del Catàleg Nacional de Qualificacions Professionals. En l'avaluació dels mòduls de caràcter general regulats en l'annex I d'esta orde, el professorat prendrà com a referència fonamental les competències, els objectius, els continguts i els criteris d'avaluació regulats en el dit annex.

Els processos d'avaluació s'adequaran a les adaptacions metodològiques o curriculars de les quals haja pogut ser objecte l'alumnat amb necessitats educatives especials i es garantirà la seua accessibilitat a les proves d'avaluació.

4. Les programacions didàctiques d'aula concretaran els referents de l'avaluació mencionats en el punt anterior, d'acord amb els procediments generals per a avaluar i les mesures d'atenció a la diversitat establides en el projecte educatiu de cada centre. En les programacions s'especificaran les estratègies i els instruments d'avaluació, amb referència explícita als mínims exigibles, als sistemes d'avaluació i de recuperació, així com a la seua temporalització, i als procediments de qualificació i la resta d'aspectes propis de les programacions d'aula, siguen transversals o extraescolars, com els relatius a materials, entre d'altres. D'acord amb el projecte educatiu del centre, es definiran els mecanismes per a la participació de l'alumnat en el procés d'avaluació, els sistemes de comunicació dels resultats a les famílies i els sistemes

a) Las programaciones didácticas de cada uno de los módulos formativos del programa, en las que se desarrollará y contextualizará el currículo oficial con los siguientes apartados:

– Objetivos, redactados en términos de capacidades o resultados de aprendizaje.

– Contenidos.

– Actividades de enseñanza-aprendizaje.

– Metodologías y recursos didácticos.

– Actividades extraescolares.

– Procedimientos y criterios de evaluación y recuperación.

b) El programa de formación en centros de trabajo.

c) El plan de acción tutorial, que incluirá medidas específicas relacionadas con el alumnado, el equipo educativo y las familias.

d) Participación activa de las familias. Mecanismos de información y coordinación.

La programación general anual formará parte del Proyecto Educativo de Centro, en las restantes entidades la programación general anual formará parte del proyecto del centro, en el que se plasmarán las demandas y/o características específicas del contexto sociocultural y laboral del perfil y necesidades formativas del alumnado.

Las programaciones serán públicas y deberán estar a disposición del alumnado quien, en cualquier caso, deberá ser informado de los aspectos más relevantes de las mismas y, en concreto, de las actividades de evaluación y recuperación.

3. Los servicios de Inspección Educativa de las direcciones territoriales con competencias en materia de educación supervisarán las programaciones anuales de los programas formativos de cualificación básica que se impartan en su ámbito territorial. La programación formará parte tanto de la programación general anual del centro como, su evaluación, de la memoria anual del centro.

Artículo 23. El proceso de evaluación

1. La evaluación de los aprendizajes del alumnado de los programas formativos de cualificación básica será continua y diferenciada según los distintos módulos y ámbitos del currículo constitutivos de estos programas.

2. La evaluación continua forma parte del proceso de enseñanza-aprendizaje del alumnado y tiene por finalidad su control sistemático para detectar sus dificultades en el momento en que se produzcan, averiguar sus causas y, en consecuencia, adecuar las actividades de enseñanza-aprendizaje programadas y las estrategias didácticas adoptadas para facilitar al alumnado la consecución de las competencias, tanto de los módulos profesionales específicos correspondientes a una cualificación profesional como de los módulos de carácter general.

3. En la evaluación de los módulos profesionales específicos asociados a unidades de competencia propias de una cualificación del nivel 1, el profesorado tomará como referencia los criterios de evaluación establecidos en el currículo de cada título profesional básico en el caso de existir un título de Formación Profesional Básica que las contemple; en el caso de no existir dicho título tomará como referencia las competencias, los objetivos, contenidos y criterios de realización correspondientes a cada cualificación profesional de nivel 1 del Catálogo Nacional de Cualificaciones Profesionales. En la evaluación de los módulos de carácter general regulados en el anexo I de la presente orden el profesorado tomará como referencia fundamental las competencias, objetivos, contenidos y criterios de evaluación regulados en dicho anexo.

Los procesos de evaluación se adecuarán a las adaptaciones metodológicas o curriculares de las que haya podido ser objeto el alumnado con necesidades educativas especiales y se garantizará su accesibilidad a las pruebas de evaluación.

4. Las programaciones didácticas de aula concretarán los referentes de la evaluación, citados en el punto anterior, de acuerdo con los procedimientos generales para evaluar y las medidas de atención a la diversidad establecidas en el proyecto educativo de cada centro. En las programaciones se especificarán las estrategias y los instrumentos de evaluación, con referencia explícita a los mínimos exigibles, a los sistemas de evaluación y de recuperación, así como su temporalización, y a los procedimientos de calificación y el resto de aspectos propios de las programaciones de aula, sean transversales, extraescolares como lo relativo a materiales, entre otros. De acuerdo con el proyecto educativo del centro se definirán los mecanismos para la participación del alumnado en el proceso de evaluación, los sistemas de comunicación

d'avaluació de les programacions, dels recursos i de la pràctica docent en relació amb els resultats de l'alumnat.

5. L'avaluació de l'alumnat de la modalitat dels programes formatius de qualificació bàsica adaptada a persones amb necessitats educatives especials permanents estarà d'acord amb les adaptacions curriculars dels diferents mòduls que s'hagen cursat, que hauran de concretar-se en els documents d'avaluació corresponents. L'avaluació s'adequarà a les adaptacions metodològiques de què haja pogut ser objecte l'alumnat amb discapacitat i es garantirà l'accessibilitat d'estos a les proves d'avaluació.

Sense perjudi de l'anterior, l'avaluació positiva dels mòduls professionals específics no suposarà, en cap cas, l'eliminació de resultats d'aprenentatge en el cas de mòduls professionals inclosos en un títol professional bàsic o de les competències i les realitzacions professionals en el cas de mòduls específics no inclosos en els dits títols.

6. A fi de garantir el dret que assistix a l'alumnat de fer que el seu rendiment escolar siga valorat amb criteris de plena objectivitat, el professorat del programa farà públics i donarà a conèixer a l'alumnat en els primers quinze dies de cada curs acadèmic els criteris d'avaluació i qualificació, així com els continguts mínims que es consideren imprescindibles per a obtenir una valoració positiva en els diferents mòduls o àmbits del programa.

7. Per a garantir el procés d'avaluació de l'alumnat dels programes formatius de qualificació bàsica, l'equip docent farà almenys quatre sessions d'avaluació (la inicial i una quan finalitze cada trimestre del curs escolar) per a avaluar de manera contínua, diferenciada, objectiva i contrastada tant els aprenentatges de l'alumnat com la seua pròpia pràctica docent en relació amb la consecució dels objectius educatius.

8. Durant la primera setmana d'ingrés al programa, l'equip docent realitzarà una avaluació inicial de l'alumnat amb la finalitat de comprovar el nivell curricular en cada un dels mòduls o àmbits que componen els programes. Es tindran també en compte els informes i les dades procedents del curs o centre anterior. Els resultats d'esta avaluació inicial no figuraran en actes pel fet de tindre caràcter previ al desenrotllament; no obstant això, quedaran registrats en els documents d'avaluació individual i els resultats de l'avaluació es traslladaran a l'alumnat i als pares o representants legals.

9. El procés d'avaluació quedarà reflectit en l'expedient acadèmic de cada alumne o alumna. Quan un alumne o alumna es trasllade de centre a conseqüència de la incorporació a un programa formatiu de qualificació bàsica, el centre emissor procedirà al trasllat de l'expedient acadèmic al centre o l'entitat receptora, que el custodiarà i l'arxivarà.

10. Quan l'absentisme sense causa degudament justificada d'un alumne o alumna de més de setze anys d'edat supere el termini o la duració que el reglament de règim interior de cada centre estableisca, l'equip docent proposarà a la direcció del centre la seua baixa. La direcció comunicarà per escrit a la persona interessada, si és major d'edat, la dita proposta, en què es farà constar que la baixa es farà efectiva passats els deu dies a partir de la recepció de la comunicació de la proposta, sense perjudi de l'aplicació de la regulació continguda en la Llei 12/2008, de 3 de juliol, de Protecció Integral de la Infància i l'Adolescència de la Comunitat Valenciana. En el cas de tractar-se d'un alumne o alumna menor d'edat, esta comunicació a més de realitzar-se a l'interessat es comunicarà al pare, mare o representant legal.

L'anul·lació de la matrícula per causes d'inassistència es realitzarà d'acord amb el que estableix l'article 10 de l'Orde 78/2010, de 27 d'agost, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regulen determinats aspectes de l'ordenació i l'organització acadèmica dels cicles formatius de Formació Professional del sistema educatiu en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana.

La vacant resultant s'oferirà a l'alumnat en llista d'espera si n'hi ha i sempre que es produisca al llarg del primer trimestre del curs.

Article 24. Sessions d'avaluació i reunions de l'equip docent

1. Es denominen sessions d'avaluació les reunions de l'equip docent, organitzades i presidides pel tutor o tutora, l'objecte de les quals és contrastar la informació proporcionada pel professorat que imparteix docència al mateix grup i avaluar el desenrotllament del procés educatiu, així com realitzar propostes per a millorar-lo.

de los resultados a las familias y los sistemas de evaluación de las programaciones, de los recursos y de la práctica docente en relación a los resultados del alumnado.

5. La evaluación del alumnado de la modalidad de los programas formativos de cualificación básica adaptada a personas con necesidades educativas especiales permanentes estará de acuerdo con las adaptaciones curriculares de los diferentes módulos que se hayan cursado, que deberán concretarse en los documentos de evaluación correspondientes. La evaluación se adecuará a las adaptaciones metodológicas de las que haya podido ser objeto el alumnado con discapacidad garantizándose su accesibilidad a las pruebas de evaluación.

Sin perjuicio de lo anterior, la evaluación positiva de los módulos profesionales específicos no supondrá, en ningún caso, la eliminación de resultados de aprendizaje en el caso de módulos profesionales incluidos en un título profesional básico o de las competencias y realizaciones profesionales en el caso de módulos específicos no incluidos en dichos títulos.

6. Con el fin de garantizar el derecho que asiste al alumnado a que su rendimiento escolar sea valorado con criterios de plena objetividad, el profesorado del programa hará públicos y dará a conocer al alumnado en los primeros 15 días de cada curso académico, los criterios de evaluación y calificación, así como los contenidos mínimos que se consideran imprescindibles para obtener una valoración positiva en los diferentes módulos o ámbitos del programa.

7. Para garantizar el proceso de evaluación del alumnado de los programas formativos de cualificación básica, el equipo docente celebrará al menos cuatro sesiones de evaluación –la inicial y una al finalizar cada trimestre del curso escolar– para valorar de manera continua, diferenciada, objetiva y contrastada, tanto los aprendizajes del alumnado como su propia práctica docente en relación con el logro de los objetivos educativos.

8. Durante la primera semana de ingreso al programa, el equipo docente realizará una evaluación inicial del alumnado con la finalidad de comprobar el nivel curricular en cada uno de los módulos o ámbitos que componen los programas. Se tendrán también en cuenta los informes y datos procedentes del curso o centro anterior. Los resultados de esta evaluación inicial no se recogerán en actas por tener carácter previo a su desarrollo, no obstante lo cual quedarán registrados en los documentos de evaluación individual y los resultados de la misma se trasladarán al alumnado y padres o representantes legales.

9. El proceso de evaluación quedará reflejado en el expediente académico de cada alumno o alumna. Cuando un alumno o alumna se traslade de centro a consecuencia de su incorporación a un programa formativo de cualificación básica, el centro emisor procederá al traslado del expediente académico al centro o entidad receptora que procederá a su custodia y archivo.

10. Cuando el absentismo sin causa debidamente justificada de un alumno o alumna de más de 16 años de edad supere el plazo o duración que el reglamento de régimen interior de cada centro establezca, el equipo docente propondrá a la dirección del centro su baja. La dirección comunicará, por escrito, al interesado si es mayor de edad, dicha propuesta, haciendo constar en ella que la baja se hará efectiva pasados los diez días a partir de la recepción de la comunicación de la misma, sin perjuicio de la aplicación de la regulación contenida en la Ley 12/2008, de 3 de julio, de Protección Integral de la Infancia y la Adolescencia de la Comunitat Valenciana. En el caso de tratarse de un alumno o alumna menor de edad, esta comunicación además de realizarse al interesado se comunicará al padre, madre o representante legal.

La anulación de la matrícula por causas de inasistencia se realizará de acuerdo con lo establecido en el artículo 10 de la Orden 78/2010, de 27 de agosto, de la Conselleria de Educación, por la que se regulan determinados aspectos de la ordenación y organización académica de los ciclos formativos de Formación Profesional del sistema educativo e el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana.

La vacante resultante se ofertará al alumnado en lista de espera si lo hubiera y siempre que esta se produzca a lo largo del primer trimestre del curso.

Artículo 24. Sesiones de evaluación y reuniones del equipo docente

1. Se denominan sesiones de evaluación a las reuniones del equipo docente, organizadas y presididas por el tutor o tutora, cuyo objeto es contrastar la información proporcionada por el profesorado que imparte docencia al mismo grupo, valorar el desarrollo del proceso educativo, así como realizar propuestas para mejorarlo.

2. L'equip docent estarà integrat per tot el professorat del respectiu grup d'alumnes, coordinats per la professora tutora o el professor tutor del grup. L'equip docent serà assessorat pel departament d'orientació o per qui en tinga atribuïdes les funcions, que, a este efecte, haurà de participar en les reunions de l'equip docent.

3. L'equip docent, al llarg del procés d'avaluació i en la presa de decisions derivades, actuarà de manera col·legiada.

Les decisions s'adoptaran per consens, i quan no siga possible, per majoria simple de l'equip docent, amb vot de qualitat de la tutora o tutor en cas d'empat.

4. La professora tutora o el professor tutor de cada grup estendrà una acta del desenrotllament de les sessions d'avaluació, on es farà constar els acords a què s'ha arribat i les decisions adoptades, així com les qualificacions individuals de cada alumne, que constaran en l'acta d'avaluació corresponent.

5. De cada una de les sessions d'avaluació trimestrals, de la final i de l'extraordinària, s'expedirà un butlletí individual de les qualificacions obtingudes per a entregar a les famílies, de valor merament informatiu.

Este butlletí serà elaborat per cada centre i haurà d'incloure els mòduls formatius de caràcter general i aquell o aquells mòduls professionals específics i, si és el cas, optatius cursats en el trimestre o període d'avaluació corresponent. Serà firmat per la tutora o pel tutor corresponent.

6. L'avaluació final serà responsabilitat de tot l'equip docent i la superació del programa exigirà l'avaluació positiva en tots i cada un dels mòduls i, si és el cas, àmbits que componen el programa. Aquells alumnes que no superen algun dels mòduls o àmbits en l'avaluació final de juny tindran una convocatòria extraordinària.

7. Junt amb l'avaluació final ordinària i, si és el cas, en l'avaluació extraordinària, s'expedirà, quan finalitze el programa, un consell orientador escrit per mitjà del qual s'orienta cada alumne i alumna sobre l'itinerari acadèmic i professional a seguir a partir de la superació del programa que més s'adeqüe als seus interessos i capacitats, que en cas serà prescriptiu.

El consell orientador s'expedirà igualment a aquells alumnes que no conclouen un programa en qualsevol de les seues modalitats.

El consell orientador serà elaborat pel departament d'orientació o per qui n'exercisca les funcions i pel tutor o tutora en coordinació amb la resta de professors i professores de l'equip docent del grup, amb el vistiplau del cap d'estudis.

8. Els equips educatius preveuran activitats de recuperació per a l'alumnat amb mòduls o àmbits no superats en l'avaluació ordinària, inclòs el de FCT.

Article 25. L'avaluació del mòdul professional de Formació en Centres de Treball

1. Amb caràcter previ a la realització del mòdul professional de FCT, l'equip docent, amb la participació del departament d'orientació o de qui n'exercisca les funcions, farà una sessió en què avaluarà el procés d'aprenentatge de l'alumnat i decidirà qui podrà cursar-lo i, si és el cas, qui, excepcionalment, ha de cursar-lo en el mateix centre o entitat col·laboradora a la vista del que disposa l'article 19.6 d'esta orde. El tutor o tutora farà un informe individual de cada alumne o alumna en què proposarà o no el seu accés al període de FCT.

2. En la sessió d'avaluació prèvia a la realització del mòdul professional de FCT abans mencionada, es tindrà especialment en compte, a més d'altres criteris de caràcter acadèmic i actitudinal relacionats amb la resta de mòduls o àmbits constitutius del programa, l'assistència, almenys, al 85 per cent de l'horari del període lectiu previ a la realització del mòdul professional de FCT.

En el cas de realitzar este mòdul de manera fragmentada, fins a un màxim de tres períodes durant el curs, s'aplicarà este mateix percentatge d'assistència en els períodes lectius immediatament anteriors a cada període de pràctiques.

3. En tot cas, la realització del dit mòdul no implica cap vincle laboral amb l'empresa receptora, sinó una relació de caràcter formatiu.

2. El equipo docente estará integrado por todo el profesorado del respectivo grupo de alumnos y alumnas, coordinados por la profesora tutora o profesor tutor del mismo. El equipo docente será asesorado por el departamento de orientación o por quien tenga atribuidas sus funciones, a cuyo efecto deberá participar en las reuniones del equipo docente.

3. El equipo docente, a lo largo del proceso de evaluación y en la toma de decisiones derivadas del mismo, actuará de manera colegiada.

Las decisiones se adoptarán por consenso y, cuando este no sea posible, por mayoría simple del equipo docente, con voto de calidad de la tutora o tutor en caso de empate.

4. La profesora tutora o profesor tutor de cada grupo levantará acta del desarrollo de las sesiones de evaluación, donde se hará constar los acuerdos alcanzados y las decisiones adoptadas, así como las calificaciones individuales de cada alumno o alumna, que constarán en el acta de evaluación correspondiente.

5. De cada una de las sesiones de evaluación trimestrales, de la final y de la extraordinaria, se expedirá un boletín individual de las calificaciones obtenidas para entregar a las familias, de valor meramente informativo.

Este boletín será elaborado por cada centro debiéndose incluir en el mismo, los módulos formativos de carácter general y aquel o aquellos módulos profesionales específicos y, en su caso, optativos cursados en el trimestre o periodo de evaluación correspondiente. Será firmado por la tutora o tutor correspondiente.

6. La evaluación final será responsabilidad de todo el equipo docente y la superación del programa exigirá la evaluación positiva en todos y cada uno de los módulos y en su caso ámbitos que compongan el programa. Aquellos alumnos y alumnas que no superen alguno de los módulos o ámbitos en la evaluación final de junio tendrán una convocatoria extraordinaria.

7. Junto a la evaluación final ordinaria y, en su caso, en la evaluación extraordinaria se expedirá, al finalizar el programa un consejo orientador escrito mediante el que se oriente a cada alumno y alumna sobre el itinerario académico y profesional a seguir a partir de la superación del mismo, que más se adecue a sus intereses y capacidades, que en ningún caso será prescriptivo.

El consejo orientador se expedirá, igualmente para aquellos alumnos y alumnas que no concluyan un programa en cualquiera de sus modalidades.

El consejo orientador será elaborado por el departamento de orientación o por quien ejerza sus funciones y por el tutor o tutora en coordinación con el resto de profesores y profesoras del equipo docente del grupo y el visto bueno del jefe/jefa de estudios.

8. Los equipos educativos preverán actividades de recuperación para el alumnado con módulos o ámbitos no superados en la evaluación ordinaria, incluido el de FCT.

Artículo 25. La evaluación del módulo profesional de Formación en Centres de Trabajo

1. Con carácter previo a la realización del módulo profesional de FCT, el equipo docente, con la participación del departamento de orientación o de quien ejerza sus funciones, celebrará una sesión de evaluación en la que valorará el proceso de aprendizaje del alumnado decidiendo quiénes pueden cursarlo y, en su caso, quiénes, excepcionalmente, deben cursarlo en el propio centro o entidad colaboradora a la vista de lo dispuesto en el artículo 19.6 de la presente orden. El tutor o tutora hará un informe individual de cada alumno o alumna proponiendo o no su acceso al periodo de FCT.

2. En la sesión de evaluación previa a la realización del módulo profesional de FCT antes citada, se tendrá especialmente en cuenta, aparte de otros criterios de carácter académico y actitudinal relacionados con el resto de módulos o ámbitos constitutivos del programa, la asistencia de, al menos, el 85 % del horario del periodo lectivo previo a la realización del módulo profesional de FCT.

En el caso de realizar este módulo de modo fragmentado, hasta un máximo de tres periodos durante el curso, se aplicará este mismo porcentaje de asistencia en los periodos lectivos inmediatamente anteriores a cada periodo de prácticas.

3. En todo caso la realización de dicho módulo no implica vínculo laboral alguno con la empresa receptora sino una relación de carácter formativo.

4. En els casos previstos en l'article 19.6 d'esta orde, l'equip docent programarà aquelles activitats pràctiques substitutives i equivalents en hores al dit mòdul, que es realitzaran en el mateix centre o entitat totalment o parcialment, i la dita circumstància s'haurà de reflectir tant en l'acta final com en la certificació acadèmica.

A este efecte, almenys trenta dies hàbils abans de l'inici de les pràctiques o del període de les pràctiques que corresponga, els centres afectats hauran de sol·licitar un informe a la Inspecció Educativa, i la direcció territorial corresponent resoldrà i notificarà allò que corresponga al centre o l'entitat i a la direcció general competent en matèria de Formació Professional. La realització del mòdul professional de FCT no podrà començar sense autorització expressa.

En la sol·licitud hauran de justificar-se les causes i haurà d'incloure's una relació l'alumnat afectat, i s'hi haurà d'adjuntar, necessàriament, el programa i l'horari per al desenrotllament de les pràctiques en el mateix centre.

El dit programa inclourà un entrenament en aquelles habilitats socials la manca de les quals hauria pogut impedir que l'alumnat cursara el mòdul de FCT de la forma ordinària.

5. Aquell alumne o alumna que no supere el mòdul de FCT en la convocatòria ordinària podrà cursar el mòdul corresponent a la convocatòria extraordinària fins a la finalització del dit curs si l'equip docent ho acorda.

6. El mòdul de Formació en Centres de Treball s'avaluarà separatament en termes d'apte o no apte, i serà necessari superar-lo per a l'obtenció de la certificació corresponent.

7. Per a aquells alumnes que acrediten experiència professional amb jornada completa relacionada amb el programa d'una duració no inferior a sis mesos o proporcionalment amb contractació a temps parcial, ajustant-se en la resta a la normativa de Formació Professional, es podrà sol·licitar l'exempció total o parcial del mòdul de FCT al centre docent públic on cursa el programa o d'adscripció, que resoldrà allò que corresponga.

Article 26. Permanència

Els alumnes podran cursar un programa formatiu de qualificació bàsica durant un màxim de dos anys en el cas de la modalitat regulada en l'article 14 d'esta orde. En el cas de la modalitat de persones amb necessitats educatives especials permanents establida en l'article 15 d'esta orde, podran estar un màxim de quatre anys. S'hauran de respectar en tot cas els límits mínims i màxims d'edat establits en els esmentats articles.

Article 27. Certificació acadèmica dels programes formatius de qualificació bàsica

1. L'alumnat que supere tots els mòduls professionals específics del programa associats a unitats de competència obtindrà un certificat acadèmic, expedit per la conselleria amb competències en matèria d'educació a través del centre públic on haja cursat les ensenyances o al qual s'haja adscrit el centre privat o entitat autoritzada per a impartir-lo. En el certificat es faran constar els mòduls professionals específics que es corresponen amb cada unitat de competència que conforma el programa, i els mòduls formatius de caràcter general, així com els optatius, si és procedent. Així mateix, el centre públic en què l'alumnat curse el programa formatiu de qualificació bàsica o aquell a què es trobe adscrit el centre privat o entitat que impartisca el programa, per mitjà de la certificació acadèmica acreditarà que l'alumne o alumna ha superat els mòduls professionals establits en el currículum del títol de Formació Professional Bàsica, la impartició dels quals en el programa formatiu de qualificació bàsica, s'arrellega en l'article 17 de la present orde.

2. El certificat acadèmic d'haver superat mòduls professionals específics inclosos en un títol professional bàsic tindrà caràcter acumulable per a l'obtenció del dit títol.

3. La superació de tots els mòduls professionals associats a unitats de competència d'una qualificació professional de nivell I donarà dret, als que ho sol·liciten, a l'acreditació d'unitats de competència o a l'expedició dels certificats de professionalitat corresponents per part de l'Administració laboral.

4. La superació de la resta de mòduls no inclosos en un títol professional bàsic que formen part del programa s'acreditarà per mitjà d'un certificat acadèmic, i les competències professionals així adquirides

4. En los supuestos contemplados en el artículo 19.6 de la presente orden el equipo docente programará aquellas actividades prácticas sustitutivas del mismo y equivalentes en horas a dicho módulo, a realizar en el propio centro o entidad total o parcialmente, debiéndose reflejar dicha circunstancia tanto en el acta final como en la certificación académica.

Para ello, al menos 30 días hábiles antes del inicio de las prácticas o del periodo de las mismas que corresponda, los centros afectados deberán solicitar informe a la Inspección Educativa, y la dirección territorial correspondiente resolverá y notificará lo procedente al centro o entidad y a la dirección general competente en materia de Formación Profesional, sin que pueda comenzarse la realización del módulo profesional de FCT sin autorización expresa.

En la solicitud deberán justificarse las causas y relacionar el alumnado afectado, debiendo adjuntarse, necesariamente, el programa y horario para el desarrollo de las citadas prácticas en el propio centro.

Dicho programa incluirá un entrenamiento en aquellas habilidades sociales cuya carencia hubiera podido impedir que el alumnado cursara el módulo de FCT del modo ordinario.

5. Aquel alumno o alumna que no supere el módulo de FCT en la convocatoria ordinaria podrá cursar dicho módulo correspondiente a la convocatoria extraordinaria hasta la finalización de dicho curso si el equipo docente lo acordara.

6. El módulo de Formación en Centros de Trabajo se evaluará separadamente en términos de apto o no apto, siendo necesaria su superación para la obtención de la certificación correspondiente.

7. Para aquellos alumnos y alumnas que acrediten experiencia profesional con jornada completa relacionada con el programa de una duración no inferior a seis meses o proporcionalmente con contratación a tiempo parcial, ajustándose en lo restante a la normativa de Formación Profesional, se podrá solicitar la exención total o parcial del módulo de FCT al centro docente público donde cursa el programa o de adscripción, que resolverá lo procedente.

Artículo 26. Permanencia

Los alumnos y las alumnas podrán permanecer cursando un programa formativo de cualificación básica durante un máximo de dos años, en el caso de la modalidad regulada en el artículo 14 de la presente orden. En el caso de la modalidad de personas con necesidades educativas especiales permanentes establecidos en el artículo 15 de la presente orden, podrán permanecer un máximo de cuatro años. Se deberá respetar en todo caso los límites mínimos y máximos de edad establecidos en los citados artículos.

Artículo 27. Certificación académica de los Programas formativos de cualificación básica

1. El alumnado que supere todos los módulos profesionales específicos del programa asociados a unidades de competencia obtendrá una certificación académica, expedida por la conselleria con competencias en materia de educación a través del centro público donde cursaron las enseñanzas o al que se hubiera adscrito el centro privado o entidad autorizada a impartirlo. En ella se hará constar los módulos profesionales específicos que se corresponden con cada unidad de competencia que conformen el programa, los módulos formativos de carácter general, así como los optativos si procede. Asimismo, el centro público en el que el alumnado curse el programa formativo de cualificación básica o aquel al que se halle adscrito el centro privado o entidad que imparta el programa, mediante la certificación académica acreditará que el alumno o alumna ha superado los módulos profesionales establecidos en el currículum del título de Formación Profesional Básica, cuya impartición en el programa formativo de cualificación básica se recoge en el artículo 17 de la presente orden.

2. La certificación académica de haber superado módulos profesionales específicos incluidos en un título profesional básico tendrá carácter acumulable para la obtención de dicho título.

3. La superación de todos los módulos profesionales asociados a unidades de competencia de una cualificación profesional de nivel I dará derecho, a quienes lo soliciten, a la acreditación de unidades de competencia o a la expedición de los certificados de profesionalidad correspondientes por parte de la Administración laboral.

4. La superación del resto de módulos no incluidos en un título profesional básico que formen parte del programa se acreditará mediante certificación académica y las competencias profesionales así adquiridas

podran ser avaluades i acreditades d'acord amb el procediment establert en el Reial Decret 1224/2009, de 17 de juliol, de reconeixement de les competències professionals adquirides per experiència laboral.

5. L'alumnat que no aconseguisca tots els objectius previstos en el programa podrà repetir-lo en la seua totalitat; així mateix, podrà cursar el programa durant un màxim de dos anys en el cas de la modalitat regulada en l'article 14 d'esta orde. En el cas de la modalitat de persones amb necessitats educatives especials permanents establida en l'article 15 d'esta orde, podran estar un màxim de quatre anys. S'hauran de respectar en tot cas els límits mínims i màxims d'edat establits en els esmentats articles.

6. L'alumnat que no aconseguisca tots els objectius previstos al final del programa i no vullga continuar cursant el programa, obtindrà una certificació acadèmica en què es faran constar els mòduls que haja superat.

7. Les qualificacions dels mòduls o àmbits que constitueixen el programa s'expressaran en els termes següents: insuficient (IN), suficient (SU), bé (BE), notable (NT) o excel·lent (EXC), excepte el mòdul de FCT, que s'expressarà en els termes d'apte/no apte o exempt. Estos termes s'acompanyaran d'una qualificació numèrica d'un a deu, sense decimals, considerant-se positives les qualificacions iguals o superiors a cinc, i aplicant les correspondències següents:

Insuficient = 1, 2, 3, 4
Suficient = 5
Bé = 6
Notable = 7 o 8
Excel·lent = 9 o 10

Article 28. Documents d'avaluació

1. Són documents oficials d'avaluació l'expedient acadèmic, les actes d'avaluació final, els certificats acadèmics i l'acreditació de les unitats de competència corresponents.

2. Els equips docents dels programes impartits tant per centres docents com per les corporacions locals, les associacions professionals, les organitzacions no governamentals i altres entitats empresarials i sindicals autoritzades ompliran, segons siga procedent, les actes i els certificats –estos últims només en el cas de centres docents– corresponents a la finalització del curs utilitzant l'aplicació informàtica disposada a este efecte.

3. La custòdia i l'arxivament dels documents corresponen al centre o l'entitat que impartisca el programa sota la coordinació de l'Administració educativa i, si és el cas, la centralització electrònica d'estos no suposarà la subrogació de les facultats i la responsabilitat corresponents als dits centres. En el cas d'entitats, estes traslladaran la documentació original al centre públic d'adscripció.

4. Pel que fa a les dades de l'alumnat, a la cessió, seguretat i confidencialitat d'estes, caldrà ajustar-se al que disposa la legislació vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal i al que estableix la disposició addicional vint-i-tres de la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació.

5. Després de l'avaluació extraordinària, el centre o l'entitat traslladarà a la direcció territorial amb competències en matèria d'Educació un formulari estadístic amb els resultats d'avaluació i la valoració de la pràctica docent, segons el model que s'aprove, que, junt amb la memòria emesa en el mes de juliol, servirà per a la millora contínua del programa.

Article 29. Drets i deures de l'alumnat

1. En els centres educatius mantinguts amb fons públics, s'aplicarà a l'alumnat d'estos programes la normativa vigent sobre els seus drets i deures.

2. En la resta de casos, les institucions i les entitats que desenvolupen els programes harmonitzaran les seues normes de convivència i participació amb la legislació vigent sobre drets i deures de l'alumnat, i traslladaran la dita harmonització al Servei d'Inspecció Educativa de la corresponent direcció territorial amb competències en matèria d'educació.

3. L'alumnat assumirà un compromís personal explícit d'assistència i aprofitament del programa formatiu de qualificació bàsica en què s'inscriba.

4. En el cas d'alumnat menor d'edat, els centres propiciarán el compromís de les famílies respecte a l'assistència al programa i l'aprofita-

podrán ser evaluadas y acreditadas de acuerdo con el procedimiento establecido en el Real Decreto 1224/2009, de 17 de julio, de reconocimiento de las competencias profesionales adquiridas por experiencia laboral.

5. El alumnado que no alcance todos los objetivos previstos en el programa podrá repetirlo en su totalidad, asimismo podrá permanecer cursando el programa durante un máximo de dos años, en el caso de la modalidad regulada en el artículo 14 de la presente orden. En el caso de la modalidad de personas con necesidades educativas especiales permanentes establecidos en el artículo 15 de la presente orden, podrán permanecer un máximo de cuatro años. Se deberá respetar en todo caso los límites mínimos y máximos de edad establecidos en los citados artículos.

6. El alumnado que no alcance todos los objetivos previstos al final del programa y no desee seguir cursando el programa obtendrá una certificación académica en la que se haga constar los módulos que haya superado.

7. Las calificaciones de los módulos o ámbitos que constituyen el programa se expresarán en los siguientes términos: insuficiente (IN) suficiente (SU) bien (BI) notable (NT) o sobresaliente (SB), salvo el módulo de FCT, que se expresará en los términos de apto/no apto o exento. Estos términos irán acompañados de una calificación numérica de uno a diez, sin decimales, considerándose positivas las calificaciones iguales o superiores a cinco, y aplicando las siguientes correspondencias:

Insuficiente = 1, 2, 3, 4
Suficiente = 5
Bien = 6
Notable = 7 u 8
Sobresaliente = 9 ó 10.

Artículo 28. Documentos de evaluación

1. Son documentos oficiales de evaluación, el expediente académico, las actas de evaluación final, así como las certificaciones académicas y acreditación de las unidades de competencia correspondientes.

2. Los equipos docentes de los programas impartidos tanto por centros docentes como por las corporaciones locales, asociaciones profesionales, organizaciones no gubernamentales y otras entidades empresariales y sindicales, autorizadas cumplimentarán, según proceda, las actas y certificaciones, estas últimas solo en el caso de centros docentes, correspondientes a la finalización del curso utilizando la aplicación informática dispuesta al efecto.

3. La custodia y archivo de los documentos corresponde al centro o entidad que imparta el programa bajo la coordinación de la administración educativa y, en su caso, la centralización electrónica de los mismos no supondrá la subrogación de las facultades y responsabilidad correspondientes a dichos centros. En el caso de entidades, estas trasladarán la documentación original al centro público de adscripción.

4. En lo referente a los datos del alumnado, a la cesión de los mismos y a su seguridad y confidencialidad, se estará a lo dispuesto en la legislación vigente en materia de protección de datos de carácter personal y a lo establecido en la disposición adicional vigesimotercera de la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación.

5. Después de la evaluación extraordinaria el centro o entidad trasladará a la dirección territorial con competencias en materia de Educación un formulario estadístico con los resultados de evaluación y la valoración de la práctica docente, según el modelo que se apruebe, que junto a la memoria emitida en el mes de julio servirá para la mejora continua del programa.

Artículo 29. Derechos y deberes del alumnado

1. En los centros educativos sostenidos con fondos públicos, se aplicará al alumnado de estos programas la normativa vigente sobre sus derechos y deberes.

2. En el resto de casos, las instituciones y entidades que desarrollan los programas armonizarán sus normas de convivencia y participación con la legislación vigente sobre derechos y deberes del alumnado, dando traslado al Servicio de Inspección Educativa de la correspondiente dirección territorial con competencias en materia de educación de dicha armonización.

3. El alumnado asumirá un compromiso personal explícito de asistencia y aprovechamiento del programa formativo de cualificación básica en el que se inscriba.

4. En el caso de alumnado menor de edad, los centros propiciarán el compromiso de las familias respecto a la asistencia al programa y

ment d'este per part dels seus fills. Es facilitarà a les famílies vies de col·laboració i participació en el desenrotllament de les ensenyances i en la vida del centre per mitjà de la programació de les reunions i entrevistes necessàries, sense perjudi de la col·laboració i la comunicació permanents.

CAPÍTOL IV

Autorització per a impartir programes formatius i supervisió

Article 30. Oferta

1. Correspon a la conselleria amb competències en matèria d'educació, a través de les direccions generals competents per raó de la matèria, amb un informe previ del Servei d'Inspecció Educativa de la corresponent direcció territorial amb competències en matèria d'educació, autoritzar els programes formatius de qualificació bàsica en qualsevol de les seues modalitats.

2. L'autorització per a impartir els programes formatius de qualificació bàsica estarà desvinculada de la subvenció pública dels dits programes.

3. La conselleria amb competències en matèria d'educació, a través de les direccions generals competents per raó de la matèria, garantirà la coordinació de l'oferta de programes formatius de qualificació bàsica al territori de la Comunitat Valenciana, i a este efecte es podrà decidir la necessitat d'implantar determinats programes en els centres públics que es determine, amb un informe previ del Servei d'Inspecció Educativa de la corresponent direcció territorial amb competències en matèria d'educació.

Article 31. Memòria

1. L'equip docent elaborarà una memòria quan finalitze el programa, que formarà part de la memòria del centre i que contendrà, almenys, els apartats següents:

- a) Dades estadístiques sobre l'alumnat.
- b) Valoració dels resultats acadèmics i de progrés de l'alumnat.

c) Informe sobre la inserció sociolaboral de l'alumnat del curs anterior aconseguida en acabar el programa.

d) Informe sobre la prossecció d'estudis.

e) Dades sobre la participació de les famílies i altres que es consideren d'interès.

f) Recursos humans, materials i comunitaris emprats.

g) Valoració global del programa i específica del mòdul de Formació en Centres de Treball.

h) Identificació de dificultats, necessitats i propostes de millora.

2. Les direccions territorials amb competències en matèria d'educació, a través del seu servei d'Inspecció Educativa, supervisaran les memòries dels programes formatius de qualificació bàsica per als alumnes amb necessitats educatives específiques que s'impartisquen en el seu àmbit territorial.

DISPOSICIÓ ADDICIONAL

Única. La provisió dels llocs de treball pel personal

Totes les referències fetes en l'Orde 67/2013, de 25 de juny, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regula la catalogació i l'habilitació de llocs de treball d'àmbit per a la provisió per funcionaris docents en centres públics de la Comunitat Valenciana que impartisquen l'etapa d'Educació Secundària Obligatòria, a programes de qualificació professional inicial, es consideraran aplicables també als programes formatius de qualificació professional bàsica.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera. Implantació dels programes formatius de qualificació bàsica

En el curs 2014-2015 s'implantaràn els programes formatius de qualificació bàsica.

aprovechamiento del mismo por parte de sus hijos. Se facilitará a las familias cauces de colaboración y participación en el desarrollo de las enseñanzas y en la vida del centro mediante la programación de las necesarias reuniones y entrevistas, sin perjuicio de la colaboración y comunicación permanentes.

CAPÍTULO IV

Autorización para impartir programas formativos y supervisión

Artículo 30. Oferta

1. Corresponde a la conselleria con competencias en materia de educación, a través de las direcciones generales competentes por razón de la materia, previo informe del Servicio de Inspección Educativa de la correspondiente dirección territorial con competencias en materia de educación, autorizar los programas formativos de cualificación básica en cualquiera de sus modalidades.

2. La autorización para impartir los programas formativos de cualificación básica estará desvinculada de la subvención pública de los mismos.

3. La conselleria con competencias en materia de educación, a través de las direcciones generales competentes por razón de la materia, garantizará la coordinación de la oferta de programas formativos de cualificación básica en el territorio de la Comunitat Valenciana, pudiéndose decidir a tal efecto la necesidad de implantar determinados programas en los centros públicos que se determine, previo informe del Servicio de Inspección Educativa de la correspondiente dirección territorial con competencias en materia de educación.

Artículo 31. Memoria

1. El equipo docente elaborará una memoria al finalizar el programa, que formará parte de la memoria del centro y que contendrá, al menos, los siguientes apartados:

- a) Datos estadísticos sobre el alumnado.
- b) Valoración de los resultados académicos y de progreso del alumnado.

c) Informe sobre la inserción sociolaboral lograda al término del programa, del alumnado del curso anterior.

d) Informe sobre la prossecció de estudios.

e) Datos sobre la participación de las familias y otros que se considere de interés.

f) Recursos humanos, materiales y comunitarios empleados.

g) Valoración global del programa y específica del módulo de Formación en Centros de Trabajo.

h) Identificación de dificultades, necesidades y propuestas de mejora.

2. Las direcciones territoriales con competencia en materia de educación, a través de su servicio de Inspección Educativa, supervisarán las memorias de los programas formativos de cualificación básica para los alumnos y las alumnas con necesidades educativas específicas que se impartan en su ámbito territorial.

DISPOSICIÓN ADICIONAL

Única. La provisió de los puestos de trabajo por el personal

Todas las referencias hechas en la Orden 67/2013, de 25 de junio, de la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte, por la que se regula la catalogación y la habilitación de puestos de trabajo de ámbito para su provisión por funcionarios docentes en centros públicos de la Comunitat Valenciana que impartan la etapa de Educación Secundaria Obligatoria, a programas de cualificación profesional inicial se entenderán aplicables también a los programas formativos de cualificación profesional básica.

DISPOSICIONES TRANSITORIAS

Primera. Implantación de los programas formativos de cualificación básica

En el curso 2014-2015 se implantarán los programas formativos de cualificación básica.

Segona. Període extraordinari de matrícula

Sense perjudi del que disposa la present orde, els terminis de matrícula corresponents al curs 2014-2015 podran ser objecte de temporització específica.

Tercera. Efectivitat de l'autorització de centres que han impartit programes de qualificació professional inicial

Amb caràcter excepcional, en el curs 2014-2015, la conselleria amb competències en matèria d'educació podrà autoritzar la impartició de programes formatius de qualificació bàsica en les seues respectives modalitats a centres educatius i entitats que preferentment hagen impartit programes de qualificació professional inicial en qualsevol de les seues modalitats.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única. Derogació normativa

Queden derogades totes les disposicions del mateix rang o d'un rang inferior que s'oposen al que establix la present orde.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Competències d'execució

S'autoritza les direccions generals perquè dicten, en els seus àmbits competencials, totes les resolucions i les instruccions que siguen procedents i perquè establisquen tots els procediments o suports informàtics que siguen necessaris per al desenrotllament, la interpretació, l'execució i l'aplicació del que preveu la present orde.

Segona. Entrada en vigor

La present orde entrarà en vigor l'endemà de ser publicada en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

València, 26 d'agost de 2014

La consellera d'Educació, Cultura i Esport,
MARÍA JOSÉ CATALÁ VERDET

ANNEX I

Currículum dels mòduls formatius de caràcter general dels programes formatius de qualificació bàsica.

El currículum dels mòduls formatius de caràcter general dels programes formatius de qualificació bàsica inclou els objectius, els continguts, els criteris d'avaluació i les orientacions metodològiques per a cada un. El seu desenrotllament suposa entre el 30 per cent i el 40 per cent de l'horari setmanal d'un programa, segons la programació i el model horari adoptat en funció de la qualificació o les qualificacions del programa i les necessitats acadèmiques dels seus alumnes.

El currículum haurà d'experimentar les adaptacions requerides per a adequar-se a les característiques, les necessitats i les capacitats de cada un dels alumnes dels programes en general, i molt concretament a les de l'alumnat amb necessitats educatives especials.

OBJECTIUS GENERALS

1. Desenrotllar actituds i conductes de valor social i solidari que permeten a l'alumnat assumir els seus deures i drets, així com exercir-los amb responsabilitat en l'àmbit familiar, social i laboral.
2. Enfortir les capacitats afectives personals de l'alumnat afavorint conductes racionals que possibiliten el rebuig de la violència, els prejudis i els comportaments sexistes, i que resolguen pacíficament els conflictes.
3. Desenrotllar hàbits d'estudi i de superació personal com a condició primera perquè l'alumnat realitze els aprenentatges de forma correcta i com a base per a una formació permanent.
4. Promoure el coneixement i la utilització de forma correcta de la llengua castellana i de la valenciana, desenrotllant en l'alumnat les

Segunda. Periodo extraordinario de matrícula

Sin perjuicio de lo dispuesto en la presente orden, los plazos de matrícula correspondientes al curso 2014-2015 podrán ser objeto de temporización específica.

Tercera. Efectividad de la autorización de centros que vinieran impartiendo programas de cualificación profesional inicial

Con carácter excepcional, en el curso 2014-2015 la conselleria con competencias en materia de educación podrá autorizar la impartición de programas formativos de cualificación básica en sus respectivas modalidades, a centros educativos y entidades que, preferentemente, hayan impartido programas de cualificación profesional inicial en cualquiera de sus modalidades.

DISPOSICIÓN DEROGATORIA

Única. Derogación normativa

Quedan derogadas cuantas disposiciones de igual o inferior rango se opongan a lo establecido en la presente orden.

DISPOSICIONES FINALES

Primera. Competencias de ejecución

Se autoriza a las direcciones generales para que dicten, en sus ámbitos competenciales, cuantas resoluciones e instrucciones procedan y para establecer cuantos procedimientos o soportes informáticos sean precisos para el desarrollo, interpretación, ejecución y aplicación de lo previsto en la presente orden.

Segunda. Entrada en vigor

La presente orden entrará en vigor el día siguiente al de su publicación en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

Valencia, 26 de agosto de 2014

La consellera de Educación, Cultura y Deporte,
MARÍA JOSÉ CATALÁ VERDET

ANEXO I

Currículo de los módulos formativos de carácter general de los programas formativos de cualificación básica

El currículo de los módulos formativos de carácter general de los programas formativos de cualificación básica incluye los objetivos, contenidos, criterios de evaluación y orientaciones metodológicas para cada uno de ellos. Su desarrollo supone entre el 30 % y el 40 % del horario semanal de un programa, según la programación y modelo horario adoptado en función de la cualificación o cualificaciones del programa y las necesidades académicas de sus alumnos y alumnas.

El currículo deberá experimentar las adaptaciones requeridas para adecuarse a las características, necesidades y capacidades de cada uno de los alumnos y alumnas de los programas en general y muy concretamente a las del alumnado con necesidades educativas especiales.

OBJETIVOS GENERALES

1. Desarrollar actitudes y conductas de valor social y solidario que permitan al alumnado asumir sus deberes y derechos, así como ejercerlos con responsabilidad en el ámbito familiar, social y laboral.
2. Fortalecer las capacidades afectivas personales del alumnado favoreciendo conductas racionales que posibiliten el rechazo de la violencia, los prejuicios, los comportamientos sexistas y que resuelvan pacíficamente los conflictos.
3. Desarrollar hábitos de estudio y de superación personal como condición primera para que el alumnado realice los aprendizajes de forma correcta y como base para una formación permanente.
4. Promover el conocimiento y la utilización de forma correcta de la lengua castellana y de la valenciana, desarrollando en el alumnado las

capacitats de comprendre i expressar missatges orals i escrits que li permeten integrar-se en la societat, exercir un treball i utilitzar la informació en la vida diària.

5. Promoure el coneixement, la valoració i el respecte dels aspectes fonamentals i bàsics de la geografia, la història, la cultura pròpies i dels altres, iniciant així mateix l'alumnat en la valoració personal de les diferents manifestacions artístiques.

6. Promoure el coneixement dels aspectes fonamentals i bàsics de les matemàtiques i de les ciències naturals perquè l'alumnat siga capaç d'aplicar-ne els mètodes en la identificació i la resolució de problemes relacionats amb la professió i la vida diària.

7. Promoure el coneixement, la valoració i el respecte de la naturalesa i el medi ambient desenvolupant en l'alumnat conductes adequades que col·laboren en la seua conservació i millora tant en la vida diària com en l'exercici de la professió.

8. Conèixer i utilitzar correctament les noves tecnologies per a l'obtenció i l'anàlisi de la informació necessària per al desenvolupament personal, social i laboral.

9. Conèixer els seus drets i deures com a treballadors, desenvolupant actituds i conductes que afavorisquen la seua inserció i la seua promoció laboral.

10. Afavorir l'esperit emprenedor promovent valors, actituds i conductes que ajuden a això, generant autoconfiança, sentit i discurs crític i iniciativa, tant individual com col·lectiva o d'equip.

11. Conèixer i previndre els factors i les conductes de risc en el desenvolupament de la seua professió.

12. Valorar i reconèixer la formació i l'orientació laboral amb vista al futur professional.

I. EL MÒDUL LINGÜÍSTICOSOCIAL

L'àmbit lingüísticosocial planteja de forma globalitzada continguts propis de diverses àrees (la de llengua i literatura: valencià i castellà, així com la de ciències socials: geografia i història) que, si bé en altres nivells educatius es diferencien, en estos programes requereixen ser abordats de manera integrada.

L'àrea de ciències socials té com a objecte d'aprenentatge el coneixement de la dimensió social dels sers humans, centrat en la comprensió i l'explicació de fets geogràfics i històrics, mentres que en l'àrea de comunicació l'objecte és l'aprenentatge de les habilitats lingüísticocomunicatives i el domini efectiu del llenguatge en diferents contextos i amb fins diversos.

La unió d'ambdós àrees en un mateix mòdul està justificada, per tant, per un objectiu comú: aprendre de forma globalitzada els diferents continguts, contextualitzant les realitats socials més importants a través de les adequades habilitats lingüístiques i comunicatives.

Objectius generals:

1. Desenvolupar un nivell de comprensió i expressió oral i escrita en llengua castellana i valenciana adequat per a comunicar-se, moure's socialment, exercir l'ofici i accedir a la informació que necessita en la seua vida quotidiana.

2. Expressar-se amb fluïdesa, seguretat i de forma comprensible per a comunicar pensaments, intencions, sentiments, accions i aprenentatges.

3. Comprendre i produir textos d'ús habitual en l'àmbit personal, laboral i social, utilitzant el vocabulari adequat per a denominar allò que es tracta, es realitza, s'aprén i se sent.

4. Desenvolupar la capacitat d'observació i pensament crític.

5. Aprendre a treballar per objectius i projectes, així com assumir i col·laborar en el treball en grup com un mitjà d'aprendre mitjançant la confrontació i el debat d'opinions.

6. Utilitzar fonts i tecnologies de la informació i la comunicació per a informar-se, comunicar-se, aprendre i ajudar-se en el treball.

7. Explicar distintes realitats socials valorant els diversos elements socials i ambientals que influïxen en el seu origen.

8. Estudiar, a partir del coneixement dels distintes personatges històrics, la seua importància en el transcurs de la història.

9. Conèixer les característiques fonamentals del seu medi físic, social i cultural, i les possibilitats d'acció en el dit medi.

capacidades de comprender y expresar mensajes orales y escritos que le permitan integrarse en la sociedad, desempeñar un trabajo y utilizar la información en la vida diaria.

5. Promover el conocimiento, la valoración y el respeto de los aspectos fundamentales y básicos de la geografía, la historia y la cultura propia y de los demás, iniciando asimismo al alumnado en la valoración personal de las diferentes manifestaciones artísticas.

6. Promover el conocimiento de los aspectos fundamentales y básicos de las matemáticas y de las ciencias naturales para que el alumnado sea capaz de aplicar sus métodos en la identificación y resolución de problemas relacionados con la profesión y la vida diaria.

7. Promover el conocimiento, la valoración y el respeto de la naturaleza y el medio ambiente desarrollando en el alumnado conductas adecuadas que colaboren a su conservación y mejora tanto en la vida diaria como en el desempeño de la profesión.

8. Conocer y utilizar correctamente las nuevas tecnologías para la obtención y el análisis de la información necesaria para el desarrollo personal, social y laboral.

9. Conocer sus derechos y deberes como trabajadores, desarrollando actitudes y conductas que favorezcan su inserción y su promoción laboral.

10. Favorecer el espíritu emprendedor promoviendo valores, actitudes y conductas que colaboren a ello generando autoconfianza, sentido y discurso crítico e iniciativa, tanto individual como colectiva o de equipo.

11. Conocer y prevenir los factores y conductas de riesgo en el desarrollo de su profesión.

12. Valorar y reconocer la formación y orientación laboral con vistas al futuro profesional.

I. EL MÓDULO LINGÜÍSTICO-SOCIAL

El ámbito lingüístico-social plantea de forma globalizada contenidos propios de varias áreas —la de lengua y literatura: valenciano y castellano, así como la de ciencias sociales: geografía e historia— que, si bien en otros niveles educativos se diferencian, en estos programas requieren ser abordados de modo integrado.

El área de ciencias sociales tiene como objeto de aprendizaje el conocimiento de la dimensión social de los seres humanos, centrado en la comprensión y explicación de hechos geográficos e históricos, mientras que en el área de comunicación el objeto es el aprendizaje de las habilidades lingüísticas-comunicativas y el dominio efectivo del lenguaje en diferentes contextos y con fines diversos.

La unión de ambas áreas en un mismo módulo se ve justificada, pues, por un objetivo común: aprender de forma globalizada los diferentes contenidos, contextualizando las realidades sociales más importantes a través de las adecuadas habilidades lingüísticas y comunicativas.

Objetivos generales

1. Desarrollar un nivel de comprensión y expresión oral y escrita en lengua castellana y valenciana adecuado para comunicarse, desenvolverse socialmente, desempeñar el oficio y acceder a la información que necesita en su vida cotidiana.

2. Expresarse con fluidez, seguridad y de forma comprensible, para comunicar pensamientos, intenciones, sentimientos, acciones y aprendizajes.

3. Comprender y producir textos de uso habitual en el ámbito personal, laboral y social, utilizando el vocabulario adecuado para denominar aquello que se trata, realiza, aprende y siente.

4. Desarrollar la capacidad de observación y pensamiento crítico.

5. Aprender a trabajar por objetivos y proyectos, así como asumir y colaborar en el trabajo en grupo como un medio de aprender mediante la confrontación y el debate de opiniones.

6. Utilizar fuentes y tecnologías de la información y la comunicación para informarse, comunicarse, aprender y ayudarse en el trabajo.

7. Explicar distintas realidades sociales valorando los diferentes elementos sociales y ambientales que influyen en su origen.

8. Estudiar, a partir del conocimiento de los distintos personajes históricos, la importancia de los mismos en el transcurso de la historia.

9. Conocer las características fundamentales de su medio físico, social y cultural, y las posibilidades de acción en el mismo.

10. Aplicar en les explicacions de processos espacials i històrics conceptes com distribució, localització, interacció, duració, canvi o continuïtat.

11. Identificar els aspectes bàsics de la situació sociolingüística espanyola i, en particular, de la Comunitat Valenciana.

12. Descriure verbalment i de forma escrita la informació continguda en taules, estadístiques, gràfiques i mapes.

13. Interpretar mapes temàtics i gràfiques dels diferents processos socials portats al seu estudi.

14. Produir textos de gèneres diferents per a comunicar de forma escrita o oral el coneixement adquirit, per a relacionar-se amb institucions de l'entorn escolar i amb intencionalitat expressiva i literària.

15. Utilitzar la lectura com a font de plaer i informació i com a ferramenta d'aprenentatge, alhora que com a perfeccionament i enriquiment lingüístic, cultural i personal.

16. Participar en situacions de comunicació col·lectives utilitzant el llenguatge com a mitjà de resolució de conflictes interpersonals i com a garantia d'una comunicació fluida.

17. Valorar i disfrutar de forma individual i col·lectiva obres literàries, artístiques, arquitectòniques, musicals... com una forma de plaer i d'accés al coneixement de l'experiència humana.

18. Mostrar una actitud oberta cap al coneixement, com un element que es construeix socialment a partir de successius plantejaments de problemes i interrogants.

19. Desenvolupar actituds crítiques cap a actuacions i situacions discriminatòries i injustes que produeixen o agreugen les desigualtats socials en diversos àmbits de la vida social.

20. Desenvolupar actituds crítiques i comportaments favorables cap als problemes socials actuals: salut, medi ambient, igualtat de gènere i convivència pacífica.

21. Fomentar l'autoestima i la resolució de conflictes dins de l'aula i del centre.

22. Aprendre a treballar en equip desenvolupant actituds de respecte, diàleg, cooperació, tolerància i solidaritat.

ÀREA DE CIÈNCIES SOCIALS: GEOGRAFIA I HISTÒRIA

Continguts:

Bloc 1: El nostre món i el nostre entorn

1. Les característiques de l'espai físic i les relacions ser humà-medi.

2. Vocabulari bàsic i essencial relacionat amb la geografia física i política.

3. Observació i interpretació de mapes: llegendes, coordenades geogràfiques, escales, mapes del temps.

4. Observació i interpretació de gràfics: lineals, de barres i sectorials simples, relacionats amb diferents i variats aspectes de la geografia (climogrames, població, taxes de natalitat, etc.)

5. Anàlisi i descripció d'un paisatge, així com de fotografies de contingut geogràfic i d'esdeveniments o fenòmens relacionats amb el medi físic.

Bloc 2: Societat i cultura a través del temps

1. Nocions temporals bàsiques: any, dècada, segle, mil·lenni.

2. Coneixement i establiment de relacions entre els distints períodes de la història: prehistòria, les grans civilitzacions de l'antiguitat, Grècia i Roma, l'edat mitjana, els estats i els imperis moderns, l'edat contemporània.

3. Ubicació en línia del temps en successió correcta dels fets més rellevants de la història, des de la prehistòria fins a l'actualitat.

4. La població: distribució i creixement. Moviments migratoris.

Bloc 3: La creació artística

1. Establiment de relacions entre moviments que constitueixen referents clau en la història de l'art i de la música, així com dels elements més destacats del context social i històric en que van aparèixer, valorant les obres més rellevants com a patrimoni universal cultural.

2. Anàlisi i interpretació d'obres rellevants de l'art i la música com a exemples de la creació artística i del patrimoni cultural, distingint la

10. Aplicar en las explicaciones de procesos espaciales e históricos conceptos como distribución, localización, interacción, duración, cambio o continuidad.

11. Identificar los aspectos básicos de la situación sociolingüística española y, en particular, de la Comunitat Valenciana.

12. Describir verbalmente y de forma escrita la información contenida en tablas, estadísticas, gráficas y mapas.

13. Interpretar mapas temáticos y gráficas de los diferentes procesos sociales llevados a su estudio.

14. Producir textos de géneros diferentes para comunicar de forma escrita u oral el conocimiento adquirido, para relacionarse con instituciones del entorno escolar y con intencionalidad expresiva y literaria.

15. Utilizar la lectura como fuente de disfrute, información y como herramienta de aprendizaje, al mismo tiempo que como perfeccionamiento y enriquecimiento lingüístico, cultural y personal.

16. Participar en situaciones de comunicación colectivas utilizando el lenguaje como medio de resolución de conflictos interpersonales y de garantizar una comunicación fluida.

17. Valorar y disfrutar de forma individual y colectiva obras literarias, artísticas, arquitectónicas, musicales... como una forma de placer y de acceso al conocimiento de la experiencia humana.

18. Mostrar una actitud abierta hacia el conocimiento, como algo que se construye socialmente a partir de sucesivos planteamientos de problemas e interrogantes.

19. Mostrar actitudes críticas hacia actuaciones y situaciones discriminatorias e injustas que producen o agravan las desigualdades sociales en diversos ámbitos de la vida social.

20. Desarrollar actitudes críticas y comportamientos favorables hacia los problemas sociales actuales: salud, medio ambiente, igualdad de género y convivencia pacífica.

21. Fomentar la autoestima y la resolución de conflictos dentro del aula y del centro.

22. Aprender a trabajar en equipo desarrollando actitudes de respeto, diálogo, cooperación, tolerancia y solidaridad.

ÀREA DE CIENCIAS SOCIALES: GEOGRAFÍA E HISTORIA

Contenidos

Bloque 1: Nuestro mundo y nuestro entorno

1. Las características del espacio físico y las relaciones ser humano-medio.

2. Vocabulario básico y esencial relacionado con la geografía física y política.

3. Observación e interpretación de mapas: leyendas, coordenadas geográficas, escalas, mapas del tiempo.

4. Observación e interpretación de gráficos: lineales, de barras y sectoriales simples, relacionados con diferentes y variados aspectos de la geografía (climogramas, población, tasas de natalidad, etc.)

5. Análisis y descripción de un paisaje, así como de fotografías de contenido geográfico y de acontecimientos o fenómenos relacionados con el medio físico.

Bloque 2: Sociedad y cultura a través del tiempo

1. Nociones temporales básicas: año, década, siglo, milenio.

2. Conocimiento y establecimiento de relaciones entre los distintos periodos de la historia: prehistoria, las grandes civilizaciones de la antigüedad, Grecia y Roma, la edad media, los estados e imperios modernos, la edad contemporánea

3. Ubicación en línea del tiempo en sucesión correcta de los hechos más relevantes de la historia, desde la prehistoria a la actualidad.

4. La población: su distribución y crecimiento. Movimientos migratorios.

Bloque 3: La creación artística

1. Establecimiento de relaciones entre movimientos que constituyen referentes claves en la historia del arte y de la música, así como de los elementos más destacados del contexto social e histórico en que aparecieron, valorando las obras más relevantes como patrimonio universal cultural.

2. Análisis e interpretación de obras relevantes del arte y la música como ejemplos de la creación artística y del patrimonio cultural, distin-

intenció i les funcions que complixen, amb l'objectiu d'apreciar-les i de relacionar-les amb els propis gustos estètics, culturals i temporals.

3. Desenrotllament d'una actitud crítica i de gaudi davant de les creacions culturals i artístiques, enteses com a formes de comunicació i d'expressió cultural i històrica.

Bloc 4: Pensament social

1. Discernir entre causes i conseqüències.
2. Foment de la participació de manera deliberada i crítica en l'espai de diferents institucions: polítiques, socials, culturals..., fent ús dels drets del ciutadà.

3. Realització de tasques en grup i participació en discussions i debats amb una clara actitud crítica i tolerant, de manera que es fonamenten les opinions i les propostes, les quals tenen com a conseqüència inequívoca valorar la discrepància i el diàleg com a vies necessàries per a la solució de problemes humans i socials.

4. Identificar més d'una causa i/o conseqüència per a explicar un fenomen o una resolució de problemes, de forma individual i col·lectiva, referits a fets socials.

5. Coneixement dels mecanismes i valors que regixen el funcionament de les societats, en especial els referents a drets i deures que regulen la participació política, econòmica i cultural dels ciutadans.

Criteris d'avaluació:

1. Identificar i valorar de forma crítica els principals trets i expressions culturals.

2. Reconèixer i argumentar el dret propi i alié a expressar i conservar la pròpia cultura, en el marc del respecte a la convivència democràtica.

3. Utilitzar coneixements geogràfics bàsics sobre relleu de la Comunitat Valenciana, Espanya i el planeta (clima, activitats humanes, població), establint conclusions, semblances i diferències amb d'altres.

4. Planificar i obtindre informació referent a les ciències socials utilitzant distintes fonts d'informació (premsa, Internet, revistes, etc.), discernir entre dades i opinions, i transmetre els resultats de l'estudi.

5. Identificar els grans trets de canvis i evolució de la història de la humanitat, en especial algunes grans transformacions i conflictes mundials.

6. Identificar i analitzar la riquesa del patrimoni artístic cultural de la humanitat.

7. Identificar i localitzar les comunitats autònomes espanyoles, els estats europeus i els principals països del món, analitzant exemples de desequilibris i desigualtats en el desenrotllament dels territoris.

8. Participar de forma activa en debats relatiu a problemàtiques de la societat actual, manifestant actituds de respecte davant de les opinions dels altres.

9. Identificar, definir i delimitar problemes i conflictes del món actual, concedint rellevància especial a aquells que, per la seua proximitat (Comunitat Valenciana i Espanya), es puguen conèixer més, i respectant i analitzant críticament formes de vida, valors, creences, opinions i juís diferents dels propis.

ÀREA LINGÜÍSTICA: VALENCIÀ I CASTELLÀ

Continguts:

Bloc 1: Comunicació oral: usos i formes

1. La llengua oral com a font d'informació, plaer, coneixement, manipulació, etc.: reconeixement de les diferents intencions comunicatives en textos diversos: cartes, avisos, notícies...

2. Reconeixement de la situació de comunicació que envolta el fet oral i els seus elements de la comunicació: emissor, missatge, receptor, codi, canal, context.

3. Diferenciació i interpretació dels trets distintius de la llengua oral: fonètics, paralingüístics, prosòdics, etc.

4. Comprensió de textos orals d'elaboració pròpia que reflectisquen situacions de relació social pròpies de la vida diària i de l'àmbit laboral.

guiendo la intención y funciones que cumplen, con el objetivo de apreciarlas y de relacionarlas con los propios gustos estéticos y culturales propios y temporales.

3. Desarrollo de una actitud crítica y de disfrute frente a las creaciones culturales y artísticas, entendidas como formas de comunicación y de expresión cultural e histórica.

Bloque 4: Pensamiento social

1. Discernir entre causas y consecuencias.

2. Fomento de la participación de manera deliberada y crítica en el espacio de diferentes instituciones: políticas, sociales, culturales... haciendo uso de los derechos del ciudadano.

3. Realización de tareas en grupo y participación en discusiones y debates con una clara actitud crítica y tolerante, de modo que se fundamenten las opiniones y propuestas, siendo consecuencia inequívoca valorar la discrepancia y el diálogo como vías necesarias para la solución de problemas humanos y sociales.

4. Identificar más de una causa y/o consecuencia para explicar un fenómeno o resolución de problemas, de forma individual y colectiva, referidos a hechos sociales.

5. Conocimiento de los mecanismos y valores que rigen el funcionamiento de las sociedades, en especial los referentes a derechos y deberes que regulan la participación política, económica y cultural de los ciudadanos.

Criterios de evaluación

1. Identificar y valorar de forma crítica los principales rasgos y expresiones culturales.

2. Reconocer y argumentar el derecho propio y ajeno a expresar y conservar la propia cultura, en el marco del respeto a la convivencia democrática.

3. Utilizar conocimientos geográficos básicos sobre relieve de la Comunitat Valenciana, España y del planeta (clima, actividades humanas, población) estableciendo conclusiones, semejanzas y diferencias con otras.

4. Planificar y obtener información referente a las ciencias sociales utilizando distintas fuentes de información (prensa, Internet, revistas, etc.), y discernir entre datos y opiniones y transmitiendo los resultados del estudio.

5. Identificar los grandes rasgos de cambios y evolución de la historia de la humanidad, en especial algunas grandes transformaciones y conflictos mundiales.

6. Identificar y analizar la riqueza del patrimonio artístico cultural de la humanidad.

7. Identificar y localizar las comunidades autónomas españolas, estados europeos, principales países del mundo, analizando ejemplos de desequilibrios y desigualdades en el desarrollo de los territorios.

8. Participar de forma activa en debates referentes a problemáticas de la sociedad actual, manifestando actitudes de respeto ante las opiniones de los demás.

9. Identificar, definir y delimitar problemas y conflictos del mundo actual, haciendo especial relevancia a aquellos que, por su proximidad (Comunitat Valenciana y España), más se puedan conocer, respetando y analizando críticamente formas de vida, valores, creencias, opiniones y juicios diferentes a los propios.

ÀREA LINGÜÍSTICA: VALENCIANO Y CASTELLANO

Contenidos

Bloque 1: Comunicación oral: usos y formas

1. La lengua oral como fuente de información, placer, conocimiento, manipulación, etc.: reconocimiento de las diferentes intenciones comunicativas en textos diversos: cartas, avisos, noticias...

2. Reconocimiento de la situación de comunicación que envuelve al hecho oral y sus elementos de la comunicación: emisor, mensaje, receptor, código, canal, contexto.

3. Diferenciación e interpretación de los rasgos distintivos de la lengua oral: fonéticos, paralingüísticos, prosódicos, etc.

4. Comprensión de textos orales de elaboración propia que reflejen situaciones de relación social propios de la vida diaria y del ámbito laboral.

5. Ús de tipus i formes propis de la llengua oral: conversació, col·loqui, debat, entrevista, etc.

6. Distinció, ús i reconeixement d'argots i llenguatges professionals.

7. Valoració de la diversitat lingüística i varietats dialectals de la llengua oral, remarcant la varietat plurilingüe i pluricultural d'Espanya, els fenòmens de contacte entre distintes llengües i l'ús i la difusió del valencià i del castellà dins i fora d'Espanya.

Bloc 2: Comunicació escrita: usos i formes

1. La llengua escrita com a font d'informació, plaer, coneixement, manipulació, etc.: reconeixement de les diferents intencions comunicatives en textos diversos: cartes, avisos, notícies...

2. Ús de tipus i formes propis de la llengua escrita: narració, descripció, exposició, argumentació, etc.

3. Utilització de la llengua escrita per a fins específics com la memòria, el resum, l'informe, etc.

4. Ús d'elements gràfics i paratextuals (il·lustracions, taules, gràfics, imatges, tipografia) en les pròpies creacions escrites.

5. Comprensió de textos escrits d'elaboració pròpia que reflectiquen situacions de relació social pròpies de la vida diària i de l'àmbit laboral.

6. Interès per l'atenció i la presentació dels textos escrits i per l'adequació dels textos a les normes ortogràfiques pròpies de la llengua utilitzada, reconeixent el seu valor per a la comunicació.

7. Valoració de la diversitat lingüística i les varietats dialectals de la llengua escrita, remarcant la varietat plurilingüe i pluricultural d'Espanya, els fenòmens de contacte entre distintes llengües i l'ús i la difusió del valencià i del castellà dins i fora d'Espanya.

Bloc 3: La llengua i la seua reflexió com a objecte de coneixement

1. Reconeixement i utilització de categories: determinants, substantius, adjectius, verbs, pronoms, conjuncions, preposicions i adverbis.

2. Reconeixement de relacions entre les paraules per la seua forma (famílies lèxiques, sigles, derivació, etc.) i pel seu significat (sinonímia, antonímia, polisèmia, frases fetes, sexismes, modismes, etc.).

3. Reconeixement i distinció entre oració simple i oració composta, classificació dels tipus d'oracions i la seua funció: enunciativa, interrogativa, apel·lativa, etc.

4. Ús d'enllaços entre paraules i oracions, així com la concordança nominal i verbal, amb el fi d'expressar finalitat, causa i conseqüència a l'hora de produir textos propis.

5. Coneixement de la intenció comunicativa dels parlants per mitjà del coneixement de les modalitats de l'oració i del verb.

6. Utilització i reconeixement d'estructures de diferent tipologia textual: narrativa, descriptiva, instructiva, explicativa i argumentativa per a produir i comprendre textos.

7. Ús i coneixement de les normes ortogràfiques bàsiques.

Bloc 4: La literatura

1. Comprensió del fet literari com a producte lingüístic i estètic.

2. Coneixement de les principals obres i autors propis de la llengua valenciana i castellana, així com la seua inclusió dins del període històric a què corresponen.

3. Reconeixement i distinció dels gèneres literaris: l'èpica, la lírica, el dramàtic, l'assaig.

4. Reconèixer i saber distingir en un text les principals figures estilístiques: anàfora, comparació, metàfora, hipèrbole, paral·lelisme, etc.

5. Creació de textos literaris propis, buscant un estil propi d'expressió.

Criteris d'avaluació:

1. Captar el sentit i les intencions de textos orals i escrits de diferent tipus, nivell i propòsit.

2. Saber integrar informacions de diferents textos sobre un mateix tema en un text de creació pròpia on es reflectisquen tant el punt de vista propi com els oposats.

3. Exposar i elaborar de forma clara i ordenada, tant oral com escrita, les idees i els pensaments propis i els aliens.

5. Uso de tipos y formas propios de la lengua oral: conversación, coloquio, debate, entrevista, etc.

6. Distinción, uso y reconocimiento de jergas y lenguajes profesionales.

7. Valoración de la diversidad lingüística y variedades dialectales de la lengua oral, resaltando la variedad plurilingüe y pluricultural de España, los fenómenos de contacto entre distintas lenguas y el uso y difusión del valenciano y del castellano dentro y fuera de España.

Bloque 2: Comunicación escrita: usos y formas

1. La lengua escrita como fuente de información, placer, conocimiento, manipulación, etc. reconocimiento de las diferentes intenciones comunicativas en textos diversos: cartas, avisos, noticias...)

2. Uso de tipos y formas propios de la lengua escrita: narración, descripción, exposición, argumentación, etc.

3. Utilización de la lengua escrita para fines específicos como la memoria, el resumen, el informe, etc.

4. Uso de elementos gráficos y paratextuales (ilustraciones, tablas, gráficos, imágenes, tipografía) en las propias creaciones escritas.

5. Comprensión de textos escritos de elaboración propia que reflejen situaciones de relación social propios de la vida diaria y del ámbito laboral.

6. Interés por la atención y presentación de los textos escritos y adecuación de los mismos a las normas ortográficas propias de la lengua utilizada, reconociendo su valor para la comunicación.

7. Valoración de la diversidad lingüística y variedades dialectales de la lengua escrita, resaltando la variedad plurilingüe y pluricultural de España, los fenómenos de contacto entre distintas lenguas y el uso y difusión del valenciano y del castellano dentro y fuera de España.

Bloque 3: La lengua y su reflexión como objeto de conocimiento

1. Reconocimiento y utilización de categorías: determinantes, sustantivos, adjetivos, verbos, pronombres, conjunciones, preposiciones y adverbios.

2. Reconocimiento de relaciones entre las palabras por su forma (familias léxicas, siglas, derivación, etc.) y por su significado (sinonimia, antonimia, polisemia, frases hechas, sexismos, modismos, etc.).

3. Reconocimiento y distinción entre oración simple y oración compuesta, clasificación de los tipos de oraciones y su función: enunciativa, interrogativa, apelativa, etc.

4. Uso de enlaces entre palabras y oraciones, así como la concordancia nominal y verbal, con el fin expresar finalidad, causa y consecuencia a la hora de producir textos propios.

5. Conocimiento de la intención comunicativa de los hablantes mediante el conocimiento de las modalidades de la oración y del verbo.

6. Utilización y reconocimiento de estructuras de diferente tipología textual: narrativa, descriptiva, instructiva, explicativa y argumentativa para producir y comprender textos.

7. Uso y conocimiento de las normas ortográficas básicas.

Bloque 4: La literatura

1. Comprensión del hecho literario como producto lingüístico y estético.

2. Conocimiento de las principales obras y autores, así como su inclusión dentro del período histórico al que corresponde, propios de la lengua valenciana y castellana.

3. Reconocimiento y distinción de los géneros literarios: la épica, la lírica, el dramático, el ensayo.

4. Reconocer y saber distinguir en un texto las principales figuras estilísticas: anáfora, comparación, metáfora, hipèrbole, paralelismo, etc.

5. Creación de textos literarios propios, buscando un estilo propio de expresión.

Criterios de evaluación

1. Captar el sentido e intenciones de textos orales y escritos, de diferente tipo, nivel y propósito.

2. Saber integrar en un texto de creación propia informaciones de diferentes textos sobre un mismo tema, donde se refleje tanto el punto de vista propio como los encontrados.

3. Exponer y elaborar de forma clara y ordenada, tanto oral como escrita, las ideas y pensamientos propios como los ajenos.

4. Exposar de forma oral un tema seguint unes pautes lògiques i ordenades, adequant el llenguatge i el vocabulari al contingut i a la situació comunicativa, alhora que s'aconsegueix l'atenció del receptor.

5. Produir textos escrits que responguen a determinades estructures (narratives, descriptives, etc.) respectant criteris ortogràfics i adequant el dit text a la situació de comunicació.

6. Aplicar en les seues produccions la reflexió de la llengua respecte a normes, utilització d'enllaços, connectors, etc., amb la finalitat de transmetre adequadament els seus pensaments, idees i conclusions, o els de tercers.

7. Identificar i descriure la realitat plurilingüe d'Espanya, així com els fenòmens de contacte entre llengües i les conseqüències que se'n deriven.

8. Valorar la lectura, tant individual com col·lectiva, com a font d'informació, aprenentatge i plaer.

9. Identificar el gènere a què pertany un text literari reconeixent les seues característiques pròpies i els principals recursos estilístics.

10. Establir i conèixer relacions entre les principals obres, autors i moviments.

Orientacions metodològiques:

Atesa la naturalesa de l'àmbit lingüístic-social, este haurà de considerar-se com una àrea integradora i necessàriament interdisciplinària. Es buscarà, per tant, un tipus de proposta que tinga en compte la qualificació o les qualificacions professionals del programa, així com les possibles aportacions audiovisuals i informàtiques i l'aprenentatge per descobriment, que afavorisca les tècniques de treball autònom i en equip, que desenrotlle el pensament divergent i es complemente amb tallers (de periodisme, teatre, etc.).

D'altra banda, és fonamental proporcionar als alumnes els mitjans necessaris perquè s'acostumen a assumir actituds crítiques, creatives i solidàries, raó per la qual ha d'haver-hi una interacció permanent entre professor i alumne i entre el mateix alumnat, és a dir, un treball en equip que es traduïsca en debats, treballs d'investigació, interpretació de textos, elaboració d'articles i/o entrevistes, etcètera.

Resultarà fonamental l'atenció a la diversitat, de forma individual o en grup, ja que és necessari donar reposta a les necessitats educatives de tots els alumnes, entenent la dita atenció a la diversitat com una característica de la pràctica docent ordinària que ofereix respostes diferenciades en funció de la diversitat de l'alumnat. Així doncs, serà d'especial importància la forma d'ensenyar i d'organitzar l'aula, així com la capacitat d'ajustar l'actuació del professor al que són capaços d'aprendre els alumnes, sense renunciar als objectius didàctics de la unitat treballada. Per a aconseguir-ho, el professor proposarà activitats d'aprenentatge variades, materials didàctics diversos i distintes formes d'agrupament de l'alumnat.

II. EL MÒDUL CIENTIFICOMATEMÀTIC

El mòdul Cientificomatemàtic integra les àrees de matemàtiques i de ciències de la naturalesa. Pel que fa a l'àrea de matemàtiques, l'objecte d'aprenentatge estableix la seua base en la comprensió i la utilització de conceptes, procediments i actituds que propicien l'anàlisi, la comprensió i l'elaboració de missatges amb un clar contingut matemàtic. Per la seua banda, l'àrea de ciències de la naturalesa té com a objecte d'aprenentatge el coneixement i l'estudi de diversos fenòmens naturals com els relatius a la salut, benestar, etc.

Així doncs, de la conjunció entre els dits objectes d'aprenentatge s'obté un conjunt d'objectius i continguts que s'entretexen i que defineixen l'objecte d'aprenentatge de l'àmbit científic. Este objecte és el coneixement de la naturalesa atenent un punt de vista científic i inclouent-hi i destacant-ne els continguts de caràcter matemàtic. Cal remarcar també que la presència de les matemàtiques queda assegurada de forma interdisciplinària en l'àrea de ciències de la naturalesa, afavorint d'esta manera la relació de conceptes, procediments i actituds entre ambdós disciplines.

Objectius generals de l'àmbit científicomatemàtic:

1. Afavorir la utilització de missatges científicomatemàtics, tant en la forma oral com en la forma escrita de la llengua.

4. Exponer de forma oral un tema seguint unas pautes lògiques y ordenadas, adecuando el lenguaje y vocabulario al contenido y a la situación comunicativa, al mismo tiempo que se consigue la atención del receptor.

5. Producir textos escritos que respondan a determinadas estructuras (narrativas, descriptivas, etc.) respetando criterios ortográficos y adecuando dicho texto a la situación de comunicación.

6. Aplicar en sus producciones la reflexión de la lengua respecto a normas, utilización de enlaces, conectores, etc., con la finalidad de transmitir adecuadamente sus pensamientos, ideas, conclusiones, o los de terceros.

7. Identificar y describir la realidad plurilingüe de España, así como los fenómenos de contacto entre lenguas y las consecuencias que se derivan.

8. Valorar la lectura, tanto individual como colectiva, como fuente de información, aprendizaje y de disfrute.

9. Identificar el género al que pertenece un texto literario reconociendo sus características propias y principales recursos estilísticos.

10. Establecer y conocer relaciones entre las principales obras, autores y movimientos.

Orientaciones metodológicas

Dada la naturaleza del ámbito lingüístico-social, este deberá entenderse como un área integradora y necesariamente interdisciplinaria. Se buscará, pues, un tipo de propuesta que tenga en cuenta la cualificación o las cualificaciones profesionales del programa así como las posibles aportaciones audiovisuales e informáticas y el aprendizaje por descubrimiento, que favorezca las técnicas de trabajo autónomo y en equipo, que desarrolle el pensamiento divergente y se complemente con talleres (de periodismo, teatro, etc.).

Por otra parte, es fundamental proporcionar a los alumnos y alumnas los medios necesarios para que se acostumbren a asumir actitudes críticas, creativas y solidarias, razón por la cual debe existir una interacción permanente entre profesor y alumno y entre el propio alumnado, es decir, un trabajo en equipo que se traduzca en debates, trabajos de investigación, interpretación de textos, elaboración de artículo y/o entrevistas, etcètera.

Resultará fundamental la atención a la diversidad, de forma individual o en grupo, ya que es necesario dar respuesta a las necesidades educativas de todos los alumnos y alumnas, entendiendo dicha atención a la diversidad como una característica de la práctica docente ordinaria, ofreciendo respuestas diferenciadas en función de la diversidad del alumnado. Así pues, será de especial importancia la forma de enseñar y de organizar el aula, así como la capacidad de ajustar la actuación del profesor a lo que son capaces de aprender sus alumnos y alumnas, sin renunciar a los objetivos didácticos de la unidad trabajada. Para ello, el profesor propondrá actividades de aprendizaje variadas, materiales didácticos diversos así como distintas formas de agrupamiento del alumnado.

II. EL MÓDULO CIENTÍFICO-MATEMÁTICO

El módulo científico-matemático integra las áreas de matemáticas y de ciencias de la naturaleza. En lo referente al área de matemáticas, el objeto de aprendizaje sienta su base en la comprensión y la utilización de conceptos, procedimientos y actitudes que propicien el análisis, el entendimiento y la elaboración de mensajes con claro contenido matemático. Por su parte, el área de ciencias de la naturaleza tiene como objeto de aprendizaje el conocimiento y el estudio de diversos fenómenos naturales como relativos a la salud, bienestar, etc.

Así pues, de la conjunción entre dichos objetos de aprendizaje, se obtiene un conjunto de objetivos y contenidos que se entretexen y que definen el objeto de aprendizaje del ámbito científico. Este objeto es el conocimiento de la naturaleza atendiendo a un punto de vista científico e incluyendo y destacando los contenidos de carácter matemático. Cabe resaltar también que la presencia de las matemáticas queda asegurada de forma interdisciplinaria en el área de ciencias de la naturaleza, favoreciendo de esta forma la relación de conceptos, procedimientos y actitudes entre ambas disciplinas.

Objetivos generales del ámbito científico-matemático

1. Favorecer la utilización de mensajes científico-matemáticos, tanto en la forma oral como en la forma escrita de la lengua.

2. Utilitzar tècniques i habilitats matemàtiques per a resoldre, analitzar i comprendre tant els problemes de la vida quotidiana com els del medi que ens rodeja.

3. Planificar i participar en la realització de projectes científics, valorant i respectant les aportacions dels diferents integrants del projecte i assumint responsabilitats en una tasca de grup.

4. Desenvolupar i adquirir uns coneixements bàsics sobre la Terra i la diversitat dels sers vius per a comprendre la necessitat de racionalitzar la gestió dels recursos del nostre planeta.

5. Comprendre el medi natural com un sistema, així com les interaccions de diferents factors (físics, naturals, socials, culturals) en els canvis que provoquen.

6. Utilitzar els coneixements científics per a disfrutar del medi natural, així com proposar, valorar i, si és el cas, participar en iniciatives encaminades a la seua conservació i millora.

7. Aplicar estratègies coherents en la resolució de problemes: hipòtesi, càlcul, sistematització..., alhora que s'utilitzen diferents mitjans i tecnologies: calculadora científica, Internet, ofimàtica.

8. Aplicar mètodes per a la recollida i l'ordenació de dades per a la seua representació numèrica i gràfica, servint-se de les ferramentes necessàries: compàs, regla, cartabó.

9. Utilitzar els coneixements sobre el funcionament del cos humà per a desenvolupar i consolidar hàbits d'atenció i salut corporal que propicien un clima individual i social sa i saludable.

10. Valorar el medi natural a partir dels coneixements científics, així com reconèixer les aportacions de la ciència, al llarg de la història, per a la millora de la vida humana.

Continguts: Matemàtiques

Bloc 1: Nombres i operacions

– Els nombres enters. Gràfia i valor de posició. Orde i relacions entre nombres.

– Operacions bàsiques: suma, resta, multiplicació i divisió.

– Operacions combinades.

– El quadrat i el cub d'un nombre.

Bloc 2: Fraccions

– Concepte de divisibilitat. Màxim comú divisor i mínim comú múltiple.

– Nombres fraccionaris per a expressar quantitats en contextos significatius.

– Operacions amb fraccions: suma, resta, multiplicació i divisió.

– Operacions combinades.

Bloc 3: Expressions decimals

– Operacions amb nombres decimals. Nombres decimals fins a la centèsima en contextos significatius.

– Fraccions i percentatges: augments i descomptes.

Bloc 4: Mesures i magnituds

– Mesurament de magnituds: instruments de mesura, aproximacions i arrodoniments. Aplicacions pràctiques amb el sistema monetari actual.

– Comprendre el sistema internacional de mesura i utilitzar el sistema mètric decimal: mesures de longitud, massa, superfície volum i temps, així com les equivalències i el canvi d'unitats.

Bloc 5: Proporcionalitat

– Relacions de proporcionalitat directa i inversa.

– Resolució de problemes en contextos significatius.

Bloc 6: Àlgebra elemental

– Expressions algebraiques. Operacions amb expressions algebraiques: suma, resta, multiplicació i divisió.

– Equacions de primer i segon grau.

– Sistema d'equacions: mètodes de resolució.

– Resolució de problemes elementals.

Bloc 7: Geometria

– Formes planes i espacials: triangle, quadrat, circumferència, polígon i cossos geomètrics.

2. Utilizar técnicas y habilidades matemáticas para resolver, analizar y comprender tanto los problemas de la vida cotidiana, como del medio que nos rodea.

3. Planificar y participar en la realización de proyectos científicos, valorando y respetando las aportaciones de los diferentes integrantes del proyecto y asumiendo responsabilidades en una tarea de grupo.

4. Desarrollar y adquirir unos conocimientos básicos sobre la Tierra y la diversidad de los seres vivos para comprender la necesidad de racionalizar la gestión de los recursos de nuestro planeta.

5. Comprender el medio natural como un sistema, así como las interacciones de diferentes factores (físicos, naturales, sociales, culturales) en los cambios que provocan.

6. Utilizar los conocimientos científicos para disfrutar del medio natural, así como proponer, valorar y, en su caso, participar en iniciativas encaminadas a su conservación y mejora.

7. Aplicar estrategias coherentes en la resolución de problemas: hipótesis, cálculo, sistematización..., al mismo tiempo que se utilizan diferentes medios y tecnologías: calculadora científica, Internet, ofimática.

8. Aplicar métodos para la recogida de datos y ordenación de los mismos para su representación numérica y gráfica, sirviéndose de las herramientas necesarias: compás, regla, escuadra.

9. Utilizar los conocimientos sobre el funcionamiento del cuerpo humano para desarrollar y afianzar hábitos de cuidado y salud corporal que propicien un clima individual y social sano y saludable.

10. Valorar el medio natural a partir de los conocimientos científicos, así como reconocer las aportaciones de la ciencia, a lo largo de la historia, para la mejora de la vida humana.

Contenidos Matemáticas

Bloque 1: Números y operaciones

– Los números enteros. Gráfica y valor de posición. Orden y relaciones entre números.

– Operaciones básicas: suma, resta, multiplicación y división.

– Operaciones combinadas.

– El cuadrado y el cubo de un número.

Bloque 2: Fracciones

– Concepto de divisibilidad. Máximo común divisor y mínimo común múltiplo.

– Números fraccionarios para expresar cantidades en contextos significativos.

– Operaciones con fracciones: suma, resta, multiplicación y división.

– Operaciones combinadas.

Bloque 3: Expresiones decimales

– Operaciones con números decimales. Números decimales hasta la centésima en contextos significativos.

– Fracciones y porcentajes: Aumentos y descuentos.

Bloque 4: Medidas y magnitudes.

– Medición de magnitudes: instrumentos de medida, aproximaciones y redondeos. Aplicaciones prácticas con el sistema monetario actual.

– Comprender el sistema internacional de medida y utilizar el sistema métrico decimal: medidas de longitud, masa, superficie volumen y tiempo, así como las equivalencias y cambio de unidades.

Bloque 5: Proporcionalidad

– Relaciones de proporcionalidad directa e inversa.

– Resolución de problemas en contextos significativos.

Bloque 6: Álgebra elemental

– Expresiones algebraicas. Operaciones con expresiones algebraicas: suma, resta, multiplicación y división.

– Ecuaciones de primer y segundo grado.

– Sistema de ecuaciones: métodos de resolución.

– Resolución de problemas elementales.

Bloque 7: Geometría

– Formas planas y espaciales: triángulo, cuadrado, circunferencia, polígono y cuerpos geométricos.

- Triangles rectangles. El teorema de Pitàgores.
- Càlcul de longituds, àrees i volums en problemes específics i situacions que tinguen relació amb el treball.
- Aplicar els conceptes i models geomètrics adquirits per a la resolució de problemes.

Bloc 8: Dades i gràfiques

- Mètodes de recollida i representació de la informació. Taules i gràfiques. Diagrama de barres, histogrames i pictogrames.
- Mitjana aritmètica, moda, freqüències absolutes i relatives.
- Anàlisi i interpretació crítica de les dades obtingudes i, si és el cas, la comparació amb altres dades o gràfiques.

Criteris d'avaluació:

1. Llegir, escriure i resoldre problemes per mitjà de la utilització dels nombres enters, decimals, fraccionaris i percentatges, aplicant-hi de forma senzilla i correctament les regles de prioritat i fent un ús adequat de signes i parèntesis.
2. Comprendre l'ús dels nombres decimals, fraccionaris i els percentatges senzills, i la seua aplicació en contextos coneguts (augment i descomptes, càlcul d'IVA i d'interessos bancaris).
3. Estimar i calcular expressions numèriques senzilles amb nombres enters i fraccionaris utilitzant aproximacions o arrodoniments.
4. Conèixer el sistema mètric decimal i aplicar correctament els canvis d'unitats més adequats al cas.
5. Utilitzar els procediments bàsics de la proporcionalitat numèrica per a la resolució de problemes.
6. Resoldre problemes de la pròpia qualificació professional per mitjà de la formulació d'expressions algebraïques –tant amb equacions de primer i segon grau, com amb sistemes d'equacions– i la posterior resolució.
7. Reconèixer els diferents tipus de triangles i de poliedres, estos últims segons el nombre de polígons que formen les seues bases.
8. Resoldre problemes per mitjà del teorema de Pitàgores.
9. Calcular les mesures (longitud, superfície i volum) de figures geomètriques: quadrat, rectangle, triangle, cercle i cub).
10. Realitzar i interpretar la taula de freqüències i el diagrama de barres, així com la moda i la mitjana aritmètica d'una distribució discreta senzilla.
11. Realitzar i interpretar representacions gràfiques senzilles.
12. Construir pensament matemàtic a partir de situacions de la quotidianitat, així com generar informació per mitjà de paraules, símbols, gràfics i instruments de caràcter científic.

Continguts: Ciències de la Naturalesa

Bloc 1: L'univers i el planeta Terra

- Coneixement de l'univers: planetes, estrelles i galàxies.
- Les característiques de la Via Làctia i el sistema solar. La Terra i els seus moviments: la Lluna.
- Anàlisi i descripció de l'estructura de la Terra. Continents i oceans. L'escorça terrestre: el relleu, el sòl, els minerals i les roques.
- L'atmosfera: funció, estructura i components de l'aire. Contaminants atmosfèrics. Efecte d'hivernacle.
- La hidrosfera: funció i cicle de l'aigua. Aprofitament de l'aigua i contaminació.

Bloc 2: La matèria

- Composició de la matèria. Àtoms i molècules.
- Conèixer i comprendre els canvis que experimenta la matèria i els seus estats: sòlid, líquid i gasós.
- Propietats generals: dimensions, massa i densitat.
- Principals elements químics. Fórmules i nomenclatura de les substàncies més corrents.
- Els canvis de posició en la matèria: moviment rectilini uniforme i gràfiques de moviments senzills.

Bloc 3: L'energia

- Establiment dels diferents tipus d'energia. Fonts d'energia renovable i no renovable.
- Característiques principals del so i la llum: les ones, reflexió i refracció.

- Triángulos rectángulos. El teorema de Pitágoras.
- Cálculo de longitudes, áreas y volúmenes en problemas específicos y situaciones que guarden relación con el trabajo.
- Aplicar los conceptos y modelos geométricos adquiridos para la resolución de problemas.

Bloque 8: Datos y gráficas

- Métodos de recogida y representación de la información. Tablas y gráficas. Diagrama de barras, histogramas y pictogramas.
- Media aritmética, moda, frecuencias absolutas y relativas.
- Análisis e interpretación crítica de los datos obtenidos y, si es el caso, su comparación con otros datos o gráficas.

Criterios de evaluación

1. Leer, escribir y resolver problemas mediante la utilización de los números enteros, decimales, fraccionarios y porcentajes, aplicando de forma sencilla y correctamente las reglas de prioridad y haciendo un uso adecuado de signos y paréntesis.
2. Comprender el uso de los números decimales, fraccionarios y los porcentajes sencillos, y su aplicación en contextos conocidos (aumentos y descuentos, cálculo de IVA y de intereses bancarios).
3. Estimar y calcular expresiones numéricas sencillas con números enteros y fraccionarios utilizando aproximaciones o redondeos.
4. Conocer el sistema métrico decimal y aplicar correctamente los cambios de unidades más adecuados al caso que le ocupe.
5. Utilizar los procedimientos básicos de la proporcionalidad numérica para la resolución de problemas.
6. Resolver problemas de la propia cualificación profesional mediante la formulación de expresiones algebraicas –tanto con ecuaciones de primer y segundo grado, como sistemas de ecuaciones– y la posterior resolución.
7. Reconocer los diferentes tipos de triángulos y de poliedros, estos últimos según el número de polígonos que forman sus bases.
8. Resolver problemas mediante el teorema de Pitágoras.
9. Calcular las medidas (longitud, superficie y volumen) de figuras geométricas: cuadrado, rectángulo, triángulo, círculo y cubo).
10. Realizar e interpretar la tabla de frecuencias y el diagrama de barras así como la moda y la media aritmética de una distribución discreta sencilla.
11. Realizar e interpretar representaciones gráficas sencillas.
12. Construir pensamiento matemático a partir de situaciones de la cotidianidad, así como generar información mediante palabras, símbolos, gráficas e instrumentos de carácter científico.

Contenidos Ciencias de la Naturaleza

Bloque 1: El universo y el planeta Tierra.

- Conocimiento del universo: planetas, estrellas y galaxias.
- Las características de la Vía Láctea y el sistema solar. La Tierra y sus movimientos: la Luna.
- Análisis y descripción de la estructura de la Tierra. Continentes y océanos. La corteza terrestre: el relieve, el suelo, los minerales y las rocas.
- La atmósfera: función, estructura y componentes del aire. Contaminantes atmosféricos. Efecto invernadero.
- La hidrosfera: función y ciclo del agua. Aprovechamiento del agua y contaminación.

Bloque 2: La materia

- Composición de la materia. Átomos y moléculas.
- Conocer y comprender los cambios que experimenta la materia y sus estados: sólido, líquido y gaseoso.
- Propiedades generales: dimensiones, masa y densidad.
- Principales elementos químicos. Fórmulas y nomenclatura de las sustancias más corrientes.
- Los cambios de posición en la materia: movimiento rectilíneo uniforme y gráficas de movimientos sencillos.

Bloque 3: La energía

- Establecimiento de los distintos tipos de energía. Fuentes de energía renovable y no renovable.
- Características principales del sonido y la luz: las ondas, reflexión y refracción.

- Reconeixement i descripció de la contaminació acústica i lumínica.
- L'energia elèctrica. Càlculs i circuits elèctrics senzills.
- Coneixement i utilització del magnetisme: establir les relacions pertinent amb l'electricitat.

Bloc 4: L'home i els sers vius.

- Els sers vius i la seua classificació: animals, plantes i fongs.
- Comprensió i coneixement dels conceptes de biosfera i ecosistema. L'estructura tròfica de l'ecosistema com a resultat de les relacions entre els sers vius: productors, consumidors i descomponedors.

- El cos humà: funcions vitals i òrgans principals.
- Alimentació i consum: nutrició humana, dieta equilibrada, hàbits alimentaris. Consumisme.

Bloc 5: El medi ambient

- Definició i establiment de les característiques que defineixen el medi ambient: temperatura, humitat, sol i aire.
- Establiment de problemes mediambientals, la conscienciació posterior i possibles solucions amb vista a la protecció del medi.

Bloc 6: Les forces i les màquines

- Definició de força i establiment dels seus efectes i formes d'actuar.
- Reconeixement i classificació de màquines simples o compostes.
- Comprensió i enumeració dels avanços tecnològics: comunicacions, indústria química, indústria microelectrònica i les seues conseqüències en camps com el científic i el mèdic.

Criteris d'avaluació:

1. Conèixer l'univers: principals galàxies, estrelles i planetes del sistema solar.
2. Descriure l'estructura de la Terra: capes interna i externa.
3. Localitzar els principals continents i oceans.
4. Descriure les principals característiques de l'atmosfera i la seua estructura i la necessitat d'evitar la seua contaminació i la del medi, establint les relacions d'equilibri i desequilibri mediambiental.
5. Explicar l'efecte d'hivernacle i les mesures que es poden prendre per a pal·liar-ne les conseqüències negatives sobre el medi natural per mitjà d'indicadors o dades bibliogràfiques.
6. Descriure el cicle de l'aigua per mitjà d'un esquema i comprendre la funció de l'aigua com a regulador tèrmic.
7. Valorar l'ús racional de l'aigua i explicar distintes vies d'aprofitament de l'aigua, així com els procediments per a la depuració i la potabilització.
8. Conèixer els principals elements de la taula periòdica i els compostos químics més comuns en la vida quotidiana.
9. Realitzar càlculs senzills amb mesures de massa i densitat, i magnituds elèctriques (intensitat i resistència elèctrica).
10. Conèixer i explicar el moviment rectilini per mitjà de càlculs i gràfiques.
11. Explicar les distintes fonts d'energia i les conseqüències positives i negatives sobre el medi ambient.
12. Classificar els sers vius i identificar els principals models taxonòmics a què pertanyen.
13. Definir els conceptes de biosfera, ecosistema, cadenes i xarxes tròfiques.
14. Enumerar les funcions vitals de l'home i reconèixer els seus òrgans principals, establint les principals relacions entre estos.
15. Explicar els processos fonamentals en l'alimentació i justificar, a partir d'estos, uns hàbits alimentaris i d'higiene saludables, alhora que s'identifica i es reconeix la salut com un bé global i factor de qualitat de vida.
16. Identificar i descriure els principals tipus de màquines simples i compostes.
17. Aplicar els coneixements del medi ambient a la vida diària.

- Reconocimiento y descripción de la contaminación acústica y lumínica.
- La energía eléctrica. Cálculos y circuitos eléctricos sencillos.
- Conocimiento y utilización del magnetismo: establecer las relaciones pertinente con la electricidad.

Bloque 4: El hombre y los seres vivos.

- Los seres vivos y su clasificación: animales, plantas y hongos.
- Comprensión y conocimiento de los conceptos de biosfera y ecosistema. La estructura trófica del ecosistema como resultado de las relaciones entre los seres vivos: productores, consumidores y descomponedores.

- El cuerpo humano: funciones vitales y principales órganos.
- Alimentación y consumo: nutrición humana, dieta equilibrada, hábitos alimenticios. Consumismo.

Bloque 5: El medio ambiente

- Definición y establecimiento de las características que definen el medio ambiente: temperatura, humedad, suelo y aire.
- Establecimiento de problemas medioambientales, su posterior concienciación y posibles soluciones con vistas a la protección del mismo.

Bloque 6: Las fuerzas y las máquinas

- Definición de fuerza y establecimiento de sus efectos y modos de actuar.
- Reconocimiento y clasificación de máquinas simples o compuestas.
- Comprensión y enumeración de los avances tecnológicos: comunicaciones, industria química, industria microelectrónica y sus consecuencias en campos como el científico y médico.

Criterios de evaluación

1. Conocer el universo: principales galaxias, estrellas y planetas del sistema solar.
2. Describir la estructura de la Tierra: capas interna y externa.
3. Localizar los principales continentes y océanos.
4. Describir las principales características de la atmósfera y su estructura y la necesidad de evitar su contaminación y la del medio, estableciendo las relaciones de equilibrio y desequilibrio medioambiental.
5. Explicar el efecto invernadero y medidas que se pueden tomar para paliar las consecuencias negativas sobre el medio natural mediante indicadores o datos bibliográficos.
6. Describir el ciclo del agua mediante un esquema y comprender la función del agua como regulador térmico.
7. Valorar el uso racional del agua y explicar distintas vías de aprovechamiento de la misma, así como los procedimientos para la depuración y potabilización.
8. Conocer los principales elementos de la tabla periódica y compuestos químicos más comunes en la vida cotidiana.
9. Realizar cálculos sencillos con medidas de masa y densidad, y magnitudes eléctricas (intensidad y resistencia eléctrica).
10. Conocer y explicar el movimiento rectilíneo mediante cálculos y gráficas.
11. Explicar las distintas fuentes de energía y las consecuencias positivas y negativas sobre el medio ambiente.
12. Clasificar a los seres vivos e identificar los principales modelos taxonómicos a los que pertenecen.
13. Definir los conceptos de biosfera, ecosistema, cadenas y redes tróficas.
14. Enumerar las funciones vitales del hombre y reconocer sus principales órganos, estableciendo las principales relaciones entre los mismos.
15. Explicar los procesos fundamentales en la alimentación y justificar, a partir de ellos, unos hábitos alimentarios y de higiene saludables, al mismo tiempo que se identifica y reconoce la salud como un bien global y factor de calidad de vida.
16. Identificar y describir los principales tipos de máquinas simples y compuestas.
17. Aplicar los conocimientos del medio ambiente en su vida diaria.

18. Analitzar críticament les pròpies necessitats reals de consum de béns i servicis i reconèixer els efectes negatius del consumisme sobre la salut i el medi.

19. Identificar i explicar els principals fenòmens de la naturalesa a partir de diferents fonts, establint les oportunes diferències entre opinions, tesis, suggeriments, conclusions... de forma crítica i analítica, amb l'objectiu de ser capaç d'establir la pròpia conclusió.

III. EL MÒDUL DE FORMACIÓ I ORIENTACIÓ LABORAL

El mòdul de Formació i Orientació Laboral té com a finalitat familiaritzar els alumnes amb el conjunt de normes que regulen les condicions de treball dins del seu àmbit professional, així com desenrotllar en ells les habilitats socials necessàries que completen la seua qualificació professional i els ajuden a buscar ocupació.

Per tant, els seus continguts i activitats han d'afavorir el desenrotllament de destreses i hàbits generadors d'autonomia personal i social en els alumnes de tal manera que, amb l'acompanyament i l'orientació tutorial necessaris, siguen capaços d'elaborar el seu propi projecte personal d'inserció laboral o reincorporació al sistema educatiu.

Objectius generals:

1. Definir i avaluar la situació de partida de cada alumne o alumna a nivell formatiu i professional, i concretar el seu possible itinerari tenint en compte les seues capacitats, motivació, expectatives i desitjos.
2. Identificar i enumerar l'oferta formativa i la demanda laboral relacionada amb els seus interessos.
3. Adquirir coneixements precisos sobre l'oferta i el procés de buscar ocupació i els sistemes de selecció de personal, així com sobre els organismes i les entitats que informen o ajuden en la inserció sociolaboral.
4. Aplicar correctament les tècniques i els instruments més adequats en la busca de treball.
5. Sensibilitzar i fomentar actituds positives i emprenedores en relació amb el futur professional potenciant activitats i contactes en tots els àmbits sociolaborals.
6. Identificar i comprendre els drets i les obligacions laborals bàsics i les conseqüències d'incomplir-los.
7. Precisar les principals modalitats de contractació laboral i les prestacions de la Seguretat Social.
8. Distingir els òrgans de representació dels treballadors i els processos de negociació col·lectiva.
9. Demostrar un comportament responsable i positiu en el lloc de treball i participar en les tasques de grup.

Continguts:

Bloc 1: Recursos d'autoorientació i adaptació professional

- El potencial professional.
- El projecte professional.
- Recursos d'autoorientació i adaptació laboral.

Bloc 2: La inserció laboral

- El mercat laboral.
- El procés de buscar ocupació.
- Orientacions i recursos per a l'autoocupació.

Bloc 3: El marc legal de les relacions laborals.

- El dret del treball.
- Drets i obligacions en les relacions laborals.
- La seguretat social i les prestacions en casos de malaltia, accident, desocupació.
- Sindicats i convenis.

Criteris d'avaluació:

1. Classificar les experiències personals amb valor professionalitzador, identificant competències i actituds.
2. Elaborar llistes d'expectatives i d'interessos personals amb un enfocament professional.
3. Localitzar les possibilitats de formació futura i perspectives d'ocupació dins del propi itinerari professional.
4. Participar de forma activa en les simulacions sobre la busca d'ocupació i relacions sociolaborals.

18. Analizar críticamente sus necesidades reales de consumo de bienes y servicios y reconocer los efectos negativos del consumismo sobre la salud y el medio.

19. Identificar y explicar los principales fenómenos de la naturaleza a partir de diferentes fuentes, estableciendo las oportunas diferencias entre opiniones, tesis, sugerencias, conclusiones... de forma crítica y analítica, con el objetivo de ser capaz de establecer su propia conclusión.

III. EL MÓDULO DE FORMACIÓN Y ORIENTACIÓN LABORAL

El módulo de Formación y Orientación Laboral tiene como finalidad familiarizar al alumnado con el conjunto de normas que regulan las condiciones de trabajo dentro de su ámbito profesional, así como desarrollar en él las habilidades sociales necesarias que completen su cualificación profesional y le ayuden en la búsqueda de empleo.

Sus contenidos y actividades deben, pues, favorecer el desarrollo de destrezas y hábitos generadores de autonomía personal y social en los alumnos y alumnas de tal modo que, con el acompañamiento y la orientación tutorial necesarios, sean capaces de elaborar su propio proyecto personal de inserción laboral o reincorporación al sistema educativo.

Objetivos generales:

1. Definir y evaluar la situación de partida de cada alumno o alumna a nivel formativo y profesional y concretar su posible itinerario teniendo en cuenta sus capacidades, motivación, expectativas y deseos.
2. Identificar y enumerar la oferta formativa y demanda laboral relacionada con sus intereses.
3. Adquirir conocimientos precisos sobre la oferta y el proceso de búsqueda de empleo y los sistemas de selección de personal, así como de los organismos y entidades que informan o ayudan para la inserción sociolaboral.
4. Aplicar correctamente las técnicas e instrumentos más adecuados en la búsqueda de trabajo.
5. Sensibilizar y fomentar actitudes positivas y emprendedoras en relación con el futuro profesional potenciando actividades y contactos en todos los ámbitos sociolaborales.
6. Identificar y comprender los derechos y obligaciones laborales básicos y las consecuencias de su incumplimiento.
7. Precisar las principales modalidades de contratación laboral así como las prestaciones de la Seguridad Social.
8. Distinguir los órganos de representación de los trabajadores y los procesos de negociación colectiva.
9. Demostrar un comportamiento responsable y positivo en el puesto de trabajo y participar en las tareas de grupo.

Contenidos

Bloque 1: Recursos de autoorientación y adaptación profesional

- El potencial profesional.
- El proyecto profesional.
- Recursos de autoorientación y adaptación laboral.

Bloque 2: La inserción laboral

- El mercado laboral.
- El proceso de búsqueda de empleo.
- Orientaciones y recursos para el autoempleo.

Bloque 3: El marco legal de las relaciones laborales.

- El derecho del trabajo.
- Derechos y obligaciones en las relaciones laborales.
- La seguridad social y las prestaciones en casos de enfermedad, accidente, paro.
- Sindicatos y convenios.

Criterios de evaluación

1. Clasificar las experiencias personales con valor profesionalizador, identificando competencias y actitudes.
2. Elaborar listas de expectativas y de intereses personales con enfoque profesional.
3. Localizar las posibilidades de formación futura y perspectiva de empleo dentro del propio itinerario profesional.
4. Participar de forma activa en las simulaciones sobre la búsqueda de empleo y relaciones sociolaborales.

5. Practicar tècniques i busca d'ocupació participant en simulacions.
6. Omplir la documentació necessària en el procés de buscar ocupació.
7. Identificar els documents associats a les relacions laborals.
8. Participar de forma activa en les distintes visites a empreses i entitats sociolaborals.
9. Identificar les característiques bàsiques del sector i perfil professional.
10. Identificar els drets i les obligacions elementals derivats de les relacions laborals.
11. Reflexionar sobre les condicions del mercat laboral i extraure'n conclusions sobre el propi futur personal i professional.
12. Elaborar un projecte personal d'inserció laboral o de reincorporació al sistema educatiu.

IV. EL MÒDUL DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS I QUALITAT MEDIAMBIENTAL

El mòdul de Prevenció de Riscos Laborals i Qualitat Mediambiental està integrat per dos blocs que en alguns aspectes són complementaris.

Suposa un total de 32 hores, de les quals dos terços aproximadament correspondrien al bloc de prevenció i riscos laborals i el terç restant, al de qualitat mediambiental.

Es pot impartir en sessions acumulades en un determinat període del curs, però, pel seu caràcter transversal, és recomanable fer-ho al llarg del curs, de manera que els seus continguts acompanyen la resta d'aprenentatges i s'hi integren.

A continuació s'indiquen els principals elements curriculars del mòdul: objectius, continguts, criteris d'avaluació i orientacions metodològiques, que poden ser completats amb el que disposa l'annex IV-B del Reial Decret 39/1997, de 17 de gener, pel qual s'aprova el Reglament dels Servicis de Prevenció.

PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS (PRL)

Objectius:

1. Conèixer els conceptes bàsics sobre la seguretat i la salut en el treball.
2. Conèixer el marc normatiu bàsic en matèria de prevenció de riscos laborals, així com els organismes i les institucions públics responsables.
3. Conèixer els factors i els tipus de riscos professionals, així com les seues causes.
4. Conèixer els sistemes elementals de prevenció, protecció i control dels riscos laborals.
5. Analitzar els elements bàsics sobre la seguretat i la salut relatius a la família professional del programa.
6. Identificar els factors i els tipus de riscos específics de la qualificació o les qualificacions del programa, així com les seues causes.
7. Conèixer i aplicar els sistemes i les tècniques de prevenció, protecció i control dels riscos laborals específics de la qualificació o les qualificacions del programa.
8. Valorar la pròpia seguretat, així com la dels companys, en l'exercici de les competències professionals pròpies de la qualificació o les qualificacions del programa.
9. Conèixer, valorar i practicar les rutines i els plans preventius d'emergència i/o evacuació.
10. Conèixer i valorar els primers auxilis bàsics.

Continguts:

Bloc 1: Conceptes bàsics sobre seguretat i salut en el treball

1. El treball i la salut: els riscos professionals. Factors de risc.
2. Danys derivats del treball. Els accidents de treball i les malalties professionals. Altres patologies derivades del treball.
3. El marc normatiu bàsic en matèria de prevenció de riscos laborals. Drets i deures bàsics en esta matèria.

Bloc 2: Riscos generals i la seua prevenció

1. Riscos relacionats amb les condicions de seguretat.
2. Riscos relacionats amb el medi ambient de treball.

5. Practicar tècniques y búsqueda de empleo participando en simulaciones.

6. Cumplimentar la documentación necesaria en el proceso de búsqueda de empleo.

7. Identificar los documentos asociados a las relaciones laborales.
8. Participar de forma activa en las distintas visitas a empresas y entidades sociolaborales.

9. Identificar las características básicas del sector y perfil profesional.

10. Identificar los derechos y obligaciones elementales derivados de las relaciones laborales.

11. Reflexionar sobre las condiciones del mercado laboral y extraer conclusiones sobre su futuro personal y profesional.

12. Elaborar un proyecto personal de inserción laboral o de reincorporación al sistema educativo.

IV. EL MÓDULO DE PREVENCIÓN DE RIESGOS LABORALES Y CALIDAD MEDIOAMBIENTAL

El módulo de Prevención de Riesgos Laborales y Calidad Medioambiental está integrado por dos bloques que en algunos aspectos son complementarios.

Supone un total de 32 horas de las que dos tercios aproximadamente, corresponderían al bloque de prevención y riesgos laborales y el tercio restante al de calidad medioambiental.

Se puede impartir en sesiones acumuladas en un determinado período del curso, no obstante, por su carácter transversal es recomendable hacerlo a lo largo del mismo de modo que sus contenidos acompañen y se integren en el resto de aprendizajes.

A continuación se indican los principales elementos curriculares del mismo: objetivos, contenidos, criterios de evaluación y orientaciones metodológicas, que pueden ser completados con lo dispuesto en el anexo IV-B del Real Decreto 39/1997, de 17 de enero por el que se aprueba el Reglamento de los Servicios de Prevención.

PREVENCIÓN DE RIESGOS LABORALES (PRL)

Objetivos

1. Conocer los conceptos básicos sobre la seguridad y la salud en el trabajo.
2. Conocer el marco normativo básico en materia de prevención de riesgos laborales, así como los organismos e instituciones públicos responsables.
3. Conocer los factores y tipos de riesgos profesionales así como sus causas.
4. Conocer los sistemas elementales de prevención, protección, y control de los riesgos laborales.
5. Analizar los elementos básicos sobre la seguridad y la salud relativos a la familia profesional del programa.
6. Identificar los factores y tipos de riesgos, específicos de la cualificación o cualificaciones del programa, así como sus causas.
7. Conocer y aplicar los sistemas y técnicas de prevención, protección y control de los riesgos laborales específicos de la cualificación o cualificaciones del programa.
8. Valorar su propia seguridad así como la de sus compañeros en el desempeño de las competencias profesionales propias de la cualificación o cualificaciones del programa.
9. Conocer, valorar, y practicar las rutinas y planes preventivos de emergencia y/o evacuación.
10. Conocer y valorar los primeros auxilios básicos.

Contenidos

Bloque 1: Conceptos básicos sobre seguridad y salud en el trabajo

1. El trabajo y la salud: los riesgos profesionales. Factores de riesgo.
2. Daños derivados del trabajo. Los accidentes de trabajo y las enfermedades profesionales. Otras patologías derivadas del trabajo.
3. El marco normativo básico en materia de prevención de riesgos laborales. Derechos y deberes básicos en esta materia.

Bloque 2: Riesgos generales y su prevención

1. Riesgos ligados a las condiciones de seguridad.
2. Riesgos ligados al medio ambiente de trabajo.

3. La càrrega de treball, la fatiga i la insatisfacció laboral.
4. Sistemes elementals de control de riscos. Protecció col·lectiva i individual.
5. Plans d'emergència i evacuació.
6. El control de la salut dels treballadors.

Bloc 3: Riscos específics en la qualificació o les qualificacions professionals del programa: les causes i la prevenció

Bloc 4: La gestió de la prevenció de riscos: elements bàsics

1. Organismes públics relacionats amb la seguretat i salut en el treball.
2. Organització del treball preventiu: «rutines» bàsiques.
3. Documentació: recollida de dades, elaboració i arxivament.

Bloc 5. Primers auxilis

Criteris d'avaluació:

1. Conèixer i emprar els conceptes i els termes bàsics sobre seguretat i salut en el treball.
2. Diferenciar entre les condicions de treball adequades i les no adequades en l'exercici professional de la qualificació o les qualificacions del programa.
3. Identificar els principals danys i/o accidents derivats d'un mal exercici professional de la qualificació o les qualificacions del programa.
4. Extraure informació concreta sobre drets i els deures dels treballadors i altres dades d'interès a partir de la normativa corresponent.
5. Identificar factors i tipus de riscos associats al lloc o llocs de treball propis de la qualificació o qualificacions del programa.
6. Identificar factors i tipus de riscos associats a l'equip o equips de treball emprats en la pràctica de la qualificació o les qualificacions del programa.
7. Identificar factors i tipus de riscos associats a l'ús de l'electricitat en la pràctica de la qualificació o les qualificacions del programa.
8. Identificar factors i tipus de riscos associats a possibles incendis provocats per la pràctica incorrecta de la qualificació o les qualificacions del programa.
9. Identificar factors i tipus de riscos associats a l'inadequat emmagatzematge de ferramentes, substàncies o altres productes usats en la pràctica professional de la qualificació o les qualificacions del programa.
10. Identificar factors i tipus de riscos associats a la senyalització incorrecta o a la falta de senyalització en les instal·lacions en què s'exerceix la qualificació o les qualificacions professionals del programa.
11. Identificar factors i tipus de riscos associats al manteniment inadequat o la falta de manteniment en maquinària, ferramentes, vehicles i instal·lacions en general relacionats amb la qualificació o les qualificacions professionals del programa.
12. Identificar factors i tipus de riscos associats a l'ús incorrecte de diferents productes contaminants (físics, químics, biològics, etc.) en l'exercici de la qualificació o les qualificacions del programa.
13. Identificar factors i tipus de riscos associats a les característiques i a l'organització del treball (càrrega física, mental, ergonòmica, estrès, insatisfacció).
14. Utilitzar les tècniques preventives adequades per a cada un dels factors i tipus de riscos.
15. Saber utilitzar correctament els equips de protecció individual per a evitar accidents laborals i situacions d'emergència que puguin posar en risc la vida pròpia i la dels altres.
16. Fer ús dels plans, sistemes i tècniques, tant de prevenció com de control i/o evacuació, que eviten o pal·lien possibles danys en l'exercici de la professió.
17. Aplicació de les distintes tècniques, plans equips i rutines de prevenció d'accidents laborals en l'aprenentatge i la pràctica de les competències professionals específiques del programa.
18. Cuidar la seguretat i la salut pròpies i, com a membres d'un equip o organització, evitar perjudicar-ne la dels altres amb comportaments inadequats.
19. Reflexionar i extraure conclusions a partir d'informacions, dades o documents relatius a la sinistralitat laboral.
20. Saber aplicar adequadament els primers auxilis bàsics.

3. La carga de trabajo, la fatiga y la insatisfacción laboral.
4. Sistemas elementales de control de riesgos. Protección colectiva e individual.
5. Planes de emergencia y evacuación.
6. El control de la salud de los trabajadores.

Bloque 3: Riesgos específicos en la cualificación o cualificaciones profesionales del programa: sus causas y prevención

Bloque 4: La gestión de la prevención de riesgos: elementos básicos

1. Organismos públicos relacionados con la seguridad y salud en el trabajo.
2. Organización del trabajo preventivo: «rutinas» básicas.
3. Documentación: recogida de datos, elaboración y archivo.

Bloque 5. Primeros auxilios

Criterios de evaluación

1. Conocer y emplear los conceptos y términos básicos sobre seguridad y salud en el trabajo.
2. Diferenciar entre las condiciones de trabajo adecuadas y las no adecuadas en el ejercicio profesional de la cualificación o cualificaciones del programa.
3. Identificar los principales daños y/o accidentes derivados de un mal ejercicio profesional de la cualificación o cualificaciones del programa.
4. Extraer información concreta sobre derechos y deberes de los trabajadores y otros datos de interés, a partir de la normativa al respecto.
5. Identificar factores y tipos de riesgos ligados al puesto o puestos de trabajo propios de la cualificación o cualificaciones del programa.
6. Identificar factores y tipos de riesgos ligados al equipo o equipos de trabajo empleados en la práctica de la cualificación o cualificaciones del programa.
7. Identificar factores y tipos de riesgos ligados al uso de la electricidad en la práctica de la cualificación o cualificaciones del programa.
8. Identificar factores y tipos de riesgos ligados a posibles incendios provocados por la práctica incorrecta de la cualificación o cualificaciones del programa.
9. Identificar factores y tipos de riesgos ligados al inadecuado almacenamiento de herramientas, sustancias u otros productos usados en la práctica profesional de la cualificación o cualificaciones del programa.
10. Identificar factores y tipos de riesgos ligados a la señalización incorrecta o a la carencia de la misma en las instalaciones en las que se ejerce la o las cualificaciones profesionales del programa.
11. Identificar factores y tipos de riesgos ligados al mantenimiento inadecuado o falta del mismo en maquinaria, herramientas, vehículos e instalaciones en general relacionados con la o las cualificaciones profesionales del programa.
12. Identificar factores y tipos de riesgos ligados al uso incorrecto de distintos productos contaminantes (físicos, químicos, biológicos, etc.) en el ejercicio de la cualificación o cualificaciones del programa.
13. Identificar factores y tipos de riesgos ligados a las características y a la organización del trabajo (carga física, mental, ergonómica, estrés, insatisfacción).
14. Utilizar las técnicas preventivas adecuadas para cada uno de los factores y tipos de riesgos.
15. Saber utilizar correctamente los equipos de protección individual evitando accidentes laborales y situaciones de emergencia que puedan poner en riesgo la vida propia y la de los demás.
16. Hacer uso de los planes, sistemas y técnicas tanto de prevención como de control y/o evacuación que eviten o palíen posibles daños en el ejercicio de la profesión.
17. Aplicación de las distintas técnicas, planes equipos y rutinas de prevención de accidentes laborales en el aprendizaje y práctica de las competencias profesionales específicas del programa.
18. Cuidar de la seguridad y salud propias y, como miembros de un equipo u organización, evitar perjudicar la de los demás con comportamientos inadecuados.
19. Reflexionar y extraer conclusiones a partir de informaciones, datos o documentos relativos a la siniestralidad laboral.
20. Saber aplicar adecuadamente los primeros auxilios básicos.

QUALITAT MEDIAMBIENTAL

Objectius:

1. Conèixer els conceptes i els termes bàsics en relació amb el medi ambient.
2. Analitzar les relacions que es donen entre el desenvolupament econòmic i social i el medi ambient.
3. Conèixer els principals problemes mediambientals globals, les seues causes i els seus efectes.
4. Conèixer les causes del deteriorament urbà.
5. Conèixer les principals respostes institucionals al problema mediambiental.
6. Analitzar la repercussió ambiental de les actuacions personals, domèstiques i laborals.
7. Desenvolupar en l'alumnat hàbits de consum racionals respecte dels recursos naturals i d'aplicació en la seua vida quotidiana.
8. Desenvolupar hàbits per a prevenir, corregir i/o evitar problemes i danys mediambientals en l'exercici de la qualificació o les qualificacions del programa.
9. Elaborar el codi de bones pràctiques professionals relatiu a la qualificació o les qualificacions del programa.

Continguts:

1. L'HOME I EL MEDI AMBIENT
  - a) Conceptes bàsics relacionats amb el medi ambient.
  - b) Desenvolupament i medi ambient.
  - c) El desenvolupament sostenible.
2. LA CONTAMINACIÓ I EL DETERIORAMENT DELS RECURSOS NATURALS
  - a) Els principals problemes globals.
  - b) La contaminació atmosfèrica, de les aigües, dels sòls.
  - c) Els residus i els abocaments.
3. EL DETERIORAMENT AMBIENTAL URBÀ
  - a) Urbanisme i creixement de les ciutats.
  - b) El clima de les ciutats.
  - c) Els principals problemes ambientals de les ciutats.
4. LA RESPOSTA AL PROBLEMA MEDIAMBIENTAL
  - a) Institucional.
  - b) Social.
  - c) Personal: «I jo què puc fer?».
5. EL CODI DE LES BONES PRÀCTIQUES PROFESSIONALS
La fitxa d'incidència ambiental de la qualificació o les qualificacions del programa i la seua elaboració figuren a continuació:

FITXA D'INCIDÈNCIA AMBIENTAL DE L'ACTIVITAT PROFESSIONAL

A) DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT PROFESSIONAL OBJECTE DEL CURS

1. Recursos materials que s'utilitzen en la teua activitat professional:

Ferramentes:

Matèries primeres:

Instal·lacions:

Altres:

2. Impactes negatius sobre l'entorn ambiental i humà (possibles problemes causats pels materials i ferramentes utilitzats):

Idoneïtat del recurs utilitzat (adequació de la ferramenta a l'ús que se li dona):

Malbaratament o utilització ineficient de materials i energia:

Emissió de gasos o altres substàncies contaminants:

Altres:

3. Alternatives que poden prevenir/corregir/evitar el dany ambiental (canvi de metodologia, de ferramentes, de materials, etc.):

Prevenir:

Corregir:

Evitar:

CALIDAD MEDIOAMBIENTAL

Objetivos

1. Conocer los conceptos y términos básicos en relación con el medio ambiente.
2. Analizar las relaciones que se dan entre el desarrollo económico y social y el medio ambiente.
3. Conocer los principales problemas medioambientales globales, sus causas y sus efectos.
4. Conocer las causas del deterioro urbano.
5. Conocer las principales respuestas institucionales al problema medioambiental.
6. Analizar la repercusión ambiental de las actuaciones personales, domésticas y laborales.
7. Desarrollar en el alumnado hábitos de consumo racionales respecto de los recursos naturales y de aplicación en su vida cotidiana.
8. Desarrollar hábitos para prevenir, corregir y/o evitar problemas y daños medioambientales en el desempeño de la cualificación o cualificaciones del programa.
9. Elaborar el código de buenas prácticas profesionales relativo a la o las cualificaciones del programa.

Contenidos

1. EL HOMBRE Y EL MEDIO AMBIENTE
  - a) Conceptos básicos relacionados con el medio ambiente.
  - b) Desarrollo y medio ambiente.
  - c) El desarrollo sostenible.
2. LA CONTAMINACIÓN Y EL DETERIORO DE LOS RECURSOS NATURALES
  - a) Los principales problemas globales.
  - b) La contaminación atmosférica, de las aguas, de los suelos.
  - c) Los residuos y los vertidos.
3. EL DETERIORO AMBIENTAL URBANO
  - a) Urbanismo y crecimiento de las ciudades.
  - b) El clima de las ciudades.
  - c) Los principales problemas ambientales de las ciudades.
4. LA RESPUESTA AL PROBLEMA MEDIOAMBIENTAL
  - a) Institucional.
  - b) Social.
  - c) Personal: «¿Y yo qué puedo hacer?».
5. EL CÓDIGO DE LAS BUENAS PRÁCTICAS PROFESIONALES
La ficha de incidencia ambiental de la cualificación o cualificaciones del programa, y su elaboración se recoge a continuación:

FICHA DE INCIDENCIA AMBIENTAL DE LA ACTIVIDAD PROFESIONAL

A) DESCRIPCIÓN DE LA ACTIVIDAD PROFESIONAL OBJETO DEL CURSO

1. Recursos materiales que se utilizan en tu actividad profesional:

Herramientas:

Materias primas:

Instalaciones:

Otros:

2. Impactos negativos sobre el entorno ambiental y humano (posibles problemas causados por los materiales y herramientas utilizados):

Idoneidad del recurso utilizado (adequación de la herramienta al uso que se le da):

Derroche o utilización ineficiente de materiales y energía:

Emisión de gases u otras sustancias contaminantes:

Otras:

3. Alternativas que pueden prevenir / corregir / evitar el daño ambiental (Cambio de metodología, de herramientas, de materiales, etc.):

Prevenir:

Corregir:

Evitar:

B) EL MEDI AMBIENT COM A RECEPTOR DE RESIDUS DERIVATS DE L'ACTIVITAT PROFESSIONAL

1. Residus derivats de la teua activitat professional:

Sòlids:

Líquids:

Gasosos.

Altres (soroll, olors, molèsties, etc.):

2. Repercussions negatives d'estos residus en el medi (problemes directes que els residus causen en l'entorn ambiental i humà del teu treball):

3. Alternatives que poden previndre/corregir/evitar el dany ambiental (canvis en la metodologia de tractament, transport i emmagatzematge dels residus):

Previndre:

Corregir:

Evitar:

C) EL MEDI AMBIENT COM A ESPAI OCUPAT (Si la teua activitat està relacionada amb la transformació o l'ocupació del sòl o l'espai, ompli els punts següents.) Sectors relacionats amb l'urbanisme, la construcció de vivendes, les obres públiques o similars, treballs forestals, agricultura, ramaderia.

1. Com transforma o ocupa la teua activitat el sòl o l'espai? (Imagina l'entorn abans i després d'haver realitzat la teua activitat professional.)

2. Quines transformacions són realment necessàries?

3. Alternatives a les transformacions (canvis en la manera de treballar per a minimitzar la transformació de l'entorn).

Previndre:

Corregir:

Evitar:

NOTA: L'ompliment conjunt dels punts A3, B3 i C3 al llarg de tot el curs és la base per a la realització del manual de bones pràctiques ambientals de l'activitat professional.

Criteris d'avaluació:

1. Emprar adequadament els termes i els conceptes bàsics relacionats amb el medi ambient.

2. Establir relacions entre la forma de desenvolupament i el deteriorament mediambiental.

3. Integrar informacions sobre els distints problemes globals en un text o mural on s'exposa el punt de vista respecte d'això.

4. Extraure de la premsa diària informacions relatives als distints problemes globals i la seua incidència en el nostre entorn més pròxim.

5. Identificar els possibles problemes relatius als abocaments i residus il·legals en general.

6. Realitzar un treball de camp per a observar, detectar i analitzar punts crítics ambientals de l'entorn (abocadors il·legals, aigües contaminades...).

7. Elaborar qüestionaris de sensibilització mediambiental per a aplicar en l'entorn educatiu, familiar i/o local.

8. Compondre i escenificar senzilles dramatitzacions encaminades a la sensibilització mediambiental.

9. Realitzar fotografies i/o gravacions en vídeo en què es reflectisquen aspectes rellevants del deteriorament de l'entorn natural i/o urbà per a reflexionar-hi posteriorment.

10. Proposar accions ciutadanes que ajuden a resoldre els problemes mediambientals de les ciutats.

11. Identificar les competències mediambientals principals de les distints administracions i organismes internacionals.

12. Interioritzar i argumentar amb eslògans o lemes com: «Qui contamina, paga», «Reducir, reciclar, reutilitzar».

13. Efectuar una anàlisi mediambiental del lloc o llocs de treball vinculats a la qualificació o les qualificacions professionals del programa que tinga en compte els recursos utilitzats i els residus que es generen.

14. Elaborar la fitxa d'incidència ambiental de l'activitat professional.

Orientacions metodològiques:

El mòdul de Prevenció de Riscos Laborals i de Qualitat Mediambiental té com a objecte no sols la transmissió de coneixements, sinó,

B) EL MEDIO AMBIENTE COMO RECEPTOR DE RESIDUOS DERIVADOS DE LA ACTIVIDAD PROFESIONAL

1. Desechos derivados de tu actividad profesional:

Sólidos:

Líquidos:

Gaseosos.

Otros (ruido, olores, molestias, etc.):

2. Repercusiones negativas de estos residuos en el medio (problemas directos que los residuos causan en el entorno ambiental y humano de tu trabajo):

3. Alternativas que pueden prevenir / corregir / evitar el daño ambiental (cambios en la metodología de tratamiento, transporte y almacenamiento de los residuos):

Prevenir:

Corregir:

Evitar:

C) EL MEDIO AMBIENTE COMO ESPACIO OCUPADO (si tu actividad está relacionada con la transformación u ocupación del suelo o el espacio, cumplimenta los siguientes puntos) Sectores relacionados con el urbanismo, la construcción de viviendas, obras públicas o similares, trabajos forestales, agricultura, ganadería.

1. ¿Cómo transforma u ocupa tu actividad el suelo o el espacio? (Imagina el entorno antes y después de haber realizado tu actividad profesional.)

2. ¿Qué transformaciones son realmente necesarias?

3. Alternativas a las transformaciones (Cambios en el modo de trabajo para minimizar la transformación del entorno).

Prevenir:

Corregir:

Evitar:

Nota: La cumplimentación conjunta de los puntos A3, B3 y C3 a lo largo de todo el curso es la base para la realización del manual de buenas prácticas ambientales de la actividad profesional.

Criterios de evaluación

1. Emplear adecuadamente los términos y conceptos básicos relacionados con el medio ambiente.

2. Establecer relaciones entre el modo de desarrollo y el deterioro medioambiental.

3. Integrar informaciones sobre los distintos problemas globales en un texto o mural donde se exponga el punto de vista al respecto.

4. Extraer de la prensa diaria informaciones relativas a los distintos problemas globales y su incidencia en nuestro entorno más pròxim.

5. Identificar los posibles problemas relativos a los vertidos y residuos ilegales en general.

6. Realizar un trabajo de campo para observar, detectar y analizar puntos críticos ambientales del entorno (vertederos ilegales, aguas contaminadas...).

7. Elaborar cuestionarios de sensibilización medioambiental para aplicar en el entorno educativo, familiar y/o local.

8. Componer y escenificar sencillas dramatizaciones encaminadas a la sensibilización medioambiental.

9. Realizar fotografías y/o grabaciones en vídeo en las que se recojan aspectos relevantes del deterioro del entorno natural y/o urbano para reflexionar posteriormente al respecto.

10. Proponer acciones ciudadanas que ayuden a solventar los problemas medioambientales de las ciudades.

11. Identificar las competencias medioambientales principales de las distints administraciones y organismos internacionales.

12. Interiorizar y argumentar con eslóganes o lemas como «Quien contamina, paga», «Reducir, reciclar, reutilizar».

13. Efectuar un análisis medioambiental del puesto o puestos de trabajo vinculados a la o las cualificaciones profesionales del programa, que tenga en cuenta los recursos utilizados así como los residuos que se generan.

14. Elaborar la ficha de incidencia ambiental de la actividad profesional.

Orientaciones metodológicas

El módulo de Prevención de Riesgos Laborales y de Calidad Medioambiental tiene por objeto no solo la transmisión de conocimientos, sino

a més, la millora de les actituds i els comportaments de l'alumnat, de manera que, sense renunciar a una temporalització i un horari al llarg del curs per a impartir-lo, té un clar caràcter transversal.

Així doncs, és procedent que els seus continguts es presenten tant des d'un pla teòric, com integrats en les activitats i els projectes de treball programats al llarg del curs per a l'aprenentatge de les competències professionals específiques.

Partint de l'experiència prèvia de l'alumnat, dels seus coneixements i actituds en matèria de prevenció de riscos laborals i de qualitat mediambiental, s'aniran abordant els continguts conceptuals bàsics, a partir dels quals, i sempre en estreta relació amb la pràctica i l'aprenentatge de les competències professionals específiques, s'estimularan la interiorització de les actituds i el canvi comportamental adequats.

En general, per a aquells continguts relatius a organitzacions, administracions o organismes competents tant en prevenció com en medi ambient, es partirà de l'àmbit territorial i institucional més pròxim a l'alumnat.

Cal assenyalar també la vinculació que este mòdul té amb el d'Orientació i Formació Laboral. En este sentit, l'alumnat ha de conèixer que la interiorització de pautes, rutines i comportaments correctes tant en prevenció laboral com en la bona pràctica professional mediambiental incrementa el seu grau d'ocupabilitat, sense oblidar la seua millora personal i la repercussió social que això comporta.

V. L'ACCIÓ TUTORIAL

L'ACCIÓ TUTORIAL EN ELS PROGRAMES DE QUALIFICACIÓ BÀSICA

1. Objectius:

El marc dels objectius de l'acció tutorial el constituirà el desenvolupament integral de la persona atenent els següents objectius generals:

- Generar il·lusió per continuar aprenent (reconciliació amb el treball acadèmic).
- Millorar l'autoestima des de pràctiques d'escolta i tracte personalitzat.
- Ajudar a descobrir les habilitats i les capacitats personals per mitjà de processos de valoració d'allò que són capaços de fer (autoconcepte positiu).
- Interioritzar un estil democràtic de relació i resolució de conflictes.
- Autogestionar-se les adaptacions a noves situacions socials des de l'ús de la reflexió conseqüencial.
- Aprendre a viure el temps d'oci com un moment de trobada gratificant i no consumista.
- Viure la reflexió grupal com a dinàmica de gestió democràtica i pluralista.
- Trobar en el grup un espai de debat constructiu i d'autocontrol emocional i conductual.
- Saber prendre decisions professionals o laborals quan finalitze un procés d'orientació.

Els objectius específics de la tutoria seran els següents:

- a) Desenvolupar la consolidació de la identitat i de l'autonomia personal a través de:
- Generar sentiments de valoració personal en l'acollida escolar.
  - Experimentar en el tracte personal el valor de ser persona.
  - Valorar el seu propi jo.
  - Iniciar el descobriment de les seues capacitats.
  - Saber plantejar-se metes.
  - Assumir la responsabilitat acadèmica (laboral).
  - Utilitzar la reflexió com a tècnica d'autoconeixement i presa de decisions.
- b) Disfrutar de la convivència constructiva i pacífica a través de:
- Respectar les diferències ètniques, físiques i de rendiment.
  - Valorar les qualitats i habilitats dels companys com a aportacions a una convivència més gratificant i solidària.
  - Resoldre positivament els conflictes relacionals.
  - Adquirir habilitats per a generar amistats i ambients cordials.
- Saber treballar en grup.

además la mejora de las actitudes y los comportamientos del alumnado, de forma que, sin renunciar a una temporalización y horario a lo largo del curso para su impartición, tiene un claro carácter transversal.

Así pues, es procedente que sus contenidos se presenten tanto desde un plano teórico, como integrados en las actividades y proyectos de trabajo programados a lo largo del curso para el aprendizaje de las competencias profesionales específicas.

Partiendo de la experiencia previa del alumnado, de sus conocimientos y actitudes en materia de prevención de riesgos laborales y de calidad medioambiental, se irán abordando los contenidos conceptuales básicos, a partir de los cuales, y siempre en estrecha relación con la práctica y aprendizaje de las competencias profesionales específicas, se estimulará la interiorización de las actitudes y el cambio comportamental adecuados.

En general, para aquellos contenidos relativos a organizaciones, administraciones u organismos competentes tanto en prevención como en medio ambiente, se partirá del ámbito territorial e institucional más próximo al alumnado.

Cabe señalar también la vinculación que este módulo tiene con el de Orientación y Formación Laboral. En este sentido, el alumnado debe conocer que la interiorización de pautas, rutinas y comportamientos correctos tanto en prevención laboral como en la buena práctica profesional medioambiental, incrementa su grado de empleabilidad sin olvidar su mejora personal y la repercusión social que ello conlleva.

V. LA ACCIÓN TUTORIAL

LA ACCIÓN TUTORIAL EN LOS PROGRAMAS DE CUALIFICACIÓN BÀSICA.

1. Objetivos

El marco de los objetivos de la acción tutorial lo constituirá el desarrollo integral de la persona atendiendo a los siguientes objetivos generales

- Generar ilusión por seguir aprendiendo (reconciliación con el trabajo académico).
- Mejorar la autoestima desde prácticas de escucha y trato personalizado
- Ayudar a descubrir las habilidades y capacidades personales mediante procesos de valoración de lo que son capaces de hacer (autoconcepto positivo).
- Interiorizar un estilo democrático de relación y resolución de conflictos.
- Autogestionarse las adaptaciones a nuevas situaciones sociales desde el uso de la reflexión conseqüencial.
- Aprender a vivir el tiempo de ocio como momento de encuentro gratificante y no consumista.
- Vivir la reflexión grupal como dinámica de gestión democrática y pluralista.
- Encontrar en el grupo un espacio de debate constructivo y de autocontrol emocional y conductual.
- Saber tomar decisiones profesionales o laborales al término de un proceso de orientación.

Los objetivos específicos de la tutoria serán los siguientes:

- a) Desarrollar el afianzamiento de la identidad y de la autonomía personal a través de:
- Generar sentimientos de valoración personal en la acogida escolar.
  - Experimentar en el trato personal el valor de ser persona.
  - Valorar su propio yo.
  - Iniciar el descubrimiento de sus capacidades.
  - Saber plantearse metas.
  - Asumir la responsabilidad académica (laboral).
  - Utilizar la reflexión como técnica de autoconocimiento y toma de decisiones.
- b) Disfrutar de la convivencia constructiva y pacífica a través de:
- Respetar las diferencias étnicas, físicas y de rendimiento.
  - Valorar las cualidades y habilidades de los compañeros como aportaciones a una convivencia más gratificante y solidaria.
  - Resolver positivamente los conflictos relacionales.
  - Adquirir habilidades para generar amistades y ambientes cordiales.
- Saber trabajar en grupo.

- Desenrotllar un pensament crític.
- Participar en l'acció educativa.
- Organitzar-se un temps d'oci saludable i no consumista.
- c) Saber aprendre i fer en el seu context escolar a través de:
  - Desenrotllar hàbits de treball.
  - Tindre algunes tècniques d'autoavaluació.
  - Valorar el seu aprenentatge a través de resultats.
  - Planificar-se en les seues accions acadèmiques.
  - Executar metes curriculars després d'una avaluació.
  - Experimentar en el procés de qualificació professional sentiments d'autorealització i d'autonomia sociolaboral.

2. Continguts de l'acció tutorial:

Els continguts que es proposen a manera d'orientació afavorixen, per mitjà de diverses dinàmiques i metodologies, la consecució dels objectius específics plantejats en l'apartat anterior.

Blocs de continguts a desenrotllar en les tutories:

Bloc 1: Acollida i organització grupal

- Acollida: presentació de l'equip docent i dels espais de treball; coneixement del nou grup.
- Organització del treball escolar, grupal i personal.
- Planificació de les accions educatives.
- Itinerari acadèmic i/o professional.
- Establiment de les normes bàsiques de funcionament i relació.

Bloc 2: Identitat i autonomia personal

- Autoconeixement de capacitats específiques.
- Autoestima.
- Projectes grupals i personals.
- Coneixement i autovaloració de les destreses motrius.

Bloc 3: Habilitats i hàbits de convivència democràtica.

- Valors i interessos grupals: àrees de debat i formació.
- Experiències d'oci gratificant i constructiu.
- Estratègies per al desenrotllament del pensament reflexiu.
- La resolució de conflictes.
- Valors sobre convivència, salut, oci.
- Celebracions culturals i les pròpies de la convivència grupal.

Bloc 4: L'orientació personal i grupal

- Àrees d'autoconeixement, procés de reflexió i presa de decisions.
- Confrontació cognitiva i afectiva entre allò que se sap fer i allò que es vol aconseguir.
- Presa de decisions.

Bloc 5: La participació dels pares o responsables legals

- Reunions de pares: informació, debat, orientació i avaluació del procés educatiu.
- Entrevistes de seguiment i orientació.

4. Orientacions metodològiques:

És procedent utilitzar en les dinàmiques de treball l'expressió oral en les seues diverses formes de comunicació grupal. D'altra banda, el procés general de les dinàmiques tutorialmentals ha de tindre una estructura constant d'anàlisi-observació o escolta, debat-col·loqui, reflexió conseqüencial i elaboració de propostes i d'acords.

5. Indicadors d'avaluació:

- Saber resoldre conflictes per mitjà d'estratègies de diàleg i acords.
- Respondre positivament a temes relacionats amb la pròpia preparació professional o estudis posteriors.
- Mostrar satisfacció de l'ambient grupal i de la manera en què s'han gestionat els temes de grup.
- Valorar positivament el tracte i l'atenció rebuda.
- Ser capaç de verbalitzar aspectes positius de si mateix i dels altres.
- Reconèixer els valors humans de la convivència democràtica.
- Conviure i treballar pacíficament amb persones d'altres cultures.
- Saber debatre temes d'acord amb normes de respecte i tolerància.

- Desarrollar un pensamiento crítico.
- Participar en la acción educativa.
- Organizarse un tiempo de ocio saludable y no consumista.
- c) Saber aprender y hacer en su contexto escolar a través de:
  - Desarrollar hábitos de trabajo.
  - Tener algunas técnicas de autoevaluación.
  - Valorar su aprendizaje a través de resultados.
  - Planificarse en sus acciones académicas.
  - Ejecutar metas curriculares tras una evaluación
  - Experimentar en el proceso de cualificación profesional sentimientos de autorealización y de autonomía socio-laboral.

2. Contenidos de la acción tutorial

Los contenidos que se proponen a modo de orientación favorecen mediante diversas dinámicas y metodologías la consecució de los objetivos específicos planteados en el apartado anterior.

Bloques de contenidos a desarrollar en las tutorías:

Bloque 1: Acogida y organización grupal

- Acogida: presentación del equipo docente y de los espacios de trabajo; conocimiento del nuevo grupo.
- Organización del trabajo escolar, grupal y personal.
- Planificación de las acciones educativas.
- Itinerario académico y/o profesional.
- Establecimiento de las normas básicas de funcionamiento y relación.

Bloque 2: Identidad y autonomía personal

- Autoconocimiento de capacidades específicas.
- Autoestima.
- Proyectos grupales y personales.
- Conocimiento y autovaloración de las destrezas motrices.

Bloque 3: Habilidades y hábitos de convivencia democrática.

- Valores e intereses grupales: áreas de debate y formación.
- Experiencias de ocio gratificante y constructivo.
- Estrategias para el desarrollo del pensamiento reflexivo.
- La resolución de conflictos.
- Valores sobre convivencia, salud, ocio.
- Celebraciones culturales y las propias de la convivencia grupal.

Bloque 4: La orientación personal y grupal

- Áreas de autoconocimiento, proceso de reflexión y toma de decisiones.
- Confrontación cognitiva y afectiva entre lo que sabe hacer y lo que desea conseguir.
- Toma de decisiones.

Bloque 5: La participación de los padres o responsables legales

- Reuniones de padres: información, debate, orientación y evaluación del proceso educativo.
- Entrevistas de seguimiento y orientación.

4. Orientaciones metodológicas

Procede utilizar en las dinámicas de trabajo la expresión oral en sus diversas formas de comunicación grupal. Por otra parte, el proceso general de las dinámicas tutorialmentales ha de tener una estructura constante de análisis-observación o escucha, debate-coloquio, reflexión conseqüencial y elaboración de propuestas y de acuerdos.

5. Indicadores de evaluación

- Saber resolver conflictos mediante estrategias de diálogo y acuerdos.
- Responder positivamente a temas relacionados con su preparación profesional o estudios posteriores.
- Mostrar satisfacción del ambiente grupal y del modo en que se han gestionado los temas de grupo.
- Valorar positivamente el trato y la atención recibida.
- Ser capaz de verbalizar aspectos positivos de sí mismo y de los demás.
- Reconocer los valores humanos de la convivencia democrática.
- Convivir y trabajar pacíficamente con personas de otras culturas.
- Saber debatir temas de acuerdo a normas de respeto y tolerancia.

– Formular decisions personals seguint un procés senzill d'informació i reflexió.

Orientacions metodològiques

La metodologia que s'ha d'emprar en l'aplicació d'este currículum ha de respondre als principis que figuren en l'article 20 d'esta orde.

Així doncs, el procés d'ensenyança-aprenentatge s'organitzarà de manera individualitzada, atenent les necessitats específiques de cada alumne o alumna a partir d'un pla personalitzat de formació.

Per una altra banda i atesa la naturalesa dels àmbits i dels mòduls del currículum, estos hauran d'entendre's com a àrees integradores i necessàriament interdisciplinàries. A més, es buscarà un tipus de proposta que tinga en compte les aportacions audiovisuals i informàtiques i l'aprenentatge per descobriment, que afavorisca les tècniques de treball autònom i en equip, que desenrotlle el pensament divergent i es complemente amb estades en el laboratori, visites a museus, entrevistes, visites a empreses, observacions astronòmiques, teatres, tallers de creació, etc.

Per tant, els continguts dels mòduls formatius generals tindran un caràcter globalitzador, per la qual cosa els seus continguts s'estructuraran de manera progressiva: des del més instrumental i senzill fins al més tècnic i complicat.

Els continguts i les activitats corresponents als mòduls específics han de constituir, en la mesura que siga possible, l'eix motivador entorn del qual s'integren la resta d'aprenentatges de caràcter formatiu general.

D'altra banda, és fonamental proporcionar a l'alumnat els mitjans necessaris perquè s'acostumen a assumir actituds crítiques, creatives i solidàries, raó per la qual ha d'haver-hi una interacció permanent entre professor i alumne i entre els mateixos alumnes, és a dir, un treball en equip que es traduisca en debats, treballs d'investigació, interpretació de textos, elaboració d'articles i/o entrevistes, etcètera.

De la mateixa manera, és necessari que hi haja espais apropiats (dins i fora de l'aula) que permeten i fomenten les diferents activitats, que possibiliten un tractament de la diversitat i en què es troben fàcilment els materials necessaris: biblioteca d'aula i del centre, arxius, laboratoris, aula d'informàtica..., igual que altres llocs adequats per a la lectura silenciosa, el treball en equip, l'elaboració de materials, etc. No obstant això, els mètodes pedagògics s'han d'adaptar a les característiques del mateix alumnat, tenint en compte com a prioritat la capacitat del treball autònom de l'alumne o alumna com a mitjà d'aprenentatge, promovent la creativitat i el dinamisme gràcies a la integració d'elements com a Internet, la premsa, etc.

Resultarà fonamental l'atenció a la diversitat, de forma individual o en grup, ja que és necessari donar resposta a les necessitats educatives de tot l'alumnat, entenent la dita atenció a la diversitat com una característica de la pràctica docent ordinària que ofereix respostes diferenciades en funció de la diversitat de l'alumnat. Així doncs, serà d'especial importància la forma d'ensenyar i d'organitzar i distribuir l'aula, així com la capacitat d'ajustar l'actuació del professor a allò que és capaç d'aprendre el seu alumnat, sense renunciar als objectius didàctics de la unitat treballada. Per a aconseguir-ho, el professor proposarà activitats d'aprenentatge variades, materials didàctics diversos i distintes formes d'agrupament d'alumnes.

– Formular decisiones personales siguiendo un proceso sencillo de información y reflexión.

Orientaciones metodológicas

La metodología a emplear en la aplicación de este currículo debe responder a los principios recogidos en el artículo 20 de esta orden.

Así pues el proceso de enseñanza-aprendizaje se organizará de modo individualizado, atendiendo a las necesidades específicas de cada alumno o alumna a partir de un plan personalizado de formación.

Por otro lado y dada la naturaleza de los ámbitos y de los módulos del currículo, estos deberán entenderse como áreas integradoras y necesariamente interdisciplinarias. Además, se buscará un tipo de propuesta que tenga en cuenta las aportaciones audiovisuales e informáticas y el aprendizaje por descubrimiento, que favorezca las técnicas de trabajo autónomo y en equipo, que desarrolle el pensamiento divergente y se complemente con estancias en el laboratorio, visitas a museos, entrevistas, visitas a empresas, observaciones astronómicas, teatros, talleres de creación, etc.

Los contenidos, pues, de los módulos formativos generales tendrán un carácter globalizador para lo que se estructurarán sus contenidos de modo progresivo: desde lo más instrumental y sencillo hacia lo más técnico y complicado.

Los contenidos y actividades correspondientes a los módulos específicos deben constituir, en la medida de lo posible, el eje motivador en torno al cual se integren el resto de aprendizajes de carácter formativo general.

Por otra parte, es fundamental proporcionar al alumnado los medios necesarios para que se acostumbren a asumir actitudes críticas, creativas y solidarias, razón por la cual debe existir una interacción permanente entre profesor y alumno y entre los propios alumnos, es decir, un trabajo en equipo que se traduzca en debates, trabajos de investigación, interpretación de textos, elaboración de artículos y/o entrevistas, etcètera.

De igual forma, es necesario que existan espacios apropiados (dentro y fuera del aula) que permitan y fomenten las diferentes actividades, que posibiliten un tratamiento a la diversidad y en los que encuentren fácilmente los materiales necesarios: biblioteca de aula y del centro, archivos, laboratorios, aula de informática..., al igual que otros adecuados para la lectura silenciosa, el trabajo en equipo, la elaboración de materiales, etc. No obstante, los métodos pedagógicos se deben adaptar a las características del propio alumnado, teniendo en cuenta como prioridad la capacidad del trabajo autónomo del alumno o alumna como medio de aprendizaje, promoviendo la creatividad y el dinamismo gracias a la integración de elementos como Internet, la premsa, etc.

Resultará fundamental la atención a la diversidad, de forma individual o en grupo, ya que es necesario dar respuesta a las necesidades educativas de todo el alumnado, entendiendo dicha atención a la diversidad como una característica de la práctica docente ordinaria, ofreciendo respuestas diferenciadas en función de la diversidad del alumnado. Así pues, será de especial importancia, la forma de enseñar y de organizar y distribuir el aula, así como la capacidad de ajustar la actuación del profesor a lo que es capaz de aprender su alumnado, sin renunciar a los objetivos didácticos de la unidad trabajada. Para ello, el profesor propondrá actividades de aprendizaje variadas, materiales didácticos diversos así como distintas formas de agrupamiento de alumnos y alumnas.

ANNEX II/ANEXO II
 MODELS HORARIS PER ALS PROGRAMES FORMATIUS DE QUALIFICACIÓ BÀSICA /
 MODELOS HORARIOS PARA LOS PROGRAMAS FORMATIVOS DE CUALIFICACIÓN BÁSICA.

MÒDULS / MÓDULOS	CAS A / CASO A		CAS B / CASO B		CAS C / CASO C		CAS D / CASO D	
	Hores curs / Horas curso	H/s 32 setmanes / semanas	Hores curs / Horas curso	H/s 32 setmanes / semanas	Hores curs / Horas curso	H/s 32 setmanes / semanas	Hores curs / Horas curso	H/s 32 setmanes / semanas
ESPECÍFICS / ESPECÍFICOS	480	15	512	16	544	17	576	18
GENERALS / GENERALES	384	12	352	11	320	10	288	9
Lingüísticosocial <i>Lingüístico-social</i>	160	5	160	5	128	4	128	4
Científicomatemàtic <i>Científico-matemático</i>	160	5	128	4	128	4	96	3
Formació i Orientació Laboral <i>Formación y Orientación Laboral</i>	32	1	32	1	32	1	32	1
Prevenió Riscos Laborals i Qualitat Mediambiental <i>Prevención Riesgos Laborales y Calidad Medioambiental</i>	32	1	32	1	32	1	32	1
LLIURE DISPOSICIÓ <i>LIBRE DISPOSICIÓN</i>	32	1	32	1	32	1	32	1
TUTORIA <i>TUTORÍA</i>	64	2	64	2	64	2	64	2
TOTAL CURS / TOTAL CURSO	960	30	960	30	960	30	960	30

(H/s= hores setmanals/ H/s= horas semanales)

CAS A: Per a programes d'un nombre reduït d'hores de mòduls específics.

CASO A: Para programas de un número reducido de horas de módulos específicos.

CAS B: Posició intermèdia 1.

CASO B: Posición intermedia 1.

CAS C: Posició intermèdia 2.

CASO C: Posición intermedia 2.

CAS D: Per a programes d'un nombre ampli d'hores de mòduls específics.

CASO D: Para programas de un número amplio de horas de módulos específicos.